

Handläggare
Isabelle Wall
Telefon: 08-508 150 52

Till
Skarpnäcks stadsdelsnämnd
3 februari 2022

Verksamhetsberättelse VB 2021 för Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Bokslut och verksamhetsberättelse för år 2021 godkänns.
2. Uppföljning av internkontroll för år 2021 godkänns.
3. Nämnden begär att ackumulerat netto 15,5 miljoner kronor avseende resultatenheter överförs till 2022.
4. Ansöka hos kommunstyrelsen om ombudgetering av 2,8 mnkr av erhållna investeringsmedel för 2021 avseende upprustning av kvarterspark vid Lagmansplan.
5. Ärendet lämnas till kommunstyrelsen och stadens revisorer.

Maria Mathiasson Laxvik
Stadsdelsdirektör

Innehållsförteckning

Verksamhetsberättelse VB 2021 för Skarpnäcks stadsdelsnämnd	1
Förslag till beslut	1
Sammanfattande analys	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	5
KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla.....	5
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort.....	6
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	10
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	16
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet	23
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.....	37
KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	48
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	49
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	50
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet.....	51
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	54
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	58
KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	64
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	65
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	66
Uppföljning av ekonomi	72
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	72

Resultatenheter	81
Investeringar	82
Ombudgeteringar	83
Medel för lokaländamål	83
Analys av balansräkning	83
Särskilda redovisningar	84
Agenda 2030	84
Konsekvenser av covid-19-pandemin	87
Bedömning av nämndens interna kontroll	90
Systematiskt kvalitetsarbete	91

Sammanfattande analys

Stadsdelsnämnden bidrar till att kommunfullmäktiges tre inriktningsmål och målen för verksamheterna uppnås. Pandemin har haft stor påverkan på nämndens verksamheter. Anpassningar och åtgärder har genomförts för att möta behoven hos förvaltningens olika målgrupper. Det har lett till att utvecklings- och innovationskapaciteten inom förvaltningen har stärkts. Förvaltningen har betonat vikten av flexibilitet och samarbete genom närvarande ledarskap och aktivt medarbetarskap. I bokslutet redovisas ett ekonomiskt överskott om 19,8 mnkr efter resultatöverföring.

En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet uppnås. Bedömningen grundas på att fyra verksamhetsområdesmål som är kopplade till inriktningsmålet uppnås helt och ett uppnås delvis. Nio underliggande nämndmål uppfylls helt och ett uppfylls delvis. Pandemin har haft fortsatt stor inverkan på många verksamheter. Genom olika former av anpassning och nya lösningar, bland annat digitala, har verksamheterna ändå kunnat tillgodose invånarnas behov och uppnått goda resultat. Behovet av ekonomiskt bistånd har minskat under året, däremot har andelen vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd fortsatt öka. Förvaltningen bedriver ett utvecklingsarbete som innefattar samverkan med andra myndigheter för att stärka stödet till dessa individer. Ökad utevistelse i förskolan har lett till att pedagogiken har utvecklats och barnen har rört sig mer. Inom äldreomsorgen har pandemin medfört utveckling inom arbetet med riskanalyser och basala hygienrutiner, genomförda verksamhetsuppföljningar och kvalitetsuppföljning på individnivå har visat på goda resultat trots de stora utmaningarna för verksamheterna. Pandemin har även medfört att fler vistas i parker och grönområden vilket har ställt ökade krav på skötseln och underhåll. Medborgarundersökningen visar att en ökad andel invånare tycker att deras stadsdel är trygg att bo i jämfört med föregående år. Förvaltningen har arbetat aktivt med förebyggande och trygghetsskapande arbete bland annat genom lokalt områdesarbete, Community Work.

En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet uppnås under året. Bedömningen grundas på att fyra verksamhetsområdesmål som är kopplade till inriktningsmålet uppnås helt och ett uppnås delvis. Åtta underliggande nämndmål uppfylls helt och ett uppfylls delvis. Klimat- och miljöarbetet har under året bedrivits enligt plan vilket bidragit till en hållbar utveckling. Bland annat har åtgärder genomförts för ökad biologisk mångfald och för att reducera klimatpåverkan. Resor och transporter inom nämndens verksamheter har genomförts på ett så hållbart sätt som möjligt. Digitala distansmöten har använts i hög grad till följd av pandemin. Förvaltningen har erbjudit en trygg fritidsverksamhet med besökarnas delaktighet och inflytande som grund. Barn och unga har varit delaktiga i urval av aktiviteter liksom i utvärderingar och gårdsråd. Under året har två fritidslotsar börjat arbeta inom stadsdelsområdet för att fånga upp och lotsa unga som inte är föreningsaktiva, dessa har nått en ny större målgrupp flickor som tidigare inte varit i kontakt med verksamheten. Förvaltningen har fortsatt arbeta för att Skarpnåcks kulturhus ska bli en självklar mötesplats för personer med funktionsnedsättning genom samverkan med bland annat föreningar, dagliga verksamheter och gruppbestäder.

En ekonomiskt hållbar och innovativ stad för framtiden

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet uppnås. Bedömningen grundas på att alla verksamhetsområdesmål som är kopplade till inriktningsmålet samt alla nämndmål uppnås helt. Förvaltningens medarbetare och chefer har fortsatt att främja ett aktivt medarbetarskap. Arbetet med att stärka det närvarande ledarskapet har fortgått under året, vilket behövts för att möta nya behov, ny kunskap och nya arbetssätt. Digitala arbetssätt har vidareutvecklats under året, både inom förvaltningens, nämndens och rådets arbete. Digitaliseringsarbetet har fortgått i syfte att öka tillgängligheten och effektiviteten samt för att kunna möta brukares, invånares och medarbetares behov. Pandemin har fortsatt påverkat förvaltningens ekonomi i hög grad. Förvaltningen har budgetföljsamhet och redovisar en ekonomi i balans för året.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet uppnås. Bedömningen grundas på att fyra verksamhetsområdesmål som är kopplade till inriktningsmålet uppnås helt och ett uppnås delvis. Nio underliggande nämndmål uppfylls helt och ett uppfylls delvis.

Stadsdelsnämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål genom att ge individuellt stöd och insatser till personer som ansöker om ekonomiskt bistånd för att öka deras möjlighet till egen försörjning och ökad självständighet. Antalet hushåll som mottar ekonomiskt bistånd har minskat under året, och andelen invånare i stadsdelsområdet som är i behov av ekonomiskt bistånd är fortsatt låg. Andelen vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd har däremot fortsatt att öka. Förvaltningen bedriver ett utvecklingsarbete för att stärka stödet till dessa individer, arbetet har varit framgångsrikt då 20 procent av de personer som förvaltningens arbete riktats till har fått försörjning genom sjukförsäkringssystemet eller genom eget arbete.

Stadsdelsförvaltningen fortsätter att arbeta aktivt med förebyggande och trygghetskapande arbete. Genom lokalt områdesarbete, Community Work, har upplevelsen av trygghet ökat och social oro har motverkats. Enligt medborgarundersökningen anser en ökad andel invånare att deras stadsdel är trygg att bo i jämfört med föregående år.

Flickor och pojkar i Skarpnäcks kommunala förskolor får en god grund för ett livslångt lärande. Barnen har under året vistats i utemiljö i större utsträckning än vanligt till följd av pandemin. Förskolorna har hittat nya arbetssätt för att genomföra undervisningen i utemiljö vilket bland annat givit positiva effekter i form av ökad fysisk aktivitet hos barnen. Den ökade utevistelsen har även förstärkt arbetet inom projektet Hållbar framtid, då hållbarhetsperspektiven kunnat integreras ytterligare i undervisningen.

Antalet våldsutsatta som söker stöd har ökat under året, 131 nya ärenden jämfört med 125 föregående år. Förvaltningen har genomfört kompetenshöjande insatser om våld i nära

relation, ökat samverkan internt och externt samt arbetat aktivt med att nå ut till stadsdelsområdets invånare med information om våldsutsatthet. Detta tillsammans med pågående pandemi kan vara faktorer som förklarar det ökade antalet individer som söker stöd. Förvaltningen har även arbetat aktivt med att ta kontakt med våldsutövare för att följa upp behov av fortsatt stöd och behandling.

Individ- och familjeomsorgens indikatorer har något försämrade värden jämfört med 2020. Det vräkningsförebyggande arbetet har omfattat färre underrättelser från hyresvärdar om störningar eller obetalda hyror än tidigare år. Det kan indikera att fler medborgare klarar sina hyresförbindelser men också att hyresvärdar avvaktar att agera i högre utsträckning. För de hyresförhållanden där kronofogden är inkopplad har inflödet dock varit i linje med tidigare år. Flera har varit aktuella upprepat eller under lång tid. De vräkningar som inte kunnat avväjas har gällt orsaker som förvaltningens förebyggande arbete har svårt att påverka som olovlig uthyrning, domstolsbeslut eller flerårigt arbete med åtgärder som slutligen uttömts. Pandemin har fortsatt påverkat personer med funktionsnedsättning, under året har däremot allt fler personer kunnat återfå sina ordinarie insatser. I brukarundersökningen har andel personer som skattat möjlighet att påverka insatsens utformning ökat sedan föregående år medan upplevelsen av gott bemötande har sjunkit. Förvaltningen har under året startat brukarråd för personer som är i rehabilitering efter allvarligt missbruk och beroendesjukdom i syfte att minska risk för återfall och öka social gemenskap för målgruppen.

Inom äldreomsorgen har arbetet för en mer personcentrerad äldreomsorg fortgått under året trots den fortsatt ansträngda situationen i och med pandemin. Den sammantagna bedömningen från genomförda verksamhetsuppföljningar, individuppföljningar, internkontroll och brukarundersökning om dagverksamhet är att de äldre känner sig trygga med de insatser som ges. Pandemin har krävt fortlöpande anpassning till myndigheternas rekommendationer och krav inom verksamheterna i förhållande till målgruppens behov. Smittförebyggande åtgärder har varit fortsatt prioriterat. Förvaltningen har bidragit till arbetet mot en äldrevänlig stad bland annat genom kompetensutveckling inom demensområdet, utveckling av digitala arbetssätt och välfärdsteknik samt förebyggande insatser mot ofrivillig ensamhet och social isolering.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att fortsätta att utveckla arbetssätt för att ge individuellt stöd och insatser till personer som ansöker om ekonomiskt bistånd. Stödet syftar till att öka den enskildes möjligheter till självförsörjning och ökad självständighet. Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet samt underliggande nämndmål uppfylls. Bedömningen grundas på att målvärden för indikatorerna uppnås, med undantag för tre indikatorer som bedöms

uppnås delvis, och att aktiviteterna genomförts.

Antalet hushåll inom stadsdelsområdet som är i behov av ekonomiskt bistånd till sin försörjning har minskat under året. I genomsnitt har 438 hushåll per månad fått ekonomiskt bistånd till sin försörjning vilket är 16 färre än motsvarande antal under år 2020 (454 hushåll per månad). Andelen invånare i stadsdelsområdet som har ekonomiskt bistånd är fortsatt låg, liksom andelen barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd.

Däremot har andelen vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd fortsatt att öka och ligger strax över målvärdet. Många av de som har långvarigt ekonomiskt bistånd är långtidssjukskrivna. För att stärka stödet till personer med långvarigt ekonomiskt bistånd bedriver förvaltningen ett utvecklingsarbete kring samverkan med andra myndigheter. Arbetet är tidskrävande men framgångsrikt genom att 20 procent av de personer som förvaltningens arbete riktats till har fått försörjning genom sjukförsäkringssystemet eller till och med eget arbete. Andelen personer bland de som mottar ekonomiskt bistånd och som har en upprättad förändringsplan har fortsatt öka under året, framför allt bland unga vuxna. Det är dock ett fortsatt utvecklingsområde för att på sikt kunna uppnå målet att alla som mottar ekonomiskt bistånd ska ha en upprättad förändringsplan, vilket är av stor vikt inte minst för personer med långvarigt ekonomiskt bistånd.

Av de avslutade hushållen har 69 procent av de vuxna och 67 procent av de unga vuxna uppnått självförsörjning genom arbete, studier eller annan ersättning. För att öka självförsörjningsgraden arbetar förvaltningen med att stärka individernas delaktighet i sin planering för egen försörjning. Arbetet har haft effekt då andelen som uppnått självförsörjning har ökat i båda grupperna.

Resultaten av 2020 års brukarundersökning inom ekonomiskt bistånd redovisades under året. Svaren visar en ökad nöjdhet gällande tillgänglighet, bemötande och handläggning jämfört med tidigare undersökning. Yngre personer är överlag mer nöjda än äldre, den äldsta åldersgruppen är minst positiva.

Feriearbete

Under 2021 har 460 ungdomar fått anställning för feriearbete, könsfördelningen är jämn i likhet med tidigare år. Majoriteten av årets feriearbeten var förlagda under sommaren men förvaltningen tillhandahöll även feriearbeten under andra lov. Under jullovet anställdes 22 ungdomar, tolv pojkar och tio flickor, inom förvaltningens egen verksamhet och genom förenings-samverkan. 13 procent av de ungdomar som anställdes under året hör till prioriterade grupper såsom ungdomar som inte går i skolan, ungdomar som har funktionsnedsättning eller unga i en socialt utsatt situation.

De arbetsområden som genererat flest feriearbeten har under året varit inom skötsel och städning utomhus, arbete med barn och entreprenörskap. Genom egna projekt inom förvaltningen och platser tillhandahållna av arbetsmarknadsförvaltningen har förvaltningen ersatt feriearbeten inom förskola och äldreomsorg som inte kunnat användas som en följd av pandemin. Att ungdomar får möjlighet till feriearbete bidrar till målet i Agenda 2030 om att främja ungas anställning, utbildning och praktik, liksom till målet om ökad jämlikhet.

Etableringsinsatser för nyanlända

Under pandemin har samhällsvägledningen i huvudsak getts i form av enskilda bokade tider. Förvaltningen har haft goda möjligheter att tillgodose behovet av detta och av att ge relevant stöd till de som bokar. Från och med andra tertialet utökade verksamheten sin samverkan med introduktionsförskolan så att samhällsvägledning har kunnat bokas i den lokal där introduktionsförskolan bedrivs, som ett alternativ till drop-in. Inledningsvis kom det få besökare för att efter en tid öka i antal. Under oktober utökades verksamheten ytterligare genom att möjligheten att komma på drop-in för att få samhällsvägledning återinfördes. Då tillströmningen inte varit stor har ett arbete kring att sprida information om detta inletts. Förvaltningen ser ett stort behov av samhälls- och bostadsvägledning och att arbetet för att nå ut till målgruppen vidareutvecklas. Att förvaltningen erbjuder samhälls- och bostadsvägledning till målgruppen bidrar till mål 10 i Agenda 2030 om minskad ojämlikhet och ökad möjlighet för alla att delta i samhällsutvecklingen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	1,8 %			1,7 %	2,5 %	2,7 %	VB 2021
  Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	1,38 %	1,62 %	1,48 %	1,4 %	1,5 %	1,5 %	VB 2021
  Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (ekonomiskt bistånd)	63,64	75 %	33,33 %		63	Fastställt 2021	VB 2021
  Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	1,1 %	1,14 %	1,9 %	0,98 %	1 %	1,0 %	VB 2021
Analys Andelen vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd har fortsatt öka och ligger över målvärdet. Ökningen bedöms vara en följd av pågående pandemi där effekterna har varit att möjligheterna till insatser och arbetsmarknadsanställningar varit begränsade och samordnad planering med andra huvudmän varit försvårade. Förvaltningen bedriver ett utvecklingsarbete för att stärka stödet till personer med långvarigt ekonomiskt bistånd.							
  Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	16 st	7 st	9 st	20 st	20 st	800 st	VB 2021
Analys Målet för stockholmsjobb har inte uppnåtts. Detta beror framför allt på svårigheter att matcha de klienter som är aktuella till de tillhandahållna platserna för Stockholmsjobb. Analysen är att de aspiranter som varit aktuella för stockholmsjobb haft långvarig frånvaro från arbetsmarknaden. Behovet har därför varit andra typer av samordnade insatser innan en anställning kan bli aktuell. Tänka aspiranter förväntas anställas inom ramen för stockholmsjobb under första halvåret 2022.							
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	460			452	380 st	Tas fram av nämnd	VB 2021
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	17			24	20 st	Tas fram av nämnd	VB 2021

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys							
Många av de platser som förvaltningen tillhandahåller för Stockholmsjobb är inom förskola och äldreomsorg. På grund av pandemin har det varit en minskad tillgång på platser inom dessa verksamheter vilket bedöms ligga till grund för att målet ej uppnås.							
Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	63			58	42	Tas fram av nämnd	VB 2021
Antal unga 20-29 år som varken arbetar eller studerar som nåtts av uppsökande verksamhet och tagit del av arbetsmarknadsinsatser	33	26	7		26	Tas fram av nämnd	VB 2021
Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	460 st	237 st	223 st	452 st	380 st		VB 2021
Aktivitet				Startdatum	Slutdatum	Avvikelse	
Arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden ska i samråd med socialnämnden och stadsdelsnämnderna revidera riktlinjerna för det kommunala aktivitetsansvaret				2021-01-01	2021-12-31		

Nämndmål: Kvinnor och män är självförsörjande

Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen fortsätter arbetet för att öka andelen invånare i stadsdelsområdet som är självförsörjande. Samverkan sker med Arbetsmarknadsförvaltningen och FINSAM för att minska arbetslöshet inom målgrupperna, och öka självförsörjning bland sjukskrivna utan sjukpenning. Anställning inom stadens verksamheter, Stockholmsjobb erbjuds för att minska arbetslösheten inom stadsdelsområdet.

Nyanlända personer och familjer erbjuds insatser med fokus på att öka kunskaper och förutsättningar för att snabbt etablera sig på arbetsmarknad, bostadsmarknad och i samhällslivet. Samhällsvägledningen utvecklas och kompletteras med aktiviteter i samverkan med näringsliv och civilsamhälle genom etablerade samarbeten.

Ungdomar inom stadsdelsområdet erbjuds feriearbete under loven.

Förväntat resultat

- Fler barn växer upp i hushåll som är självförsörjande.
- Fler kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknaden har insatser som på sikt medför ökad delaktighet och ekonomisk jämställdhet

- Sjukskrivna personer utan sjukpenning har insatser som på sikt medför ökad delaktighet och ekonomisk jämställdhet i deras livssituation.
- Unga vuxna och vuxna som har försörjningsstöd går vidare till studier eller arbete
- Invånare som fått stöd av budget- och skuldrådgivare har en bättre kontroll över sin hushållsekonomi och skuldsituation
- Personer som nyligen blivit arbetslösa kommer snabbt tillbaka till egen försörjning
- Nyanlända inom stadsdelsområdet inkluderas snabbt i studier, arbetsmarknad, bostadsmarknad och samhällslivet.
- Nyanlända som har ett tillfälligt boende, exempelvis inom SHIS, får i ett tidigt skede det stöd och den hjälp de behöver för att kunna ta sig vidare till en varaktig bostad.
- Antalet felaktiga utbetalningar minskar

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppnås helt under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås, aktiviteterna har genomförts och målvärdet för indikatorn är uppnått.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel unga vuxna med försörjningsstöd som avslutas till egen försörjning	67 %				50 %		VB 2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen erbjuder meningsfulla feriejobb som är ett första steg in på arbetsmarknaden.	2021-01-01	2021-12-31	
 Förvaltningen ska, inom ramen för samhällsvägledning för nyanlända, aktivt delta i samhällsvägledningens utvecklingsarbete med fokus på arbete, bostad samt samarbeten med andra aktörer inklusive civilsamhället.	2021-01-01	2021-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att arbeta aktivt med förebyggande och trygghetsskapande arbete. Detta har skett genom bland annat lokalt områdesarbete, Community Work. Arbetet har bidragit till ökad upplevelse av trygghet och motverkar social oro inom stadsdelsområdet. Arbetet har skett i nära samarbete mellan bland annat civilsamhället, skolor, bostadsbolag, polis och offentliga organisationer. Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls då båda nämndmålen

är uppfyllda och indikatorerna har förbättrats.

I området Bagarmossen har nattvandring påbörjats under året och intresse för att även starta i Kärrtorp finns. Förvaltningen stödjer dessa initiativ och arbetar för att även involvera fler av de personer på Skarpnäcksfältet som är engagerade i frågan.

Under året har förvaltningsledningen genomfört en scenarioövning för krishantering. Förvaltningens psykosociala krisstöd har aktiverats i samband med allvarliga händelser i området vid några tillfällen. Förvaltningens agerande har följts upp och dokumenterats. Förvaltningens krisledningsplan har reviderats med utgångspunkt i den utvärdering som genomfördes under 2020.

Särskilda insatser i trygghetsarbetet

Den samverkansöverenskommelse som förvaltningen har med lokalpolisområde Globen och utbildningsförvaltningen har under året utvidgats till att även inbegripa trafikkontoret. Ett fokusområde för året har varit att utveckla polisens och stadsdelsförvaltningens samverkan kopplat till avhoppare.

Upplevelse av trygghet inom stadsdelsområdet har under flera år ökat vilket går att utläsa av bland annat stadens medborgarundersökning. Vissa delar av stadsdelsområdet har dock sedan länge en högre otrygghet och större förekomst av brottslighet.

Förvaltningen har fortsatt att bedriva ett kontinuerligt arbete med platssamverkan inom stadsdelsområdet med fokus på områdena Skarpnäcksfältet och Bagarmossen. Arbetet bedrivs i samverkan med bland annat polis, stadens mobila ordningsvakter, kommunala bostadsbolag och MTR.

Lokal brottsamverkan utgör ett viktigt komplement i det trygghetsskapande arbetet. Förvaltningen har under året arbetat aktivt för att stötta och revitalisera lokal brottsamverkan inom stadsdelsområdet. Detta med anledning av att dessa forum blivit påverkade av pandemin. Tillsammans med andra lokala aktörer har förvaltningen genomfört en trygghetsinsats, trygghetstorg, i Kärrtorp. Under evenemanget bjöds de boende in att komma med synpunkter på tryggheten i området och de deltagande aktörerna bjöd in till dialog kopplat till trygghet.

Förvaltningen har under året haft ett antal särskilda samverkansforum utifrån uppkomna situationer som orsakat oro och otrygghet i olika områden. Fokus har varit att till skapa en snabb samverkan även när denna går utöver geografiska och organisatoriska gränser.

Under året har samverkan skett med Enskede-Årsta-Vantörs och Farsta stadsdelsförvaltningar i syfte att genomföra gemensamma trygghetsskapande och brottsförebyggande insatser i områden i gränsen mellan stadsdelsområdena. Samverkan och insatser för att öka tryggheten i Björkhagen har pågått under andra hälften av året.

Sammantaget har sex trygghetsinventeringar genomförts på olika platser inom stadsdelsområdet varav en gemensamt med Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning. Synpunkter har inför samtliga inventeringar inhämtats på förhand bland annat genom inlägg på förvaltningens, liksom Polismyndighetens sociala medier. De åtgärder som gemensamt diskuteras under trygghetsinventeringarna har löpande följts upp och återkopplats. Därutöver

har en trygghetsinventering med besök hos lokala företag i Björkhagen och Hammarbyhöjden genomförts. Den sammantagna bedömningen är att företagen anser att området är tryggt att verka i.

Under året har förvaltningen haft fokus på fusk och oegentligheter i sin interna kontroll. Förvaltningen har uppmärksammat chefer och medarbetare på de rutiner som finns tillgängliga för alla på intranätet samt gjort stickprovskontroller på följsamheten till dessa. Kontrollerna genomfördes utan anmärkning. Inom verksamheterna görs också egenkontroller i ärendehandläggningen som i kombination med riskbedömningar är verktyg för att motverka fusk, oegentligheter och organisatorisk brottslighet.

Revidering av lokala handlingsplaner mot våldsbejakande extremism

De åtgärder av förebyggande och förhindrande karaktär som ingår i den ordinarie kärnverksamheten inom förvaltningen har fortlöpt under året. Lokal samordnare har haft kontakter kring två incidenter som rör våldsbejakande extremism. Information har spridits i olika samverkansforum för att påminna om stadsövergripande rutiner vid händelse eller oro kopplad till våldsbejakande extremism. Anställda inom förvaltningen har fortsatt uppmuntrats att ta del av den digitala utbildning som staden tagit fram genom utskick per mejl och intranät. En gemensam workshop med företrädare för enheten för ekonomi och arbete och Jobbtorg har under året hållits med fokus på samarbete i arbetet mot våldsbejakande extremism.

Stadsmiljö

Förvaltningen har under året tilldelats medel för trygghetsskapande åtgärder i den fysiska miljön. Syftet med insatsen har varit att öka tryggheten i Matparken i Skarpnäck. Arbetet är avslutat och de åtgärder som genomförts är uppförande av nya belysningsstolpar i den del av parken som tidigare saknat belysning, utbyte av grusbelagd gångväg till asfalt för att öka tillgängligheten samt beskärning av befintliga träd och buskage. I samarbete med trafikkontoret har ett arbete avseende trygghetsåtgärder i en gångtunnel i Bagarmossen inletts och kommer fortsätta under nästa år. Dessa åtgärder är viktiga inte minst ur ett jämställdhetsperspektiv då kvinnor känner sig otrygga i den offentliga utemiljön i större utsträckning än män, särskilt under kvällstid.

Förvaltningen har tillsammans med andra förvaltningar och Svenska bostäder inlett ett arbete med att se över hur Björkhagens centrum kan utvecklas till en attraktiv mötesplats där tryggheten är central både när det gäller utformningen av det offentliga rummet och trafiklösningar. Under året har arbetet som består av bland annat planteringar av marktäckare, buskar och mindre flerstammiga träd påbörjats vid ytan intill/under tunnelbanespåret i korsningen Malmövägen/Halmstadsvägen. Arbetet med att utveckla resterande ytor fortsätter under kommande år.

Upprustningen av kvartersparken Lagmansplan i Skarpnäcks gård, som förvaltningen genomför i samarbete med trafikkontoret, har blivit försenad och kommer att stå klar först i början av 2022. Upprustning av kvartersparken Gåshällsparken i Kärrtorp är påbörjad. En dialog har ägt rum där besökare har lämnat synpunkter och programförslaget har visats upp i parken samt på Stockholm växer. En del synpunkter har inkommit och arbetet med upprustningen fortsätter och slutförs under kommande år.

Förvaltningen har under året arbetat med att utveckla Flaten-området genom att bland annat utveckla Ekudden till en attraktiv målpunkt samt att i samarbete med fastighetskontoret arbeta för att tillföra en bastu vid Flatenbadet. Samarbetet med andra förvaltningar inom staden för att utveckla Lilla Sickla har pågått under året och fortsätter under nästa år. Förvaltningen har under året ansökt om och erhållit strandskyddsdispens och reservatstillstånd för förlängning av befintlig brygga. Arbetet med anläggningen beräknas starta i början av 2022.

Under året har förvaltningen utvecklat formerna för uppföljning av parkentreprenader tillsammans med Farsta stadsdelsförvaltning. Under sommaren hade förvaltningens entreprenör utmaningar med att genomföra och följa upp sina uppdrag men insatser har genomförts för att komma tillrätta med problemen.

Arbetet för att skapa trygga, säkra och välskötta parker och grönområden bidrar till genomförandet av mål 3, God hälsa och välbefinnande, i Agenda 2030. Parker och grönområden är viktiga både som platser för rekreation och fysisk aktivitet men även för hälsa och välbefinnande inte minst i en storstad där ytan är begränsad. Trygga, säkra och välskötta parker som alla invånare kan nyttja bidrar också till genomförandet av mål 5, Jämställdhet. Det är viktigt att flickor och pojkar samt kvinnor och män kan nyttja stadsdelsområdets parker på lika villkor. Under året har förvaltningen tagit fram tillgänglighetsanpassade digitala kartor över de nya slingor som anlagts i Flatens naturreservat. Kartorna nås av allmänheten via stadens hemsida. Detta bidrar till Agenda 2030:s mål om att skapa säkra och inkluderande grönområden för alla.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	78 %	74 %	81 %		79 %	79 %	2021
Analys Resultatet ligger nära målvärdet och har ökat med 3 procentenheter sedan föregående mätning.							
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld				81,02 %	85 %	-	2021
Analys Stockholmsenkäten genomfördes inte 2021.							
  Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning	72 %	68 %	76 %		73 %	73 %	2021
Analys Resultatet, som ligger nära målvärdet, har stigit med 4 procentenheter sedan föregående mätning år 2019 och ligger något över resultatet för staden som helhet.							
  Stockholmarnas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden	68 %	63 %	72 %		73 %	73 %	2021
Analys Resultatet har sjunkit en procentenhet sedan föregående mätning men har legat relativt stabilt de senaste fem åren. Under 2022 stärker förvaltningen bemanningen inom parkmiljö för att kunna följa upp och utveckla driften av utemiljöerna.							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Stockholmarnas nöjdhet med stadsmiljön	84 %	81 %	88 %		82 %	Tas fram av nämnd	2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Trafiknämnden ska, med stöd av kommunstyrelsen, utreda möjligheterna att i lämplig stadsdel initiera ett pilotprojekt för att möjliggöra för näringslivet och civilsamhället att bidra till stadsmiljöverksamheten	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: Parker och grönområden är trygga, välskötta och tillgängliga

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningens arbete med att utveckla parker och grönområden i nära samverkan med engagerade medborgare, föreningar och stadens förvaltningar och bolag fortsätter. Den uppdaterade lokala parkplanen är ett viktigt underlag för prioriteringar och inriktning i arbetet. Förvaltningen fortsätter arbetet med att förbättra tillgängligheten till och i parker, grönområden och naturreservat. Medel söks för naturvårdsinsatser i naturreservaten och för att utveckla de rekreativa och ekologiska värdena. Samverkan med medborgarna fortsätter, bland annat genom möjligheten att teckna brukaravtal och att odla på parkmark.

Förväntat resultat

- Parker och grönområden tas om hand, utvecklas och är uppskattade platser att vistas i.
- Parker och grönområden upplevs som trygga.
- Tillgängligheten till parker, grönområden, strandbad och naturreservat ökar för personer med funktionsnedsättning.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppnås. Bedömningen grundar sig på att förväntat resultat och samtliga underliggande aktiviteter uppnås helt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen medverkar i trafiknämndens samordning av kommunikationsinsatser gällande stadens samlade renhållningsarbete, städgarantin samt vikten av stockholmarnas eget bidrag till en ren och vacker stadsmiljö	2021-01-01	2021-12-31	
 Lätt avhjälpta hinder inom parker och grönområden åtgärdas	2019-01-01	2021-12-31	
 Undersöka möjligheterna att öka antalet odlingslotter i stadsdelsområdet.	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: Skarpnäck är ett tryggt och säkert stadsdelsområde

● Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen bedriver ett aktivt trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete genom samverkan med bostadsbolag, polis, ordningsvakter, fackförvaltningar, lokala brottsförebyggande råd, lokalt näringsliv, föreningar och civilsamhälle.

Trygghetsinventeringar genomförs tillsammans med polis och civilsamhälle. Förvaltningens säkerhetsarbete utvecklas med fokus på krisberedskap, civil beredskap och informationssäkerhet.

Förväntat resultat

- Invånarnas upplevelse av trygghet ökar.
- Invånarnas förtroende för förvaltningen ökar genom trygghetsskapande åtgärder.
- Förvaltningen, polisen och skolorna har en gemensam lokal lägesbild av trygghetsutmaningar inom stadsdelsområdet.
- Förvaltningen har en god krisberedskap.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppnås. Bedömningen grundar sig på att förväntat resultat och samtliga underliggande aktiviteter uppnås helt.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Förvaltningen ökar kompetensen kring våldsbejakande extremism bland berörd personal	2020-01-01	2021-12-31	
✓	Förvaltningen ökar kunskaperna om informationssäkerhet bland berörd personal	2020-01-01	2021-12-31	
✓	Struktur- och analysarbetet ska utvecklas i syfte att tydliggöra den lokala lägesbilden kring trygghetsutmaningar.	2021-01-01	2021-12-31	
✓	Undersöka möjligheten till platsaktivering genom muralmålning- eller gatukonstprojekt.	2021-01-01	2021-08-31	
✓	Utreda den upplevda otryggheten i Enskededalen i samarbete med förvaltningen i Enskede-Årsta- Vantör	2021-01-01	2021-12-31	
✓	Utveckla arbetet i lokala BRÅ	2021-01-01	2021-12-31	
✓	Utveckla arbetet med ungas brottutsatthet	2021-01-01	2021-12-31	
✓	Utveckla samverkan med trafikkontoret på strategisk och operativ nivå.	2021-01-01	2021-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet har uppnåtts under året. Bedömningen grundas på att underliggande nämndmål har uppfyllts. De uppföljningar och utvärderingar som genomförts under året visar att utbildningen i nämndens förskolor håller en likvärdig hög kvalitet. Verksamheten uppfyller i huvudsak målen i läroplanen och de kommunala styrdokumentet. Till grund för förvaltningens bedömning ligger bland annat stadens förskoleundersökning, pedagogernas självvärderingar, verksamhetsbesök och pedagogisk dokumentation. Verksamheten bidrar därmed till att uppfylla mål 4 i Agenda 2030, god utbildning för alla.

Förskolorna har fortsatt följa Folkhälsomyndighetens rekommendationer samt stadens rutin för att minska risken för smittspridning. Det har bland annat inneburit att förskolorna bedrivit en stor del av verksamheten utomhus under året. Förvaltningen har fortsatt ta fram informationsmaterial riktat mot vårdnadshavare och medarbetare i samband med förändringar i rekommendationer och rutiner. Verksamheten har haft fortsatt beredskap för en eskalerad situation i händelse av klusterspridning eller hög sjukfrånvaro hos personalen. Arbetet med struktur och tydlighet inom förskolorna har bidragit till att skapa en trygg plats för barn och vårdnadshavare i en orolig tid.

Verksamheten har utvecklat nya arbetssätt för att genomföra undervisningen i utemiljö. De förändrade arbetssätten har bland annat givit positiva effekter i form av ökad fysisk aktivitet för barnen inom förskolan. Den ökade utevistelsen har även förstärkt arbetet inom projektet Hållbar framtid, då hållbarhetsperspektiven kunnat integreras ytterligare i undervisningen. Projektet är ett gott exempel på arbete kopplat till Agenda 2030 som visar målens odelbarhet och innefattar bland annat målen om god utbildning för alla, minskad ojämlikhet och ekosystem och biologisk mångfald. Trots förändrade förutsättningar bedömer förvaltningen att en god kvalitet i utbildningen har kunnat bibehållas.

Projektet Skarpnäcksmodellen har avslutats under avläsningsperiodens sista del. Projektet har bidragit till att förebygga utanförskap och social utsatthet. Detta bland annat genom att stärka förskolans och skolans möjligheter att tidigt identifiera och erbjuda stöd till barn och familjer. Utbildning och handledning till personal inom förskola och skola har erbjudits, liksom direkt stöd till barn, vårdnadshavare och familjer. Förvaltningen har arbetat med att överföra framgångsrika arbetssätt från projektet till ordinarie verksamhet. Behovet av råd- och stödsamtal för föräldrar har ökat under året och kunnat tillgodoses.

Mål 5 i Agenda 2030 är att uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt. Förskolan har arbetat med att förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna

och grundläggande demokratiska värderingar. Verksamheten har organiserat utbildningen så att barnen har fått leka och lära tillsammans. Barnen har fått pröva och utveckla sina förmågor och intressen, med samma möjligheter och på lika villkor oberoende av könstillhörighet. Arbetet med verbala och gestaltande språk har bidragit till ökad jämställdhet mellan pojkar och flickor då personal på ett mer medvetet sätt kunnat inkludera olika barns perspektiv och ingångar i undervisningen.

Enligt förskolans läroplan ska verksamheten lägga stor vikt vid att stimulera barnens språkutveckling i svenska, genom att uppmuntra och ta tillvara deras nyfikenhet och intresse för att kommunicera på olika sätt. Stadsrevisionen genomförde under hösten 2020 en granskning kopplat till förvaltningens arbete med språkutveckling vilket resulterat i ett utvecklingsarbete under året. Verksamheten har under året bland annat genomfört en inventering av förskolornas läsmiljöer och barnens tillgång till litteratur samt hur den presenteras. Förskoleenheterna har även gjort en skattning av hur ofta varje barn tar del av högläsning. Genom inventeringarna har ingångsvärden identifierats och förskolorna arbetar vidare med ytterligare språkutvecklande insatser under kommande år. Verksamheten har även påbörjat ett arbete med att ta fram ett stödmaterial samt aktiviteter för språkutvecklande insatser inom nämndens förskolor.

TAKK (tecken som alternativ kompletterande kommunikation) är en metod som syftar till att underlätta kommunikation med tecken som stöd. Som ett led i arbetet med att öka delaktigheten i undervisningen för bland annat barn med funktionsnedsättning har förvaltningen under året genomfört ett ökat antal utbildningsinsatser för förskolans personal i TAKK. Även fortbildningstillfällen kring tydliggörande pedagogik med exempelvis bildstöd har genomförts utifrån verksamhetens önskemål och behov. Genom arbetet har barnen givits alternativ eller komplement till det talade språket.

Förskolorna erbjuder barnen litteratur på olika språk och använder sig av en digital inläsningstjänst. Via inläsningstjänsten har förskolorna tillgång till litteratur på cirka 50 olika språk. Barnen har lärt sig att det finns många olika språk vilket bland annat bidragit till att skapa samhörighet mellan barn som har olika modersmål. Under året har även tilläggstjänsten Home Access erbjudits till vårdnadshavare med barn inom nämndens förskolor. Tjänsten har möjliggjort för vårdnadshavare att nyttja tjänsten från hemmet tillsammans med sina barn.

Det finns forskning som visar att fysisk aktivitet har en mängd positiva hälsoeffekter. Fysisk aktivitet spelar en viktig roll för att främja god hälsa och utveckling i tidig ålder. Under projektledning av region Stockholm och Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin har ett antal av förvaltningens förskolor deltagit i en rörelsestudie för förskolan. Totalt har cirka 3000 barn i drygt 100 förskolor inom stadens kommunala förskolor deltagit. En utvärdering av studiens resultat kommer återges under nästa år. Samtliga av nämndens förskolor har även rutiner för planerad fysisk aktivitet och utevistelse för barnen inom verksamheten. Genom införande av strukturella rutiner för fysisk aktivitet och utevistelse har barnen givits utökade möjligheter till att inspireras till rörelseglädje, utveckla sin kroppsuppfattning och motorik.

Förskolan har ett viktigt uppdrag att kommunicera barnkonventionen och upplysa barnen om deras rättigheter. Bland annat har barnen fått lära sig sina rättigheter genom litteratur anpassad för barn i förskoleålder samt annat utbildningsmaterial. Barnen har även deltagit i olika forum

som syftar till att främja delaktighet och medbestämmande.

Utbildningen i förskolan ska erbjuda alla barn samma möjligheter till utveckling, lärande och lek utan att de begränsas av sin könstillhörighet. Förskolorna upprättar årligen en plan mot diskriminering och kränkande behandling. Planen beskriver verksamhetens arbete med främjande av alla barns lika rättigheter och möjligheter, förebyggande av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, samt rutiner för åtgärder.

Barn som tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd och stimulans har fått stöd utformat med hänsyn till egna behov och förutsättningar. Nämndens förskolor har ett väl utvecklat arbetssätt kring barn i behov av särskilda stödinsatser. Förvaltningens specialpedagoger har erbjudit personal och ledningsgrupper i förskolan handledning och stöd kring barn i behov av särskilt stöd. Dessa samtal har bidragit till att öka förutsättningarna att främja barnets livslånga utveckling och lärande. För barn med särskilda behov finns tydliga strukturer och arbetsgång för övergången till skola. Arbetet har bidragit till att barnen ges förutsättningar till en likvärdig skolgång med utveckling och lärande utifrån barnets förutsättningar.

Utbud och efterfrågan av förskola på nationella minoritetsspråk

Om ett barn talar eller har anknytning till ett nationellt minoritetsspråk (finska, meänkieli, samiska, romani och jiddisch) har det rätt till förstärkt språkstöd inom utbildningen. Stockholms stad är förvaltningsområde för finska, meänkieli och samiska. Det innebär att barn har rätt till förskoleplats där hela eller en väsentlig del av utbildningen, bedrivs på något av dessa språk. Detta oavsett om det angivna språket talas i hemmet eller inte. Syftet är att ge barnen möjlighet att utveckla och bevara sitt språk och sin kulturella identitet. Under året har endast finskspråkig förskola efterfrågats av vårdnadshavare och inte på övriga nationella minoritetsspråk. Inom en av nämndens förskolor finns en finskspråkig avdelning med plats för 19 barn. Alla vårdnadshavare som önskat plats inom verksamheten för sitt barn har erhållit ett platserbudande.

Uppföljning av introduktionsförskola

Sedan hösten 2019 har förvaltningen en introduktionsförskola som vänder sig till nyanlända och utrikesfödda föräldrar med barn i åldrarna noll till sex år. Verksamheten erbjuder språkutvecklande öppen verksamhet, förskolevägledning samt stöd till familjer under förskolans introduktionsperiod. Introduktionsförskolan har även arbetat uppsökande för att marknadsföra verksamheten.

Verksamheten har ett nära samarbete med interna aktörer inom förvaltningen. Exempelvis Stärkt tidigt stöd i samverkan (STIS), samhällsvägledare, bostadssamordnare och öppna förskolan. Samverkan har syftat till att kunna nå fler familjer men också för att kunna erbjuda och samordna ett bredare utbud av familjestödande aktiviteter. Andra viktiga samverkanspartner har varit övriga förskolor i stadsdelen, barnavårdscentraler, socialtjänst, bibliotek, boenden via Stiftelsen Hotellhem i Stockholm (SHIS), introduktionsförskolor i Rinkeby-Husby, Svenska Kyrkan, Kulturhuset i Skarpnäck samt preventionssamordnare.

Familjer har i första hand hittat till verksamheten genom rekommendationer från barnavårdscentraler, samhälls- och bostadsvägledare, samt genom rekommendation från tidigare besökare. Via uppsökande insatser vid stadsdelens SHIS boenden har nyinflyttade

familjer fått inbjudan till verksamheten.

Introduktionsförskolan har under året anpassats efter rådande restriktioner. Den öppna inomhusverksamheten med drop-in har varit pausad sedan mars 2020. I stället har i snitt sex till åtta familjer med totalt tio barn bjudits in och deltagit i verksamheten per vecka. Totalt har 22 familjer besökt Introduktionsförskolan under året. Då besökare önskat fler tillfällen att besöka den öppna verksamheten har anpassade alternativ erbjudits. Exempelvis utflykter i närområdet tillsammans med öppna förskolan, digitala träffar med sångstund, samtal och information, samt digitala tematräffar i samarbete med barnavårdscentral i Bagarmossen.

Föräldrar från Introduktionsförskolan har även erbjudits och deltagit i föräldraskapsstödsprogrammet Föräldraskap i Sverige som leds av personal från introduktionsförskolan och STIS.

Fyra barn har under vårterminen börjat i ordinarie förskola samt tre barn under höstterminen. Tio barn som är yngre än ett år står för närvarande i kö och inväntar placering. Fyra familjer med totalt sex barn som önskat förskoleplats har inte kunnat ställa sina barn i kö inom Stockholms stad då de inte uppfyllt kriterier för detta.

Utvärdering av verksamheten har skett muntligen tillsammans med de vuxna besökarna. Vid behov har tolk använts. Förvaltningens analys är att nöjdheten upplevts som hög hos besökarna. En utvärderingsmetod riktad till barn två till sex år är fortsatt under utveckling men har ännu inte använts inom verksamheten. Flera besökare har uttryckt att de uppskattat möjligheten att delta via digitala träffar som ett alternativ, samtidigt som de uttryckt vikten av att få träffas fysiskt. Flera föräldrar har uttryckt att den fysiska verksamheten varit extra viktig för deras barn under perioden då många varit isolerade i hemmen under pandemin. Verksamhetskostnaderna hade troligen varit högre under året om pandemin inte fortgått. Fler uppsökande aktiviteter och mer kompetensutveckling av personal hade då kunnat genomföras.

Introduktionsförskolan 2021		
	Budget 2021	Kostnader jan-dec
lokaler	300	300
Personal	670	633
Verksamhet	130	86
Summa	1 100	1 020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	37 %	2,3 %	34,8 %	37,8 %	37 %	33 %	VB 2021
  Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	84 %	82 %	86 %	87 %	88 %	88 %	2021

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys							
Vårdnadshavarnas nöjdhet är lägre än föregående års resultat. Förvaltningens kommunala förskolor ligger i nivå med stadens totala resultat för 2021 på 84 procent, vilket även försämrats i år. Förvaltningens bedömning är att de försämrade resultaten främst beror på de konsekvenser som pandemin har medfört för förskolornas verksamhet. Nöjdheten bland vårdnadshavare till flickor är något högre än hos vårdnadshavare till pojkar, vilket var tvärtom föregående år. Inga bestående skillnader utifrån kön framkommer vid jämförelse över tid gällande nöjdheten.							
 	Antal barn per grupp	13,3 barn/avd.		15,7 barn/avd.	16	16	VB 2021
 	Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	5,1 st		5,2 st	4,9	4,9	VB 2021
Analys							
Förvaltningen har god tillgång av såväl utbildade barnskötare samt legitimerade förskollärare. Det finns forskning som visar att personalens kompetens och utbildning är en av de viktigaste strukturella förutsättningarna för kvalitet och likvärdighet i förskolan.							
 	Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,6		3,6	3,6	3,6	2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 	Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att alla förskolor arbetar med sin strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under förskoledagen	2021-01-01	2021-12-31
 	Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna stärka uppföljningen av underlagen till förskolerapporten för att säkerställa och utveckla det systematiska kvalitetsarbetet	2021-01-01	2021-12-31
 	Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna för att kunna genomföra ett pilotprojekt för screening för läs- och skrivsvårigheter i förskolan	2021-01-01	2021-12-31
 	Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna utreda hur språkutvecklingen sker i förskolan, och vilka åtgärder som kan öka förutsättningarna för språkutvecklingen	2021-01-01	2021-12-31
 	Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna verka för en ökad likställighet gällande bedömningsgrunderna till barn i behov av särskilt stöd i förskolan samt till avsteg från vistelsetiden för barn till föräldralediga	2021-01-01	2021-12-31
 	Utbildningsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och i samverkan med arbetsmarknadsnämnden genomföra en satsning på vidareutbildning i svenska språket för stadens förskolepersonal vid behov	2021-01-01	2021-12-31
 	Utbildningsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna öka andelen inskrivna barn i förskolor i områden där inskrivningsgraden är låg, med fokus på områden som är mindre socioekonomiskt gynnsamma	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål: Barn utvecklar sin empatiska förmåga för en hållbar framtid

● Uppfylls helt

Beskrivning

Utbildningen i förskolan lägger grunden för att barnen ska förstå vad demokrati och mänskliga rättigheter är. Barnen utvecklar kunskaper om hur de genom olika val kan bidra till en hållbar utveckling, såväl social som miljömässig. Barnen utvecklar sin förmåga att ta hänsyn till människor, natur och omvärld bland annat genom utvecklingsprojektet Hållbar framtid.

Förväntat resultat

- Barn är trygga på förskolan
- Barn utvecklar sin förmåga att hantera etiska dilemman
- Flickor och pojkar lär sig i, och om, och för naturen för en hållbar framtid

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppnås. Bedömningen grundar sig på att förväntat resultat uppnås.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Arsmål	KF:s årsmål	Period
◆ ♀ Andel vårdnadshavare till flickor och pojkar i förskolan som upplever att barnet känner sig tryggt på förskolan	87 %	86 %	87 %	90 %	90 %		2021
Analys Resultatet är lägre än föregående år men ligger i linje med stadens samlade resultat för kommunal förskoleverksamhet. Förvaltningens analys är att den pågående pandemin påverkat upplevelsen av trygghet på förskolan. Verksamheten fortsätter att arbeta trygghetsskapande.							
Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse				
✓ Förvaltningen reviderar och kopplar projektplan för projektet Hållbar framtid till Agenda 2030	2021-01-01	2021-12-31					

Nämndmål: Barn utvecklas och lär genom lek och utforskande

● Uppfylls helt

Beskrivning

Förskolan stimulerar varje barns utveckling och lägger grunden för ett livslångt lärande genom att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Utbildningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet när det gäller såväl innehåll som arbetssätt. Verksamheterna

prioriterar arbetet med att ge barnen möjlighet att utveckla sitt språk och sin förståelse för matematik och naturvetenskap. Barn med annat modersmål får stöd att utveckla sin flerspråkighet. De pedagogiska relationerna har en avgörande betydelse för barns lärande. Förskolan uppmärksammar barn som av olika anledningar behöver mer stimulans eller särskilda insatser genom specialpedagogiskt stöd.

Förväntat resultat

- Barnen utvecklas och reflekterar och får därigenom syn på sitt eget lärande.
- Flickor och pojkar i behov av särskilt stöd uppmärksammas tidigt och får stöd att utveckla strategier för att tillgodogöra sig utbildning.
- Förskolorna och öppna förskolan har rutiner för orosanmälan till socialtjänsten i enlighet med socialtjänstlagen. Barn som behöver stöd i sin livssituation upptäcks tidigt.
- Flickor och pojkar har daglig fysisk aktivitet och utevistelse i nämndens förskolor. Fysisk aktivitet och utevistelse bidrar till god hälsa.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppnås. Bedömningen grundar sig på att förväntat resultat uppnås.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel nöjda vårdnadshavare till flickor och pojkar inom området utveckling och lärande	78 %			81 %	82 %		2021
Analys Resultatet är lägre än föregående år men ligger i linje med stadens samlade resultat för kommunal förskoleverksamhet. Förvaltningens analys är att den pågående pandemin påverkat vårdnadshavares upplevelse inom området utveckling och lärande. Under perioden har sjukfrånvaron hos personalen varit högre än vanligt och verksamheterna har i högre utsträckning bemannats av vikarier. För att beskriva och synliggöra barnens lärande för vårdnadshavarna krävs kontinuitet, relationer och kunskap om barnens utveckling över tid. Förvaltningens analys är även att hög frånvaro hos barnen påverkat resultatet.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förskolorna synliggör olika språk och kulturer, inklusive de nationella minoriteternas språk och kulturer i verksamheternas lärmiljöer.	2021-01-01	2021-12-31	
 Förskolorna säkerställer att den individuella dokumentationen tydligt och systematiskt visar varje barns individuella behov av språkutveckling samt förändringar i lärandet över tid.	2021-01-01	2021-12-31	
 Förskolorna utarbetar former för att informerar vårdnadshavare om mål och arbetssätt via startsidan i Skolplattformen. Den digitala kommunikationen med vårdnadshavare ökar.	2021-01-29	2021-12-31	
 Förvaltningen påbörjar ett arbete för att undersöka vilka barn i förskoleålder som inte deltar i förskola	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: Flickor och pojkar är delaktiga och har inflytande i förskolans utbildning

● Uppfylls helt

Beskrivning

Barn har rätt till delaktighet och inflytande. De behov och intressen som barnen själva på olika sätt ger uttryck för ligger till grund för utformningen av miljön och planeringen av utbildningen. Förskolan uppmuntrar barnen att föra fram och ta ansvar för sina tankar och idéer och skapar förutsättningar för detta. Barnens utmanas i undervisningen och får möjlighet att bilda sina egna uppfattningar och göra val utifrån sina egna förutsättningar.

Förväntat resultat

-Flickor och pojkar har samma möjlighet att påverka utbildningens innehåll

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppnås. Bedömningen grundar sig på att förväntat resultat uppnås.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

◆ Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls delvis. Bedömningen grundas på att merparten av indikatorerna uppfylls helt, en tredjedel delvis och att fyra inte uppnås. Av underliggande nämndmål uppfylls två helt och ett delvis. Under året har förvaltningens arbete mot våld i nära relation varit intensivt. Screening för upptäckt, att stödja orosanmälan för tidig upptäckt gällande drabbade barn och unga samt information för att nå självsökande har sammantaget bidragit till ökad upptäckt och ett fortsatt högt inflöde till socialtjänstens relationsvårdsteam vilket är ett gott resultat. Familjeorienterade arbetsätt har utvecklats för barn och familjer som har upplevt våld i nära relation.

Det löpande systematiska kvalitetsarbetet samt vidareutvecklingen av verksamheternas ledningssystem visar goda resultat. Egenkontroller påvisar till exempel en stabil ökning av barnkonsekvensanalyser, rättssäkerhet avseende dokumentation och skyndsam förhandsbedömning, aktiv kontakt i syfte att öka tillgängligheten inom ekonomiskt bistånd samt att utbetalning av det samma sker mot korrekta underlag. Brukarundersökningar eller brukarråd genomförs inom samtliga av socialtjänstens områden i förvaltningen. Inom funktionsnedsättning och socialpsykiatri syns tecken på utvecklingsbehov vad gäller inflytande och trygghet. Dessa tecken sammanfaller med effekter av pandemin i hur de

särskilt påverkat vissa grupper bland dessa målgrupper och måste fortsatt följas noga. Verksamhetsuppföljning inom socialpsykiatrien visar att verksamheternas arbetssätt är väl planerade för att kunna anpassas för varje enskild person, medan det systematiska kvalitetsarbetet behöver utvecklas.

Barn och unga

I rapporten "Jämställdhet i staden - en uppföljning 2020" uppmärksammades att det i staden som helhet fanns en betydande skillnad mellan könen när det gäller hur stor andel familjehemsplacerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan. Andelen flickor som klarade målen var klart högre än andelen pojkar.

Förvaltningens uppföljning visar att samtliga familjehemsplacerade barn under året uppnått kunskapsmålen i grundskolans kärnämnen och att det till skillnad från rapporten inte finns en betydande skillnad mellan könen. Även om resultatet inte är att jämföra med ovanstående rapport så är det inom förvaltningen ett ständigt pågående arbete med att stötta placerade barn och deras skolgång. Att alla barn, även de som har en placering och både flickor och pojkar, uppnår goda skolresultat, bidrar till att uppfylla målen i Agenda 2030 om god utbildning för alla, jämställdhet och jämlikhet.

Ungdomsmottagningen som drivs i samverkan med Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning har under året haft 2167 kuratorsbesök, varav 325 varit pojkar. Under året har ungdomsmottagningen arbetat med digitala möten och samtal över telefon. Skolklassbesöken har kunnat genomföras digitalt och medel för uppdrag psykisk hälsa har finansierat en projektanställning vilket möjliggjort för verksamheten att nå ut till fler grupper. Ungdomsmottagningen genomförde under året en brukarenkät där 93 av 94 svarade, 14 var pojkar. Samtliga ungdomar som svarade uppgav att de var nöjda eller mycket nöjda med det stöd de fick och att de blivit väl bemötta.

22 personer har under året haft en pågående insats från sociala insatsgruppen, SIG. Andelen barn och unga har fortsatt att öka, i förhållande till unga vuxna. Sex ungdomar och tre unga vuxna har uppnått stabil social tillvaro under året med stöd av insatsen.

Förvaltningen har under året analyserat genomlysningen Rätt stöd i rätt tid, vilket är ett led i förvaltningens och hela stadens arbete med att utveckla tidiga stödinsatser. Sammanfattat visar genomlysningen på goda arbetssätt för att arbeta med barn och unga, där till exempel acceptans och fullföljande av erbjudna insatser ligger på en normal nivå. I verksamhetsplaneringen för 2022 har förvaltningen planlagt för ett utvecklingsarbete kopplat till dessa analyser. Under våren startade förvaltningen ett team som arbetar med intensiva utredningar på hemmaplan (IHU), vilket drivs i projektform med socialförvaltningen som samverkanspart. Under hösten har teamet kommit igång med sitt arbete och sju familjer har hittills utretts i teamet.

Under året har cirka 1130 orosanmälningar inkommit till förvaltningen gällande barn och unga. Polisen är fortsatt den vanligaste anmälaren. Förskola och skola står för 16 procent. Samverkan med förskola och skola gällande orosanmälningar och i vilken grad socialtjänsten involverar dem i pågående utredningar bedöms fortsatt vara utvecklingsområden inom förvaltningen. Förvaltningen kommer under 2022 fortsätta att arbeta med att utveckla de

rutiner och arbetssätt som finns.

Handlingsplan i enlighet med Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet 2019–2022.

Arbetet som beskrivs i den lokala handlingsplanen som under 2020 antogs bedrivs till stor del enligt plan, med vissa aktiviteter som har blivit något försenade eller förändrade till följd av pandemin. Det gäller bland annat arbetet med metoden "Mentors in Violence Prevention" (MVP) där utbildningar inte kunnat genomföras som planerat. I november 2021 genomfördes dock utbildning i metoden för stadsdelsområdets fritidsgårdspersonal tillsammans med annan fritidsgårdspersonal i staden, inom ramen för ett projekt i samverkan med länsstyrelsen. Kärrtorps gymnasium arbetar aktivt med MVP och utgör ett stöd i samtalen om att utveckla och implementera arbetssättet ytterligare.

Sedan den lokala handlingsplanen beslutades har förvaltningen tillsammans med Enskede-Årsta-Vantör påbörjat projektet "Lokala samordnare mot rekrytering till kriminalitet" (LOSAM), som är inriktat på barn i åldern 10-15 år. Projektet bedrivs med stöd av medel för sociala investeringar och i samverkan med fyra grundskolor som ingår i projektet och lokalpolisområde Globen. De lokala samordnare som anställts inom projektet har påbörjat sitt arbete och hitintills har tio familjer inom stadsdelsområdet fått stöd. Samverkan och samarbetet inom de olika delarna i förvaltningen fungerar väl och upparbetade rutiner används.

Uppföljning av utvecklad samverkan mellan skola och socialtjänst

Förvaltningen arbetar med samverkan skola, socialtjänst, polis och fritid (SSPF) för att tidigt uppmärksamma barn och unga i riskzon för negativ utveckling. Samverkan sker även kring fysiska miljöer för att förebygga social oro och rekrytering till kriminalitet. Erfarenhets- och kunskapsutbyte mellan socialtjänst och skola sker även inom ramen för andra samarbeten och projekt inom förvaltningen.

Under året har skolsociala teamet (SST) arbetat med 51 elever. Av dem är 32 insatser avslutade och 19 pågående. Samtliga årskurser 4-9 och samtliga kommunala skolor har gett uppdrag till teamet. SST har bidragit till en ökad förståelse för barnets situation och mående och teamet har bidragit till kunskap gällande vad skola och föräldrar behöver hjälpa barnet med för att barnet ska få en bättre skolanknytning. Könsfördelningen är förhållandevis jämn med en liten övervikt mot fler flickor men urvalet är för litet för att kunna göra antaganden kring detta på förvaltningsnivå. Cirka två tredjedelar av de elever som teamet arbetat med under året har uppnått ökad närvaro under året, men medianlängd för en insats är elva månader. Oförändrad eller minskad närvaro är status för knappt 18 procent av de elever som teamet arbetat med under året. I de insatser som avslutats med ökad frånvaro har arbetet ofta lett till ett skolbyte till annan skola, CSI-grupp (Stockholms kommunala centrala grupper för särskild inriktning) eller resursskola och/eller andra insatser från socialtjänsten.

Hållbart boende

Förvaltningens arbete med att stödja människor som riskerar sin bostad eller har ett osäkert boende är särskilt inriktat på prioriterade målgrupper, till exempel barnfamiljer och äldre. Under året har antalet inkommande underrättelser från hyresvärdar minskat jämfört med de

senaste två åren. 98 procent av underrättelser från hyresvärd har kunnat avstyras från att gå vidare till Kronofogdemyndigheten genom förvaltningens vräkningsförebyggande arbete.

Tolv underrättelser om avhysning har inkommit från Kronofogdemyndigheten vilket är jämförbart med tidigare år. Tre av dessa beslut har kunnat avvärjas. Av de nio som inte har kunnat avvärjas har hälften föregåtts av flera års vräkningsförebyggande arbete där lägenhetskontrakten har räddats ett flertal gånger tidigare men möjligheterna var uttömda till följd av bland annat olovlig uthyrning, misskötsel av bostaden samt domstolsbeslut. Återkommande hyresskulder över tid har varit ett något vanligare skäl än störningar. Åtminstone tre personer har inte använt bostaden för eget boende och två personer har fått mer omfattande insatser från socialtjänsten. Berörda barn har ordnade boendeförhållanden.

Ett prioriterat område har varit bostadsvägledning och boendeplaneringar för vuxna och för barnfamiljer som har ekonomiskt bistånd. Arbetet har gett ett gott resultat, till exempel har antal barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden halverats under året jämfört med november 2020. De aktuella barnfamiljerna bor inom SHIS.

Förvaltningens uppföljning av boendeinsatser för personer som har sådana som en del i rehabiliteringsprocessen visar att cirka tjugo personer har kunnat gå vidare till boendeinsatser med högre självständighet. Resultatet som är i enlighet med prognos och i linje med föregående års uppföljning visar på goda arbetsätt och ändamålsenligt stöd.

Stöd och samverkan för vuxna med psykisk ohälsa och missbruk

Under året har brukarrådet för personer som är i rehabilitering efter allvarligt missbruk och beroendesjukdom startat. Brukarrådet utgörs av deltagare i förvaltningens öppna verksamhet för målgruppen, vilken syftar till social gemenskap och återfallsprevention. Brukarrådet träffas regelbundet för att reflektera över det tjänster/insatser som de får med stöd av socialtjänstlagen.

Förvaltningen har genom den med Enskede-Årsta-Vantör och Farsta gemensamma öppenvårdsverksamheten tillgång till öppenvård av god kvalitet med evidensbaserade behandlingsmetoder. Fler brukare har påbörjat sin förändringsresa via Öppenvård sydost under året. 26 personer har fått behandling både individuellt och i grupp, 20 män respektive sex kvinnor. 25 anhöriga har deltagit i gruppsamtal alternativt individuella samtal under året. Att anhöriga får behandling för egen del stödjer förändringsprocessen hos den som har ett beroende. Boendeinsats med rätt nivå och intensitet är också en viktig faktor i rehabilitering och (åter)integrering i samhällslivet och till ett friskare liv. Processen för hur en brukare ska kunna göra dessa stegvisa förflyttningar är etablerad och välfungerande inom förvaltningen.

Under året har förvaltningen inlett arbetet med att utveckla återhämtningsperspektivet i planeringen av stöd för personer med svår psykisk ohälsa. Förvaltningen har genomfört en särskild metoddag med återhämtningsperspektivet i fokus och det planeras även för ett fortsatt arbete med att utveckla SIP-processen (samordnad individuell plan).

Förvaltningen ingår tillsammans med några förvaltningar i söderort i ett samarbetsprojekt som socialförvaltningen och regionens vuxenpsykiatri och beroendevård driver. Arbetet ska förstärka övergången från akut vård, ge sammanhållen vård och adekvat boende för personer med omfattande psykiatrisk ohälsa inklusive beroende. Projektets slutsatser för året är att

målgruppens omfattande sjukdomsbild medför mycket särskilda behov av samordning och att arbetet tar mycket lång tid. Under året har en femtedel av de personer som förvaltningen identifierat tillhöra målgruppen för projektet tagits emot och fått insatser inom projektet. Projektets erfarenheter ligger väl i linje med de slutsatser som dras i samsjuklighetsutredningen (Från delar till helhet - En reform för samordnade, behovsanpassade och personcentrerade insatser till personer med samsjuklighet, SOU 2021:93).

Skydd och stöd mot våld i nära relation

Förvaltningens relationsvårdsteam (RVT) har under året haft ett fortsatt högt inflöde av personer som är i behov av stöd utifrån våldsutsatthet. 131 personer har varit aktuella hos RVT vilket innebär samma höga nivå som 2020 då inflödet låg på 125 personer (30 procent fler än 2019).

Förvaltningens målsättning har under året även varit att nå ut till fler våldsutövare i syfte att motivera dem till behandling. Förvaltningen har främst fått information om våldsutövare via relationsvårdscentrums (RVC) friyta (öppen ingång utan biståndsbeslut). Förvaltningen har skyndsamt tagit kontakt med våldsutövare via friytan för att behålla personens motivation att fullfölja behandling. För att uppmärksamma och nå fler personer som utövar våld bedömer förvaltningen att det nästkommande år behövs ett arbete för att utveckla den interna samverkan.

Utsattheten hos många personer till följd av pandemin kan vara en faktor som förklarar det ökande inflödet avseende våldsutsatta. Andra förklaringar kan sannolikt vara att RVT under 2020-2021 på olika sätt arbetat aktivt med att nå ut till stadsdelsområdets invånare samt att samtliga medarbetare inom socialtjänsten och medarbetare inom äldreomsorgens beställarenhet utbildats i att systematiskt ställa frågor om våld. En stor andel personer söker även själva till förvaltningen eller kommer till förvaltningens kännedom via exempelvis polis eller socialjour.

Under året har förvaltningen kartlagt grupper med särskild utsatthet för våld i nära relation. Kartläggningen visar huruvida förvaltningen har tillräckliga arbetssätt för att upptäcka dessa personer och om de skydd och stöd som finns för målgruppen är tillräckligt anpassade. Drygt 33 procent av dem som får stöd från förvaltningen tillhör någon av de särskilt sårbara grupper som förvaltningen kartlagt under året. Det visar att arbetssätten gör att personer inom dessa grupper nås och kan få stöd och insatser. Fortsatt utvecklingsarbete planeras för nå fram till fler särskilt utsatta grupper.

Förvaltningens arbete med skydd och stöd mot våld i nära relation bidrar till att nå målen i Agenda 2030 om jämställdhet och fredliga och inkluderande samhällen, samt det nationella jämställdhetspolitiska målet att mäns våld mot kvinnor ska upphöra.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Under 2021 har fortsatt allt fler personer kunnat återfå sina ordinarie insatser, vilket bland annat visar sig genom ett minskande antal rapporter om ej verkställda beslut.

Sedan 2019 har förvaltningen deltagit i projektet Koordinatorstöd för föräldrar till barn som har funktionsnedsättning. Projektet leds av Nationellt kompetenscentrum anhöriga i samarbete

med Socialstyrelsen och totalt har åtta kommuner deltagit. Projektet avslutas i och med verksamhetsåret, rapport biläggs verksamhetsberättelsen.

De dagliga verksamheterna och LSS-bostäderna inom stadsdelsområdet drivs på entreprenad. I dessa verksamheter pågår ett utvecklingsarbete kring hälsofrämjande insatser som också syftar till ökad delaktighet för brukarna i deras egen vardag. Två gruppboendestäder och en daglig verksamhet har i ett pilotprojekt under året implementerat arbetssätt i det hälsofrämjande arbetet, vilka rekommenderas av Socialstyrelsen. Övriga verksamheter har en plan för nästkommande år.

LSS-verksamheterna har under året i stor utsträckning arbetat med att återuppta regelbundna aktiviteter för många av brukarna. Detta tillsammans med återgång till normalt umgänge med familj och vänner gör att verksamheternas rapportering beskriver mycket glädje och tecken på bättre mående. Pandemin har inneburit stora utmaningar för verksamheterna att anpassa i enlighet med restriktioner men det har samtidigt också stärkt verksamheternas förmåga att arbeta individualiserat med inflytande. Ett exempel är utvecklingen av individuella samtal med stödperson som tidvis fått ersätta brukarråd.

Utförligare beskrivning av hur förvaltningen arbetar för att öka den fysiska tillgängligheten finns under rubriken Äldrevänlig stad, avsnitt 1.5.

Under året har det inte funnits några valda ledamöter till förvaltningens funktionshinderråd, som därför inte har bedrivit någon verksamhet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel avhysningar som kunnat avvärjas efter inkommet meddelande till förvaltningen från kronofogdemyndigheten	25 %			69,23 %	40 %	Tas fram av nämnd	VB 2021
Analys							
Tolv underrättelser om avhysning har inkommit från Kronofogdemyndigheten vilket är jämförbart med tidigare år. Tre av dessa beslut har kunnat avvärjas. Av de nio som inte har kunnat avvärjas har hälften föregåtts av flera års vråkningsförebyggande arbete där lägenhetskontrakten har räddats ett flertal gånger tidigare men möjligheterna var uttömda till följd av bland annat olovlig uthyrning, misskötsel av bostaden samt domstolsbeslut. Återkommande hyresskulder över tid har varit ett något vanligare skäl än störningar. Åtminstone tre personer har inte använt bostaden för eget boende och två personer har fått mer omfattande insatser från socialtjänsten.							
   Andel barn och unga som bedömts ha skyddsbehov och som inte fått vänta på placering	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	VB 2021
   Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	19,9 %	21,2 %	18,3 %		20 %	24 %	VB 2021
   Andel barn och ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	84,6 %	88,9 %	75 %	94,4 %	90 %	Tas fram av nämnd	VB 2021

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys							
Målgruppen har under året bestått av totalt 13 barn och unga, 9 pojkar respektive 4 flickor. Av dessa har 11 kallats inom 48 timmar medan det i två ärenden har tagit längre tid att nå familjen. Förvaltningen uppnår därmed inte målet. Förvaltningen fortsätter att arbeta aktivt för att säkerhetsställa att vårdnadshavare och barnet/ungdomen kallas till samtal inom 48 timmar i enlighet med stadens riktlinjer och strategi för att minska utvecklingen av kriminalitet hos unga.							
  Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering	79 %	80 %	80 %	87 %	90 %	öka	2021
Analys							
Andelen respondenter som inte upplevt diskriminering når inte upp till målvärdet. Antal respondenter (106) som svarat nekande är ändå något högre än 2020 (98). Svarsfrekvensen har ökat från 44 till 52 procent. Nytt för 2021 är att frågan utökats med ett svarsalternativ "ibland", 2020 fanns endast ja eller nej som svarsalternativ.							
Inom daglig verksamhet och gruppboendestäder har respondenter upplevt diskriminering medan upplevelser inte återfinns på serviceboendestäder. Generellt har dessvärre restriktioner och förutsättningar för social gemenskap under pandemin haft större påverkan för personer ju mer kollektivt utformad insatsen är. Att respondenterna fått ett mer nyanserat svarsalternativ kan också ha öppnat möjligheten för flera att hitta ett svar som passar deras upplevelse. På gruppboendestäderna har andelen kvinnor som svarat "ja" ökat från åtta till 23 procent samt att 8 procent svarar "ibland". Bland männen är andelen som svarat "ja" oförändrad, 13 procent, medan ytterligare 13 procent svarat "ibland".							
  Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering	87 %	85 %	90 %	97 %	90 %	öka	2021
Analys							
Andelen respondenter som inte upplevt diskriminering når inte upp till målvärdet. För kvinnor nås målvärdet. Jämförelse över tid kan inte göras då flera insatser där undersökningen gjorts inte har resultat från tidigare år. Respondenter på stödboende har inte upplevt diskriminering, högst andel som återfinns inom HVB och sysselsättning, av dessa svarar 22 respektive 20 procent att de upplevt diskriminering. Förekomsten är vanligare i insatser som drivs i privat regi. Innehållet i ens sysselsättning samt trygghet och relation till personal på HVB är utvecklingsområden som framträder i undersökningarna.							
  Andel brukare som är nöjd med sin insats - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	85 %	90 %	83 %	87 %	80 %	80 %	2021
  Andel familjehemsplacerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan	100	100 %	100 %	100	75 %	75 %	VB 2021
  Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader	0	100 %	100 %	87,5	10 %	Tas fram av nämnd	2021
Analys							
Indikatoren mäter antal personer som beviljats insatsen Bostad först (med start år 2020). Indikatoren är konstruerad så att enbart de som fick insatsen 2020 räknas in i årets resultat, vilket för förvaltningen är en person och denne har flyttat.							
Förvaltningen har totalt åtta brukare med bostadskontrakt enligt Bostad först. Sex av personerna fick bostadskontrakten innan 2020 och har goda kvarboenderesultat. Resterande två är nyinflyttade under 2021. Ingen av dessa sammanlagt åtta personer med bostadskontrakt enligt Bostad först omfattas därför av underlaget.							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	87 %	89 %	88 %	91 %	96 %	90 %	2021
Analys	Förvaltningen når inte årsmålet om 96 procent. Resultatet för män respektive kvinnor ligger i linje med staden totalt även om resultatet för stadsdelområdet försämrats i jämförelse med 2020. Följdeckter av pandemin och personalens förutsättningar till förutsägbarhet och personliga anpassningar kan vara en orsak till resultatet. Förvaltningen fortsätter att arbeta med att identifiera vilka eventuella utvecklingsområden som finns avseende bemötandet från stadens personal.						
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	83 %	83 %	85 %	77 %	84 %	79 %	2021
Analys	Årsmålet uppnås delvis men visar en tydlig förbättring jämfört med förra årets resultat. Kvinnors upplevelse av att de kan påverka insatsens utformning har ökat med 14 procentenheter sedan förra året. Skillnaden mellan mäns och kvinnors upplevelse av att kunna påverka insatsens utformning är därmed inte lika stor som föregående år och resultatet har förbättrats. Svarefrekvensen är 53 procent. Resultat för staden totalt är 82 procent.						
  Andel personer som själv upplever att dem får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (socialpsykiatri)	68,75	66,67 %	77,78 %	25,9	25 %	Tas fram av nämnd	2021
  Andel personer som själv upplever att dem får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk)	83,33	88,89 %	77,78 %		30 %	Tas fram av nämnd	2021
Analys	Indikator är ny för 2021. Indikatorn följs upp genom en årlig stadsövergripande enkät som bygger på en självuppskattning av socialtjänstens stöd och har under oktober/november genomförs första gången 2021 av socialförvaltningen. Totalt har 18 tillfrågats varav 15 upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten, 8 män respektive 7 kvinnor. Underlaget bedöms vara för litet för att dra några slutsatser mellan kön.						
  Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	76,77	73,19 %	81,03 %		75 %	Tas fram av nämnd	VB 2021
  Andel utredningar av barn och unga i vilka skola/förskola vidtalas	47,64	38,41 %	67,05 %		95 %	Tas fram av nämnd	VB 2021
Analys	Samhandling mellan förskola/skola och socialtjänst ska ske efter individuell bedömning och i de fall det är nödvändigt för att besvara utredningens frågeställning. Även om det är möjligt att gå emot vårdnadshavarens samtycke så kräver det mycket starka skäl. En analys av handläggarnas bedömning, där kontakt med förskola/skola inte har gjorts, visar sig ha varit korrekt. Utifrån denna analys bedömer förvaltningen att det satta årsmålet ej är möjligt eller önskvärt att uppnå i en så hög andel som 95 procent.						

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
<p>Under året har andelen utredningar där skola/förskola vidtalas minskat. Förvaltningen ser ett behov av att i högre utsträckning se förskola/skola som en samverkanspartner och viktig referens för att fullt ut kunna bedöma barnet/den unges behov av stöd. Området kommer med anledning av detta att vara prioriterat under 2022.</p> <p>Skola/förskola vidtalas i högre utsträckning för flickor än pojkar. Trolig orsak till det är att förvaltningen under året haft fler pojkar än flickor där utredningsorsak varit yttranden till polis/åklagare. I de fallen har det inte funnits skäl till eller varit gynnsamt för bedömningen att skola vidtalats. Det kan också ha bidragit till den andelsmässiga minskningen.</p>							
 	Antal barnfamiljer som beviljats en akutboendelösning på hotell/vandrarhem	3			15	Tas fram av nämnd	2021
  	Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten	220 st			90 st	Tas fram av nämnd	2021
  	Antal vräkningar som berör barn	3		0	0	Tas fram av nämnd	VB 2021
<p>Analys</p> <p>Två vräkningar som berör tre barn har genomförts i stadsdelsområdet under året. Förvaltningen uppnår därmed inte årsmålet. I båda fallen fanns hyresskulder och i det ena även olovlig andrahandsuthyrning. I det ena fallet berördes ett barn som inte bor stadigvarande hos den förälder som förlorade sin bostad. Umgänge har kunnat fortsätta efter avhysning. Den andra familjen bor kvar på annan adress.</p>							
  	Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	85 %	85 %	89 %	86 %	95 %	Tas fram av nämnd
<p>Analys</p> <p>Årsmålet uppnås delvis. Skillnaden mellan män och kvinnors upplevelse av trygghet är inte lika stor som föregående år. Mäns trygghet har ökat medan kvinnors trygghet har minskat. Resultat för staden totalt är 75 procent.</p>							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 	Bostadsförmedlingen i Stockholm AB ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna genomföra åtgärder och nödvändiga ändringar samt se över hela processkedjan för att säkerställa att personer som är utsatta för våld i nära relation och har rätt till förtur också får tillgång till det.	2021-01-31	2021-06-30
 	Kommunstyrelsen ska tillsammans med socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda ansvaret för beställning av vissa eller alla typer av bostäder med särskild service i syfte att öka likställigheten och tillgången till fler LSS-bostäder. Utredningen ska innehålla en grundlig analys av de ekonomiska konsekvenserna på kort och lång sikt av eventuell flytt av beställaransvaret	2021-01-01	2021-12-31
 	Kulturnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna, samt vid behov med stöd av arbetsmarknadsnämnden, utreda en utveckling av fritidsgårdarnas fortsatta uppdrag i syfte att nå fler och erbjuda mer kontinuerlig och planerad verksamhet, inklusive hur mer verksamhet kan ske mobilt och digitalt samt ta fram en modell för fortsatt drift av fritidsgårdar som stängts på grund av hot och kriminalitet.	2021-01-01	2021-12-31

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	 Socialnämnden och stadsdelsnämnderna ska tillsammans säkerställa att alla barn som är placerade på HVB- eller familjehem har en skolplanering och inte står utan skolgång mer än en vecka	2021-01-01	2021-12-31	
✓	 Socialnämnden och stadsdelsnämnderna ska utveckla och systematisera uppföljningen av hur klienterna och brukarna upplever effekten av de insatser de får genom socialtjänsten	2021-01-01	2021-12-31	
✓	 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ansvara för att Esset är ett verksamhetssystem som möjliggör en evidensbaserad socialtjänst med fokus på att klienten känner att den fått fungerade stöd	2021-01-01	2021-12-31	
✓	 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna införa en samlad verksamhetsuppföljning för LSS-verksamheter	2021-01-01	2021-12-31	
✓	 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samverkan med Region Stockholm fortsätta projektet STIS, Stärkt tidigt stöd i samverkan och utöka hembesöksprogrammet så det når fler och stöttar familjer i riskzon längre	2021-01-01	2021-12-31	
✓	 Socialnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda möjligheterna att söka socialtjänst i annan stadsdel än där man bor när det gäller hedersrelaterade problem	2021-01-01	2021-12-31	
✓	 Socialnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna samverka särskilt med Polisen kring initiativ gryning och arbeta för att stödet till utsatta för våld i nära relation sker samordnat	2021-01-01	2021-12-31	
Analys				
Initial dialog kring samverkan genomfördes av socialförvaltningen i början av året. Utvecklingsarbetet har skett inom projekten IGOR samt Islandsprojektet som under 2021 inte omfattat Skarpnäck. Dock har invånare i stadsdelsområdet omfattats av Islandsprojektet genom socialjourens försorg och under 2022 planeras för att förvaltningen ingår fullt ut.				
✓	 Socialnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna tydliggöra fältassistenternas uppdrag, arbetsmetoder och mål i syfte att skapa en likställighet i staden	2021-01-01	2021-06-30	
✓	 Socialnämnden ska stötta stadsdelsnämnderna i genomlysning av socialtjänstens barn- och ungdomshandläggning enligt modell "Rätt stöd i rätt tid"	2021-01-01	2021-12-31	
✓	 Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen ta fram förslag på förändrade riktlinjer för att införa en ny form av sysselsättning inom socialpsykiatri samt i samband med detta göra en översyn av ersättningssystemet för sysselsättning	2021-01-01	2021-12-31	
✓	 Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna utveckla en modell för verksamhetsuppföljning för samtliga verksamheter inom socialtjänsten oavsett regiform	2021-01-01	2021-12-31	
✓	 Stadsdelsnämnderna ska i samarbetet med socialnämnden och utbildningsnämnden fullt ut implementera SAMS-modellen för att verka för en obruten skolgång för placerade barn	2021-01-01	2021-12-31	
✓	 Stadsdelsnämnderna ska inrätta strategisk funktion för samverkan skola-socialtjänst-polis-civilsamhälle	2021-01-01	2021-12-31	
✓	 Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med utbildningsnämnden och socialnämnden implementera modellen för skolsociala team i hela staden och utöka socialtjänstens närvaro i skolan	2021-01-01	2021-12-31	
✓	 Stadsdelsnämndernas ska tillsammans med socialnämnden utreda förutsättningarna för att samlokalisera socialsekreterare och polis i stadens lokalpolisområden	2021-01-01	2021-12-31	

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 	Utbildningsnämnden, stadsdelsnämnderna och socialnämnden ska utveckla samverkan kring barn som riskerar att föras utomlands i syfte att ingå barnäktenskap eller könsstympning	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: Barn, unga och vuxna som lever i våldsutsatthet får skydd och stöd

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Alla verksamheter inom förvaltningen arbetar för att upptäcka våld. Alla berörda medarbetare har kunskaper om relationsvåld, hedersrelaterat våld och förtryck och sexuellt våld oberoende relation, vilket är avgörande för att kunna upptäcka våldsutsatthet och bryta våldsspiralen. Vid upptäckt förmedlas kontakt till förvaltningens relationsvåldsteam. Vid oro för barns behov av stöd och skydd görs orosanmälan till socialtjänsten. Förvaltningen säkerställer att barn kommer till tals och att deras åsikter, behov och rädslor utgör underlag vid bedömningar och i planering och utformning av insatser. Inför beslut i våldsutredningar görs alltid en barnkonsekvensanalys. Förvaltningen arbetar familjeorienterat för att säkerställa att individuellt utformade insatser ges samtidigt till berörda familjemedlemmar i hushåll där våld förekommer. I det tidiga våldsförebyggande arbetet riktat mot barn och unga sker samverkan mellan förskola, öppna verksamheter och socialtjänsten.

Förväntat resultat

- Alla berörda medarbetare har tillräckliga kunskaper om relationsvåld, hedersrelaterat våld och förtryck samt sexuellt våld oberoende relation för att kunna agera och uppmärksamma våldsutsatta barn, vuxna eller äldre
- Inom socialtjänsten används FREDA-kortfrågor för att upptäcka våldsutsatthet
- Förvaltningen har arbetsprocesser och insatser som är anpassade för särskilt sårbara grupper
- Barnkonsekvensanalyser görs med samlad kompetens från barn- och vuxenhandläggare
- Våldsutsatta vuxna och barn får individuellt stöd och skydd
- Fler våldsutövare får insatser för att upphöra att använda våld
- Medarbetare i förskolan och de öppna verksamheterna för barn och unga har grundläggande kunskaper för att arbeta våldsförebyggande, utifrån ett normkritiskt förhållningssätt

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppnås delvis. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås, att aktiviteterna genomförts och att målvärden för indikatorerna uppnåtts eller delvis uppnåtts. Socialtjänsten har uppmärksammat en hög andel våldsutövare i stadsdelsområdet för behandling vid relationsvåldscentrum sydost men har också lagt en hög ambitionsnivå. Målsättningen att insatser till de som drabbats ska leda till frihet från våld uppnås med god marginal.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel våldsutsatta personer som upplever att de insatser de har fått har hjälpt dem att leva ett liv fritt från våld	85,71 %				80		2021
 Andelen barnfamiljer som inte har återaktualiserats inom 12 månader efter avslutad utredning eller insats som rör våld	66,67 %				75 %		2021
Analys Målsättningen nås inte helt, ett av tre barn har återaktualiserats efter avslutad utredning eller insats som rör våld. Återaktualisering totalt sett, alla orsaker, är ett av fem barn. Utifrån problematikens komplexitet finns samtidigt också som en positiv effekt. Förvaltningens samordnade insatser och samverkan mellan Familjeenheten och RVT bedöms vara ett fortsatt gynnsamt arbetssätt för att nå familjerna, och för att tröskeln för att barnen och familjerna återigen ska berätta/söka hjälp inte blir för hög. Förvaltningen har under andra halvåret arbetat med intensivutredningar i hemmet som utvecklas inom staden för bland annat familjer med återkommande behov av kontakt med socialtjänsten.							
 Antal orosanmälningar som görs i fritidsverksamhet	8				7		2021
 ♀ Antal orosanmälningar som görs i förskolan	25	14	11	28	28		2021
Analys Årsmål gällande antal orosanmälningar som görs av nämndens förskolor har inte uppnåtts. Förvaltningens analys är dock att förskolans personal har goda kunskaper kring anmälningsplikten. Antalet orosanmälningar kan bero på personalens farhågor vad en orosanmälan kan innebära för relationen till föräldrarna, och i förlängningen till barnet. Rutin gällande orosanmälan har reviderats och personalen har erbjudits stöd och kunskap gällande hantering av relation till föräldrar i samband med orosanmälan. Förvaltningens vidare analys är verksamhetens möjlighet till ett nära samarbete med vårdnadshavare som begränsats, samt minskad kontinuitet avseende personal med anledning av Covid 19. Detta kan ha bidragit till att oro inte uppmärksammats.							
 Antal våldsutövare i en nära relation eller i en hederskontext som har kontakt med RVC.	11				15		2021
Analys Förvaltningen har under året främst fått information om våldsutövare via relationsvåldscentrums (RVC) friyta och arbetar för att skyndsamt ta kontakt i syfte att ta emot ansökan om stöd och behandling för våldsutövare. Utifrån det höga inflödet av våldsutsatta personer har det dagliga handläggningsarbetet och att säkerställa skydd behövt prioriterats under året framför uppsökande arbete gentemot våldsutövare. 11 personer motsvarar fyrtio procent av de våldsutövare som totalt sett tagit emot stöd och behandling på RVC Sydost, vilket ändå är ett gott resultat. Förvaltningen bedömer att det nästkommande år behövs ett arbete för att utveckla den interna samverkan för att få kontakt och motivera fler personer som utövar våld i nära relation att upphöra med våldet.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stärka chefssamverkan och kunskapsutbyte mellan RVT och RVC inom förvaltningarna i klustret för RVC sydost i syfte att uppnå gemensam verksamhetsutveckling.	2021-01-01	2021-12-31	
 Yrkesverksamma inom skola, fritid, socialtjänst, kultur och arbetsmarknad får utbildning i våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck inklusive barnåktenskap, tvångsäktenskap och könsstympning, prostitution och människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: Människor lever självständiga liv och är delaktiga när de behöver stöd

● Uppfylls helt

Beskrivning

Barn och vuxna som har kontakt med socialtjänsten får snabb kontakt med den eller de kompetenser som behövs för att utreda och bedöma hjälpbehov och rätten till insats. De får relevant information utifrån sina behov och är delaktiga i att utforma det stöd de behöver för att kunna leva på likvärdiga villkor och utifrån egna val och möjligheter. Socialtjänsten använder bedömningsinstrument och barnsamtal och kommer under året att fortsätta utveckla dessa arbetssätt i återkoppling med brukare och familjer. Det bidrar till ökad träffsäkerhet, motivation och delaktighet i familjers och enskildas förändringsarbete. Användandet av bedömningsinstrument leder också ofta till att insatser kan sättas in snabbare. Uppföljning av genomförandeplaner och vårdplaner är prioriterat under året för att säkerställa att enskilda är delaktiga i hur deras insatser utformas.

Förväntat resultat

- Individer och familjer med stödbehov får individuellt anpassade och samordnade bedömningar och insatser
- Det finns bred kompetens inom alla enheter för att ge alla brukare rätt hjälp utifrån deras stödbehov
- Utredningar inom socialtjänsten genomförs på kortare tid
- Bedömningsinstrument och standardiserade metoder används för att utforska hjälpbehov och följa utvecklingen under insats
- Hög kontinuitet präglar insatserna för personer med funktionsnedsättning
- Ett tydligt återhämtningsperspektiv finns i bedömning av stödbehov för personer med psykisk sjukdom
- Anhöriga till barn med funktionsnedsättning och personer med beroendeproblematik uppmärksammas och får stöd för egen del
- Verksamheterna bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete som leder till utveckling

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppnås. Bedömningen grundas på att förväntat resultat och att målvärden för indikatorerna uppnåtts och aktiviteterna genomförts.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
■ Andelen flickor och pojkar som i stockholmsenkäten tycker att någon i familjen dricker för mycket				9 %			2021
Analys Stockholmsenkäten genomfördes inte 2021.							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal avslutade ärenden inom sociala insatsgruppen som har en stabil social tillvaro efter avslutad insats	9			9	7		2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Fortsätta utveckla individuppföljningen med utökad inriktning på SIP och beaktande av återhämtningsperspektivet vid utskrivning från psykiatrisk slutenvård	2021-01-01	2021-12-31	
 Följa upp socialtjänstens arbete med kunskapsbaserade metoder för att tidigt upptäcka, agera och erbjuda stöd personer med ett risk- eller missbruk med särskilt fokus på riskgrupper samt barn i enlighet med ANDT-programmet.	2021-01-01	2021-12-31	
 Förvaltningen utvecklar sitt arbete med att förbättra stödet till föräldrar med barn med funktionsvariationer	2019-01-01	2021-12-31	
 Medarbetare inom avdelningen för individ- och familjestöd stärker sina kunskaper om nationella minoriteter genom att delta i stadens föreläsning "Romani Tjej".	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: Människor som riskerar sin bostad eller har ett osäkert boende når ett hållbart boende

 Uppfylls helt

Beskrivning

Boende är en grundläggande förutsättning för att kunna leva ett självständigt liv. Barnfamiljer, våldsutsatta och äldre i osäkra boendeförhållanden är särskilt utsatta grupper som prioriteras inom förvaltningen och erbjuds stöd till mer långsiktiga och hållbara boendelösningar. Reviderade rutiner och arbetssätt för det vräkningsförebyggande arbetet följs upp och anpassas. Vräkningsförebyggande arbete för barnfamiljer fortgår genom förstärkning av budgetrådgivning och samtal enligt metoden "Barns rätt som anhöriga" (BRA-samtal). Stöd till såväl enskilda som familjer i osäkra boendeformer och sociala kontrakt ges i form av bostadsvägledning. Praktiskt stöd kompletteras med bolots eller boendestöd. Förvaltningen fortsätter utveckla arbetet med att ge stöd till personer med sociala kontrakt för att motverka skuldsättning. Uppföljningen av bostadsformer inom SHIS stärks, både avseende hyresinbetalningar och skötsel.

Förväntat resultat

- Barnfamiljer och vuxna får bostadsvägledning för att få mer hållbara och långsiktiga boendelösningar
- Bostadsvägledning inleds i direkt anslutning till att andrahandskontrakt med förvaltningen tecknas
- Barnkonsekvensanalyser görs med samlad kompetens från barn- och vuxenhandläggare

- Barn erbjuds information och att uttrycka sin åsikt
- Personer som har avtalat boende inom SHIS fullföljer kontraktskraven eller uppmärksammas i tid om annat stöd behövs
- Antalet personer i behov av akutboende minskar
- Äldre som är hemlösa, eller riskerar hemlöshet, får samtidiga och samordnade insatser utifrån individens helhetsbehov av stöd, vård och omsorg
- Andel underrättelser som inte går vidare till kronofogden ökar

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppnås helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat nås, aktiviteten pågår enligt planering och att en indikator uppnås helt. En indikator är ny för året och målvärdet har lagts för högt i förhållande till underlaget men för berörda personer har planeringen följts och fungerat mycket väl.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel underrättelser om hyresskulder/vanvård/störningar där ärendet efter kontakt med förvaltningen inte går vidare till Kronofogdemyndigheten	97,9 %				75 %		VB 2021
  Antal personer med avtalat boende som går vidare till genomgångskontrakt	10				15		VB 2021
<p>Analys</p> <p>Förvaltningens målsättning har lagts för högt utifrån att för få personer har kontrakt enligt avtalat boende. Avtalat boende är en boendeform där förvaltningen tidsbegränsat erbjuder ett tidsbegränsat boende hos SHIS under en utvärderingsperiod. Avtalet utgör grunden för de krav SHIS kan rikta till förvaltningen om inte hyresgästen fullgör sin del i hyresavtalet. Under året har samtliga personer med avtalat boende följts upp. Framåt bedöms möjligheterna goda för ett flertal personer att självständigt kunna teckna genomgångskontrakt.</p>							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen genomför ett pilotprojekt med forskare vid Ersta-Sköndal-Bräcke högskola för att utvärdera Bra-samtal med barn över sju år	2019-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls. Bedömningen grundas på att underliggande nämndmål uppnås, att majoriteten av indikatorerna uppfylls helt och att samtliga aktiviteter har genomförts under året.

Socialstyrelsens nationella brukarundersökning har inte genomförts under året, indikatorerna besvaras istället med resultatet från stadens kvalitetsuppföljning på individnivå. Den sammantagna bedömningen från genomförda verksamhetsuppföljningar, kvalitetsuppföljning på individnivå, brukarundersökning och internkontroll är att de äldre känner sig trygga med de insatser som ges och att de äldre är delaktiga under såväl utrednings- och beslutsprocess samt görs delaktiga i utförandet av insatserna.

Stadens rapport om äldreomsorgen under pandemin samt förvaltningens egen pandemiutvärdering har analyserats och använts i planerings- och utvecklingsarbetet. Arbetet för en personcentrerad äldreomsorg, med utgångspunkt i den enskildes behov och önskemål, har fortgått trots den ansträngda situationen. En tjugotal äldre har fortsatt valt att pausa sina beviljade insatser helt eller delvis på grund av pandemin, beställarenheten för äldre följer dessa ärenden och har gjort riskanalys för varje enskild individ. Pandemins påverkan på äldreomsorgen beskrivs utförligare under rubriken konsekvenser av covid-19-pandemin.

Vidareutveckling av ett närvarande ledarskap har fortlöpt inom samtliga enheter vilket har bidragit till en förbättrad arbetsmiljö och möjliggjort kompetenshöjande insatser för medarbetarna. En översyn av arbetsmiljön inom hemtjänsten har genomförts utifrån ett stadsövergripande uppdrag. Syftet har varit att bidra till en förbättrad arbetsmiljö på både kort och lång sikt, identifiera förbättringsområden samt sprida goda exempel. Arbetet har skett i dialog med skyddsombud och visat på flera goda strukturer i arbetsmiljöarbetet. Resultatet har gett en grund för fortsatt utvecklingsarbete.

Utvecklingsarbetet med ett digitaliserat ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete har fortgått enligt plan och integrerats med enheternas utvecklingsarbete kopplat till avvikelshantering. Arbetet innefattar översyn av processer, rutiner och arbetssätt inom verksamheterna. Samverkan med Enskede-Årsta-Vantörs och Farstas stadsdelsförvaltning kring arbetsmodellen Tryggt mottagande i hemmet har fortlöpt under året. Förvaltningen har använt sig av insatsen, däremot har tillgången inte motsvarat efterfrågan. En översyn pågår för att säkerställa att samtliga tre förvaltningar får tillgång till insatsen motsvarande stadsdelens storlek.

Resultat från årets kvalitetsuppföljning på individnivå visar att äldres nöjdhet med mat och måltidssituationerna är fortsatt hög. Inom ramen för Matlyftet, som förvaltningen sökt och fått beviljat stimulansmedel för, har aktiviteter genomförts för seniorer på förebyggandeenheten samt att medarbetare inom utförarverksamheterna har fått kompetensutbildning inom området. Arbetet bidrar till mål 2, ingen hunger, i Agenda 2030.

Redovisning av brukarundersökning om dagverksamhet

Årets genomförda brukarundersökning om dagverksamhet för äldre i Skarpnäcks stadsdelsnämnd hade en svarsfrekvens på 47 procent. Samtliga av de svarande uppger att de är nöjda med sin dagverksamhet, jämfört med 88 procent år 2020. 95 procent uppger att de känner sig trygga i sin dagverksamhet vilken är en utveckling från 83 procent år 2020. Det sammanfattande omdömet för nöjdhet är 95 procent, samma som för staden totalt.

Brukarundersökningen visar på vissa skillnader utifrån kön där kvinnor tenderar att vara mer missnöjda än män, exempelvis svarar 83 procent av kvinnorna att de upplever att dagverksamheten är så som de önskar att den ska vara jämfört med 100 procent av männen. Verksamheten följer upp deltagarnas önskemål om dagverksamheten bland annat genom individuella samtal för att kunna möta de behov som finns.

Äldrevänlig stad

Förvaltningen har bidragit till arbetet mot en äldrevänlig stad genom det fortlöpande arbetet för en mer personcentrerad vård och omsorg med hög patientsäkerhet. Verksamheternas utvecklingsarbete kopplat till genomförandeplaner har fortgått under året i syfte att öka äldres delaktighet och självbestämmande kopplat till de insatser som ges. Kompetensutveckling inom demenssjukdomar, främst kopplat till bemötande och förhållningssätt, har genomförts under året på vård- och omsorgsboendet samt dagverksamheten. Förvaltningen har erhållit stimulansmedel för att genomföra Silviahems-certifiering vilket påbörjats under hösten på vård- och omsorgsboendet. Certifieringen innebär att all personal på enheten blir utbildade i demensvård i syfte att nå högsta möjliga livskvalitet för äldre med demenssjukdom.

Äldre ska ha en tillvaro som präglas av trygghet och värdighet. Under året har äldreomsorgen startat ett utvecklingsprojekt inom ramen för regeringsuppdraget God och nära vård. Projektet är inriktat på äldre personer som lever i eller riskerar hemlöshet, äldre med psykisk ohälsa och/eller beroendeproblematik. Syftet med projektet är att höja biståndshandläggarnas kompetens inom området samt för att bättre kunna möta behovet hos målgruppen och på så sätt bidra till mer jämlik vård och omsorg. Arbetet bidrar till mål 10, minskad ojämlikhet, i Agenda 2030 samt principen om att ingen ska lämnas utanför. Vidare arbetar förvaltningens verksamheter med att bryta ofrivillig ensamhet eller social isolering hos äldre. Under sommaren har aktiviteter erbjudits på sommartorget i Bagarmossen, ett arrangemang som var riktat till äldre men som även lockade deltagare i andra åldrar. Förvaltningens öppna verksamheter erbjuder ett anpassat aktivitetsutbud både inom-, utomhus och digitalt. Aktiviteterna är välbesökta och efterfrågan är hög. Arbetet bidrar till mål 3, god hälsa och välbefinnande, i Agenda 2030.

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att förbättra tillgängligheten till och i parker, grönområden och naturreservat vilket bidrar till mål 11, hållbara städer och samhällen, i Agenda 2030. Funktionshinderperspektivet och principen om universell utformning är viktiga utgångspunkter. I samband med parkupprustningar planeras bland annat där det är möjligt alltid en lugnare del i parken och tillgängliga sittmöbler. För att skapa säkra och inkluderande grönområden asfalteras parkvägar enligt plan varje år i syfte att öka tillgängligheten. I Flatens naturreservat har stigarna förbättrats så de är tillgängliga för rullstolsburna och synskadade, under året har förvaltningen även tagit fram tillgänglighetsanpassade digitala kartor över de nya slingorna. I syfte att främja livskvalitet för invånare i alla åldrar genom att underlätta för sociala aktiviteter, utomhusvistelse och vardagsmotion har förvaltningen påbörjat planeringen av ett tillgänglighetsanpassat utegym i samband med upprustning av Kärrtorpsparken.

Coronapandemin har påskyndat digitaliseringen inom äldreomsorgens verksamheter. Digitala

arbetsätt och välfärdsteknik möjliggör både självbestämmande och ökad trygghet för omsorgstagare, samtidigt kan digital delaktighet vara en utmaning för äldre. Förvaltningens utförarverksamheter använder digital teknik dels för att stimulera enskilda individer och dels för att kommunicera med de äldre och deras närstående. Hemtjänsten samarbetar med beställarenheten för äldre kring digitala inköp för att öka äldres delaktighet och självständighet. Arbetet med att införa digitala lås har påbörjats genom riskanalys utifrån dataskyddsförordningen GDPR samt informationsinsamling och inköp av det material som krävs. Förvaltningens digitala fixartjänst, ett individuellt stöd för äldre inom stadsdelsområdet som behöver hjälp med digital välfärdsteknik, har hög efterfrågan. Förvaltningens anhörigstöd har kompletterats med en webbaserad navigationskurs för anhöriga gällande psykisk ohälsa och suicid.

Stadsdelsnämndens pensionärsråd har under året varit involverade i äldreomsorgens arbete kring pandemin och i andra aktuella processer. Genom pensionärsrådets delaktighet har nämnden kontinuerlig fått återkoppling från målgruppen vilket varit värdefullt för äldreomsorgens utvecklingsarbete. Genom ett lyhört, inkluderande och representativt beslutsfattande bidrar samverkan med pensionärsrådet även till att uppfylla mål 16 i Agenda 2030, fredliga och inkluderade samhällen.

I *Handlingsplan för en äldrevänlig stad* lyfts jämställdhetsperspektivet fram som centralt för stadens möjlighet att vara äldrevänlig. Förvaltningens arbetar fortlöpande med att säkerställa att kvinnor och män får vård- och omsorg på lika villkor, bland annat genom att synliggöra och analysera vilka effekter förslag eller aktiviteter får för kvinnor respektive män. Arbetet bidrar till mål 5 och mål 10 i Agenda 2030, om jämställdhet och minskad ojämlikhet. Utifrån årets kvalitetsuppföljningar på individnivå framkommer inga betydande skillnader i resultat mellan kvinnor och män. Resultaten från årets genomförda brukarundersökning gällande dagverksamhet visar inga större skillnader utifrån kön. Förvaltningen ser heller inga bestående skillnader utifrån kön vid jämförelse över tid.

Samtliga verksamheter har under året kompetensutvecklats inom området våld i nära relation. Samverkan mellan beställarenheten för äldre och hemtjänstutförare har utvecklats, ansvaret för att samordna insatser till våldsutsatta har ålagts biståndshandläggarna som i sin tur samverkar med lämpliga aktörer inom och utanför förvaltningen. Beställarenheten för äldre har deltagit i ett projekt där en ny metod för kartläggning av våldsutsatthet testas, metoden heter Reagera-S och är framtagen av forskare vid Linköpings universitet. Arbetet mot våld bidrar till mål 5, jämställdhet, i Agenda 2030.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen				75 %	71 %	Tas fram av nämnd	2021
Analys							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
<p>(Grön) Socialstyrelsens brukarundersökning genomförs inte 2021, istället används resultaten från stadens kvalitetsuppföljning på individnivå. I individuppföljningen ställs frågan "Är du nöjd med måltidssituationerna?". I redovisningen av resultat för perioden 1 januari - 31 oktober 2021 anger 90,8 procent att de är nöjda med måltidssituationerna, jämfört med 90,4 procent i staden totalt.</p> <p>Det finns ingen skillnad mellan utfallen hos kvinnor respektive män i frågan, utfallet för båda grupperna är 91 procent.</p>							
 Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra				42 %	57 %	Tas fram av nämnd	2021
<p>Analys (Gul) Socialstyrelsens brukarundersökning genomförs inte 2021, istället används resultaten från stadens kvalitetsuppföljning på individnivå. I individuppföljningen ställs frågan "Får du komma ut i den utsträckning som du önskar?". I redovisningen av resultat för perioden 1 januari - 31 oktober 2021 anger 66,6 procent att de får komma ut i den utsträckning som de önskar, jämfört med 64,6 procent i staden totalt. Det finns ingen skillnad mellan utfallen hos kvinnor respektive män i frågan, utfallet för båda grupperna är 66,6 procent.</p> <p>Utevistelser är prioriterade på vård- och omsorgsboenden, möjlighet till utevistelse har följts upp under årets genomförda verksamhetsuppföljningar. Inom egen regi pågår ett utvecklingsarbete kring att förbättra kommunikering om hur verksamheterna arbetar med utevistelse. Utevistelse samt erbjudande om utevistelse ska dokumenteras för att underlätta uppföljning av aktiviteten.</p>							
 Andel digital nattillsyn i hemtjänsten					0 %	Tas fram av nämnd	2021
<p>Analys Förvaltningen följer det stadsövergripande arbetet med de pilotprojekt som pågår inom staden för digital nattillsyn. I nuläget finns inga lösningar att tillgå för hemtjänsten.</p>							
 Andel digitala inköp i hemtjänsten					5 %	Tas fram av nämnd	2021
<p>Analys Förvaltningen följer det stadsövergripande arbetet med att prova olika lösningar för digitala inköp. I dagsläget finns ingen mätmetod framtagen för att mäta indikatorn varför inget resultat kan ges.</p> <p>Hemtjänstenheterna i egen regi samverkar med beställarenheten för äldre kring digitala inköp. Verksamheterna ser att de flesta hemtjänstkunder som får hjälp med att påbörja digitala inköp anser att det fungerar så pass väl att de avsäger sig insatsen inköp för att istället genomföra digitala inköp på egen hand.</p>							
 Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten				89 %	86 %	86 %	2021
<p>Analys (Grön) Socialstyrelsens brukarundersökning genomförs inte 2021, istället används resultaten från stadens kvalitetsuppföljning på individnivå. I individuppföljningen ställs frågan "Får du hjälpen så som ni kommit överens om?" samt "Har du deltagit i planeringen om hur den beviljade hjälpen ska utföras?".</p> <p>I redovisningen av resultat för perioden 1 januari - 31 oktober 2021 anger 95,3 procent att de får den hjälp som de kommit överens om, jämfört med 95,2 procent i staden totalt.</p> <p>97,2 procent av kvinnorna och 90 procent av männen anser att de får den hjälp de kommit överens om.</p> <p>På frågan om de deltagit i planeringen om hur den beviljade hjälpen ska utföras svarar 87,4 procent ja, jämfört med 79,8 i staden totalt. 87,1 procent av kvinnorna och 88 procent av männen svarar ja på frågan.</p> <p>Hemtjänsten arbetar med att förbättra arbetet med genomförandepåplaner samt förtydliga kontaktsmannaskapet i syfte att de</p>							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
äldres insatser ska utföras på det sätt som de önskar.							
Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende				84 %	78 %	78 %	2021
<p>Analys (Gul)</p> <p>Socialstyrelsens brukarundersökning genomförs inte 2021, istället används resultaten från stadens kvalitetsuppföljning på individnivå. I individuppföljningen ställs frågan "Har du möjlighet att påverka hur hjälpen utförs?". I redovisningen av resultat för perioden 1 januari - 31 oktober 2021 anger 73,6 procent att de har möjlighet att påverka hur hjälpen utförs, jämfört med 85,5 procent i staden totalt.</p> <p>77,4 procent av kvinnorna tycker att de har möjlighet att påverka hur hjälpen utförs, jämfört med 68,2 procent av männen. Vård- och omsorgsboendena arbetar ständigt med bemötandefrågor och ett prioriterat förbättringsområde för 2022 är genomförandeplaner för att öka äldres möjligheter till delaktighet och inflytande över hur hjälpen utförs.</p>							
Andel smarta lås i hemtjänsten						Tas fram av nämnd	2021
<p>Analys</p> <p>Införandet av smarta lås har påbörjats i Skarpnäcks stadsdelsområde. Förvaltningen följer äldreförvaltningens arbete med införandet av låsen hos olika fastighetsägare för att på sikt kunna påbörja användandet av låsen.</p>							
Andel trygga omsorgstagare i hemtjänsten				83 %	83 %	Tas fram av nämnd	2021
<p>Analys (Grön)</p> <p>Socialstyrelsens brukarundersökning genomförs inte 2021, istället används resultaten från stadens kvalitetsuppföljning på individnivå. I individuppföljningen ställs frågan "Hur tryggt eller otryggt känns det att bo hemma med stöd från hemtjänsten?". I redovisningen av resultat för perioden 1 januari - 31 oktober 2021 anger 95,4 procent att det känns tryggt att bo hemma med stöd från hemtjänsten, jämfört med 88,1 procent i staden totalt.</p> <p>96,3 procent av kvinnorna och 92,6 procent av männen känner sig trygga med att bo hemma med stöd från hemtjänsten.</p>							
Andel trygga omsorgstagare i vård- och omsorgsboende				89 %	87 %	Tas fram av nämnd	2021
<p>Analys (Grön)</p> <p>Socialstyrelsens brukarundersökning genomförs inte 2021, istället används resultaten från stadens kvalitetsuppföljning på individnivå. Frågan "Hur tryggt eller otryggt känns det att bo på ditt äldreboende?" lades till i individuppföljningen under året, dock efter att kvalitetsuppföljningarna hade genomförts på vård- och omsorgsboendena. Det finns därav inget resultat att redovisa från individuppföljningen för den frågan.</p> <p>I individuppföljningen ställs däremot andra frågor som rör trygghetsskapande faktorer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 96,9 procent anger att de får ett respektfullt bemötande, jämfört med 96 procent i staden totalt. - 82,8 procent anger att det är ungefär samma personer som hjälper dem, jämfört med 82,1 procent i staden totalt. - 71,5 procent anger att personalen kommer inom rimlig tid när hjälp påkallas, jämfört med 78,2 procent i staden totalt. - 66,7 procent anger att personalen har tid att sitta ner en stund och prata med dem, jämfört med 50,4 procent i staden totalt <p>Skillnader i utfallen hos kvinnor respektive män i frågorna är små. Största skillnaden i utfall är på frågan om personalen kommer inom rimlig tid när hjälp påkallas, där 75 procent av kvinnorna svarar ja jämfört med 66,7 procent av männen.</p>							
Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	100 %	100 %	100 %	88 %	93 %	93 %	2021

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst				87 %	86 %	86 %	2021
Analys (Grön) Socialstyrelsens brukarundersökning genomförs inte 2021, istället används resultaten från stadens kvalitetsuppföljning på individnivå. I individuppföljningen ställs frågan "Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med den hemtjänst du har?". I redovisningen av resultat för perioden 1 januari - 31 oktober 2021 anger 93,6 procent att de sammantaget är nöjda med den hemtjänst de har, jämfört med 88 procent i staden totalt. 96,3 procent av kvinnorna är sammantaget nöjda med den hemtjänst de har, jämfört med 85,1 procent av männen.							
  Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende				87 %	82 %	82 %	2021
Analys (Grön) Socialstyrelsens brukarundersökning genomförs inte 2021, istället används resultaten från stadens kvalitetsuppföljning på individnivå. Frågan "Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med ditt äldreboende?" lades till i individuppföljningen under året, dock efter att kvalitetsuppföljningarna hade genomförts på vård- och omsorgsboendena. Det finns därav inget resultat att redovisa från individuppföljningen för den frågan. I individuppföljningen ställs däremot andra frågor som rör nöjdhetsskapande faktorer: - 76,3 procent anger att de är nöjda med de aktiviteter som erbjuds, jämfört med 64,2 procent i staden totalt. - 90,7 procent anger att de är nöjda med den mat som serveras, jämfört med 80,7 procent i staden totalt. - 93,9 procent anger att de får komma upp/lägga sig när de vill (morgon, mitt på dagen och kväll), vilket är samma resultat som i staden totalt. Skillnader i utfallen hos kvinnor respektive män i frågorna är små. Största skillnaden i utfall är på frågan om de äldre är nöjda med den mat som serveras, där 84,2 procent av kvinnorna svarar ja jämfört med 100 procent av männen.							
  Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	12			11,5	10	Max 10 personer	2021
Analys Personalkontinuitet är ett fortsatt fokusområde för samtliga hemtjänstutövare. Arbetet med att förbättra kontinuitetssiffrorna fortgår bland annat genom effektivisering av planeringen, ha flexibla arbetslag med fasta vikarier samt arbeta med områdesindelning med fokus på optimerade turer. Privata utförare i Skarpnäcks stadsdelsområde har ett snitt på 11,4 medan hemtjänsten i egen regi har ett snitt på 13,3 personer. Under kvalitetsuppföljningen på individnivå 2021 svarade 76 procent av omsorgstagarna i Skarpnäck att det alltid eller oftast är samma personal som hjälper dem med beviljade insatser, jämfört med 77 procent i staden totalt. Ökningen inom egen regi anses bero på fortsatt hög sjukfrånvaro på grund av pågående pandemi samt att verksamheterna har behövt göra förändringar i planeringen för att kunna möta behovet av förstärkningsteam för kunder med misstänkt eller konstaterad smitta av covid-19. Enheterna gör regelbunden mätning av kontinuiteten genom verksamhetssystemen, vilken visar på en högre kontinuitet än det som redovisas från Tieto. Skarpnäcks kommunala hemtjänst genomförde vid årsskiftet organisationsförändringar där verksamheten delats i två enheter: Norra hemtjänsten och Södra hemtjänsten. Det administrativa stödet har utökats och enheterna har sett över sina arbetssätt kopplat till planeringsverktyget i syfte att öka kontinuiteten samt stärka kontaktmannskapet.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med socialnämnden, äldre- och stadsdelsnämnderna utreda ansvarsfördelning och kostnadsansvar för personer över 65 år i behov av insatser från individ- och familjeomsorgen eller socialpsykiatri	2021-01-01	2021-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna se över indikatorerna utifrån såväl ett äldre- som ett verksamhetsperspektiv inom äldreomsorgen i syfte att i samband med Essets införande komplettera eller ersätta underlagen för desamma, eller ändra indikatorer inom verksamhetsområdet	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Kommunstyrelsen ska i samråd med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna bedriva ett strategiskt utvecklingsarbete kring personal- och kompetensförsörjning inom äldreomsorgen samt vid behov i samverkan med arbetsmarknadsnämnden	2021-01-01	2021-06-30	
✓ Kommunstyrelsen ska tillsammans med äldrenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda hur avtals- och verksamhetsuppföljningen inom äldreomsorgen ska organiseras	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samarbete stadsdelsnämnderna och Micasa genomföra en utredning av hörselmiljöerna på stadens äldreboenden och att ta fram förslag på förbättringsåtgärder	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samarbete med idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna vidareutveckla det förebyggande och uppsökande arbetet i syfte att säkerställa en stadsgemensam bottenplatta	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ta fram och införa ett obligatoriskt introduktions- och traineeprogram för enhetschefer inom äldreomsorgen	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna undersöka förutsättningarna för att driva viss profilboende-verksamhet i egen regi	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra ett pilotprojekt med daglig verksamhet för personer med lättare intellektuell funktionsnedsättning integrerad på ett av stadens äldreboenden	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna pilottesta elektroniska inkontinensutredningshjälpmedel i syfte att utreda om ett breddinförande är lämpligt.	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda och införa utsedd biståndshandläggare inom äldreomsorgen	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda efterfrågan av äldreomsorg för förvaltningsområdet judiska och romska i samråd med de berörda nationella minoriteterna	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda hur stadens hälso- och sjukvårdsorganisation kan stärkas i syfte att säkerställa likställighet och tillgång till likvärdig vård och omsorg	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna kartlägga, analysera och ge förslag på hur arbetet med geografiska team i hemtjänsten kan utvecklas för att säkerställa målet om kontinuitet om max 10 pers per 14 dagar	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna se över hörselmiljöerna ur ett verksamhetsperspektiv inom stadens äldreomsorg	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och i samarbete med stadsdelsnämnderna göra en översyn av arbetsmiljön inom hemtjänsten	2021-01-01	2021-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Äldrenämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda vilka eventuella områden inom äldreomsorgen som med fördel kan organiseras inom stadens äldreregionområden	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram en stadsgemensam bottenplatta för anhörigstöd inom äldreområdet	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram och införa en obligatorisk introduktionsutbildning för alla medarbetare inom äldreomsorgen	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna testa möjligheten att genom tekniska lösningar öka rörelsefriheten för boende med demens vid vård- och omsorgsboende samt identifiera eventuella etiska problem som behöver hanteras kopplat till detta	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: Äldre är trygga, upplever delaktighet och får stöd, vård och omsorg av god kvalitet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Genom ett strukturerat ledningssystem säkerställs verksamheternas kvalitet och att rätt prioriteringar görs. Äldreomsorgens nationella värdegrund och hög rättssäkerhet genomsyrar verksamheterna. De äldre ska känna sig trygga och vara nöjda med de insatser som ges. Samverkan med interna och externa aktörer samt tvärprofessionella team bidrar till en personcentrerad vård och omsorg med hög patientsäkerhet. Verksamheterna vidareutvecklar arbetet med smittskyddsåtgärder. Det förebyggande arbetet fortsätter att utvecklas och utgår från ett hälsofrämjande arbetssätt. God medarbetarkontinuitet kännetecknar äldreomsorgens verksamheter och bidrar till ökad nöjdhet hos de äldre. Närvarande ledarskap tillämpas och omorganisering sker inom hemtjänsten, förebyggandeenheten och Hemmet för gamla för att ge chefer bättre förutsättningar och tydligare mandat. Arbetet med välfärdsteknik utvecklas, digitala lösningar som förbättrar tillvaron för äldre och för personal används där så är möjligt.

Förväntat resultat

- Verksamheterna bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete som leder till god utveckling
- Äldre är trygga, nöjda och delaktiga i utformandet av sina insatser
- Äldre med behov av stöd från flera huvudmän erbjuds ett samordnat stöd, till exempel vid utskrivning från sjukhus
- Hög kontinuitet präglar insatserna
- Hälso- och sjukvården håller en hög kvalitet och följs upp systematiskt
- Äldre med demenssjukdom möts av personal med kunskap om demens och kognitiv svikt
- Anhöriga uppmärksammas och får stöd och information
- Ofrivillig ensamhet minskar till följd av genomförda aktiviteter
- Närvarande ledarskap bidrar till förbättrad arbetsmiljö och möjliggör kompetenshöjande

insatser för medarbetarna

- Digitala hjälpmedel används utifrån de äldres behov och önskemål

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet för året uppfylls helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås samt att tio indikatorer uppnås helt och tre uppnås delvis.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel äldre i biståndsbeslutad dagverksamhet som kan påverka vilka aktiviteter som ska finnas i dagverksamheten	71 %	60 %	78 %	67 %	70 %		2021
 ♀ Andel äldre i dagverksamhet som känner sig trygga i dagverksamheten	95 %	100 %	92 %	77 %	95 %		2021
 ♀ Andel äldre i dagverksamhet som är nöjda med sin dagverksamhet	100 %	100 %	100 %	82 %	93 %		2021
 ♀ Andel äldre i vård- och omsorgsboende som tycker att de bemöts på ett respektfullt sätt	97 %	100 %	95 %		95 %		VB 2021
 ♀ Andel äldre i vård- och omsorgsboende som tycker att de får komma ut i den utsträckning de önskar	67 %	67 %	67 %		68 %		VB 2021
<p>Analys</p> <p>66,6 procent av de äldre i Skarpnäcks stadsdelsområde anser att de får komma ut i den utsträckning de önskar, vilket är något högre än i staden totalt där resultatet är 64,6 procent.</p> <p>Utevistelser är prioriterade på vård- och omsorgsboenden, möjlighet till utevistelse har följts upp under årets genomförda verksamhetsuppföljningar. Inom egen regi pågår ett utvecklingsarbete kring att förbättra kommunikering om hur verksamheterna arbetar med utevistelse. Utevistelse samt erbjudande om utevistelse ska dokumenteras för att underlätta uppföljning av aktiviteten.</p>							
 ♀ Andel äldre i vård- och omsorgsboende som tycker att de kan påverka hur hjälpen genomförs	74 %	68 %	77 %		85 %		VB 2021
<p>Analys</p> <p>Andelen äldre som upplever att de kan påverka hur hjälpen genomförs på vård- och omsorgsboende är lägre i Skarpnäcks stadsdelsområde jämfört med resultatet i staden totalt. De förändringar som skett i planering och arbetssätt under pandemin kan vara en orsak till utfallet då arbetssätten präglats av smittskyddsåtgärder. Utvecklandet av genomförandeplaner är prioriterat för att öka de äldres delaktighet i planeringen av hur hjälpen genomförs.</p>							
 ♀ Andel äldre i vård- och omsorgsboende som upplever att måltiderna är trevliga	91 %	91 %	91 %		82 %		VB 2021

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
♀ Andel äldre i vård- och omsorgsboende som är nöjda med maten	91 %	100 %	84 %		82 %		VB 2021
♀ Andel äldre med hemtjänst som får hjälp på önskade tider	92 %	84 %	94 %	94 %	90 %		VB 2021
♀ Andel äldre med hemtjänst som får hjälp så som överenskommit	95 %	90 %	97 %	96 %	90 %		VB 2021
♀ Andel äldre med hemtjänst som tycker att de får ett respektfullt bemötande	98 %	98 %	99 %	100 %	97 %		VB 2021
♀ Andel äldre med hemtjänst som tycker att det är ungefär samma personer som hjälper dem	76 %	74 %	77 %	84 %	80 %		VB 2021
Analys Hemtjänstens planering har påverkats av hög sjukfrånvaro till följd av den pågående pandemin, vilket försvårat för hemtjänstutförarna att upprätthålla en god kontinuitet. Hemtjänsten i egen regi har i uppdrag att tillhandahålla förstärkningsteam för äldre i behov av insatsen, oavsett vilken hemtjänst den enskilde har valt till utförare. Ett omfattande arbete pågår med att stärka och effektivisera planering samt att följa upp planerade insatser i syfte att förbättra kontinuiteten.							
♀ Andel äldre som upplever att biståndsbeslutet är anpassat efter behovet				72 %	75 %		2021
Analys (Grön) Socialstyrelsen har inte genomfört brukarundersökningen under året. I stadens kvalitetsuppföljning för hemtjänst finns frågan "Den enskilde får de insatser som är beviljade enligt biståndsbeslutet", där förvaltningens resultat är 95,7%, jämfört med stadens snitt som är 94,8%. Det finns ingen skillnad mellan utfallen hos kvinnor respektive män i frågan, utfallet för båda grupperna är 95 procent.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Avdelningens projekt om psykisk ohälsa och suicidprevention utvecklas vidare	2021-01-01	2021-12-31	
Myndighetsutövningen på individ- och verksamhetsnivå utvecklas i syfte att säkerställa att insatser ges effektivt och att det inte finns osakliga skillnader utifrån kön	2021-01-01	2021-12-31	
Möjligheterna till utbildning i innovationsledning för äldreomsorgens chefer undersöks tillsammans med övriga inom region östra söderort	2020-01-01	2021-12-31	
Uppföljningen av hälso- och sjukvård inom nämndens berörda verksamheter utvecklas	2021-01-01	2021-12-31	
Utförarverksamheterna implementerar ny organisation med nära ledarskap	2021-01-01	2021-12-31	

KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet uppnås. Bedömningen grundas på att fyra verksamhetsområdesmål som är kopplade till inriktningsmålet uppnås helt och ett uppnås delvis. Av de underliggande nämndmålen uppnås åtta helt och ett uppnås delvis.

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål genom att samverka med det lokala näringslivet, bland annat inom ramen för näringslivsrådet. Samverkan syftar till att genom löpande dialog och uppföljning av företag som bedriver verksamhet på entreprenad arbeta för att lokala näringsidkare ska uppleva stadsdelsområdet som företagsvänligt och tryggt. Förvaltningen bevakar de lokala intressena och deltar i planering av förskolor, bostäder med särskild service, boenden för äldre samt grönkompensationsåtgärder inom stadsdelsområdet. Arbetet bidrar till ett hållbart byggande inom Skarpnäck stadsdelsområde samt att invånare och verksamheters olika behov av samhällsservice tillgodoses.

Resor och transporter inom nämndens verksamheter har genomförts på ett så hållbart sätt som möjligt. Parkvägar har asfalterats för att förbättra framkomlighet och tillgänglighet. Användningen av digitala distansmöten har varit fortsatt hög till följd av pandemin, de behov som uppstått hos medarbetare i form av utrustning och instruktioner har tillgodosetts.

Målet om att Stockholm ska vara en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring uppnås, liksom underliggande nämndmål. Pandemin har haft fortsatt påverkan på flera verksamheter inom målområdet. I början av året var Skarpnäcks kulturhus helt stängt på grund av pandemin men har sedan februari kunnat genomföra anpassade aktiviteter och evenemang utifrån gällande rekommendationer. Utomhusaktiviteter har genomförts, bland annat sommarlovsaktiviteter för barn och unga. Förvaltningen har under året rekryterat två fritidslotsar som är en tillfällig satsning i syfte att fånga upp och lotsa unga som inte är föreningsaktiva. Förvaltningen fortsätter att arbeta för en aktiv och trygg fritidsverksamhet med besökarnas delaktighet och inflytande som grund i verksamheten.

Nämndens verksamheter följer stadens miljöprogram och arbetar kontinuerligt med miljö- och klimatåtgärder i syfte att minska energiförbrukningen, stärka den biologiska mångfalden och öka de ekologiska och rekreativa värdena. Beviljade klimatinvesteringsmedel har använts till ökad miljö- och klimatnytta i stadsmiljö, bland annat har ängsytor anlagts och klimatsmarta åtgärder har använts vid upprustning av parker. Förvaltningens arbete för minskat matsvinn, resurseffektiv avfallshantering och energieffektivisering har fortgått under året. Förvaltningens verksamheter har under året serverat en hög andel ekologisk mat.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

● Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att samverka och ha en dialog med det lokala näringslivet. Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet uppnås. Det underliggande nämndmålet uppnås och planerade aktiviteter har genomförts. Ett temamöte om hållbart näringsliv med Skarpnäcks näringslivsråd har ägt rum under året. Förvaltningen har besökt näringsidkare i stadsdelarna Hammarbyhöjden och Björkhagen i syfte att inventera deras behov av stöd från staden. Förvaltningen planerar att besöka övriga stadsdelar under nästa år.

Näringslivsarbetet inriktas på åtgärder för att utveckla tryggheten och attraktionskraften i stadsdelsområdet i enlighet med de fyra fokusområdena i stadens näringslivspolicy: stimulera tillväxt och företagsamhet, förbättra service, tillgänglighet och myndighetsutövning, attraktivare miljöer och bättre framkomlighet samt öka tillgången till arbetskraft med relevant kompetens. Detta uppnås genom den löpande dialog och uppföljning av företag som bedriver verksamhet på entreprenad samt genom samverkan med lokala näringslivet bland annat inom ramen för näringslivsrådet. Därutöver säkerställer nämnden att tydliga kontaktvägar tillhandahålls för att underlätta för näringslivet. Näringslivsperspektivet säkerställs vid planering av nya bostäder. Genom att tillhandahålla god vinterväghållning, renhållning samt säkerställa att det lokala näringslivet ges tillfälle att delta i platssamverkan bidrar nämnden till attraktivare miljöer. Genom att ta emot feriearbetare och praktikanter under utbildning bidrar nämnden till att öka tillgången till arbetskraft med relevant kompetens.

Nämndmål: Det är attraktivt att vara företagare i Skarpnäck och fler småföretag väljer att etablera sig i området

● Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen samverkar med företrädare för det lokala näringslivet inom ramen för näringslivsrådet. Förvaltningen har en kontinuerlig dialog och uppföljning av de företag som bedriver verksamhet på entreprenad inom nämndens ansvarsområden. Förvaltningen bistår Stockholm Business Region AB:s arbete för ökad hållbar tillväxt och företagande i Skarpnäcks stadsdelsområde inom ramen för stadens nya näringslivspolicy.

Förväntat resultat

- Lokala näringsidkare upplever stadsdelsområdet som tryggt och välskött och att samarbetet med stadsdelsförvaltningen är gott.

- Företagare vet vart de ska vända sig för att få hjälp i olika frågor.
- Fler företag etablerar sig inom stadsdelsområdet

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppnås helt under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås och aktiviteterna har genomförts.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förvaltningen säkerställer att lokala företag ges tillfälle att delta i den platssamverkan som genomförs i de södra delarna av stadsdelsområdet.	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Förvaltningen tar kontakt med deltagande företag för att följa upp den digitala näringslivsdialog som genomfördes under 2020.	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Nämndens arbete med näringslivsfrågor utgår från stadens Näringslivspolicy	2020-01-01	2021-12-31	
✓ Näringslivsrådet bjuds in till ett temamöte om ett hållbart näringsliv	2021-01-01	2021-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

● Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att bevaka de lokala intressena och säkerställa att förskolor, grupp- och servicebostäder och vård- och omsorgsboenden planeras in tidigt i detaljplanprocessen. Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet och det underliggande nämndmålet uppnås.

Förvaltningen har deltagit på möten inför kommande bostadsprojekt, planering av nya förskolor, bostäder med särskild service och boenden för äldre samt grönkompensationsåtgärder. Under perioden har det pågått samråd för en detaljplan på Arkövägen i Kärrtorp, Nytorps gärde, Byälsvägen i Bagarmossen och Hammarbyhöjdens entré.

I stadsdelsområdet finns fortsatt ett behov av att ersätta gruppboendestäder där lokalerna inte är ändamålsenliga utöver att stadens behov av bostäder för målgruppen är stort. Förvaltningen har anmält intresse för tre gruppboendestäder med totalt 18 nya lägenheter i bostäder med särskild service i samband med nybyggnadsprojekt, varav tolv i Bagarmossen och sex i Hammarbyhöjden/Björkhagen. Det är dock i nuläget oklart när dessa bostäder kommer att börja byggas.

I Boendeplan för äldre 2023 med utblick mot 2040 framgår att behovet av platser inom vård- och omsorgsboende tillgodoses genom befintligt och planerat bestånd. Behovet av seniorboenden bedöms vara större än det befintliga beståndet i region östra söderort vilket medför att seniorboenden är en fortsatt prioriterad fråga trots planerade byggprojekt.

Förvaltningens arbete bidrar till mål 11 i Agenda 2030, hållbara städer och samhällen. Hållbar stadsutveckling omfattar hållbart byggande och hållbar planering av bostäder, infrastruktur, offentliga platser, transporter, återvinning och säkrare kemikaliehantering som i sin tur kräver ny teknik och samarbete mellan flera sektorer.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0			0	0	Tas fram av nämnd	2021

Nämndmål: Skarpnäck byggs hållbart och människor och verksamheters olika behov av samhällsservice tillgodoses

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen bevakar de lokala intressena inom de områden förvaltningen har rådighet över när nya bostäder planeras i stadsdelsområdet. Förvaltningen framför tidigt behov av exempelvis nya förskolor, bostäder med särskild service och boenden för äldre, samt initierar samarbete för att säkerställa att förutsättningar skapas för att bedriva kommunal verksamhet. Förvaltningen bevakar också att parkmark som används för bostäder kompenseras, samt att den så kallade enprocentsregeln bidrar till konstnärliga installationer.

Förväntat resultat

- Vid nybyggnation i Skarpnäcks stadsdelsområde planeras invånarnas behov av kommunal verksamhet in tidigt i processen.
- Använd parkmark kompenseras och konstnärliga installationer tillförs.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundar sig på att förväntat resultat uppnås.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att nämndens verksamheter genomför sina resor och transporter på ett så hållbart sätt som möjligt och genom att ansvara för parkvägar inom stadsdelsområdet. Förvaltningen bedömer att målet för

verksamhetsområdet uppnås. Bedömningen grundar sig i att underliggande nämndmål uppnås genom de förväntade resultaten.

Medarbetare går, cyklar eller åker kollektivt i tjänsten så långt det är möjligt. Förvaltningen erbjuder medarbetare SL-kort för kollektivt resande i tjänsten, har tjänstecyklar och enbart miljöklassade bilar. Det nybyggda cykelstället vid förvaltningshuset är välanvänt och förvaltningen fortsätter att uppmuntra medarbetare att cykla och att kunna tillgodose behovet av säkra parkeringsplatser. Arbetet med hållbara transporter bidrar till två av de globala målen i Agenda 2030, att skapa en hållbar infrastruktur och att bekämpa klimatförändringarna.

Parkvägar har asfalterats under året för att förbättra tillgängligheten och framkomligheten. Detta är viktigt inte minst ur ett jämställdhetsperspektiv då fler kvinnor än män använder gång- och kollektivtrafik som huvudsakligt färdmedel medan män cyklar och åker bil i större utsträckning än kvinnor. Förvaltningen har under året deltagit i ett remisseminarium om stadens nya cykelplan och i en workshop om stadens nya gångplan. Förvaltningens arbete bidrar till målet i Agenda 2030 om hållbara städer och samhällen som omfattar bland annat hållbar planering av infrastruktur och offentliga platser.

Förvaltningen arbetar med implementeringen av stadens elektroniska körjournal. Arbetet fortsätter 2022 då korrekt hantering av personuppgifter behöver säkerställas med leverantören. Under året har en utredning påbörjats avseende möjligheten att följa upp förvaltningens kostnader för olika drivmedel samt kostnader för kollektivt resande. Arbetet fortsätter under 2022 med målet att minska andelen av kostnaderna för fossila drivmedel.

Användningen av digitala distansmöten är fortsatt hög till följd av pandemin, och de behov som har uppstått hos medarbetare i form av utrustning, utbildning och stöd har tillgodosetts.

Nämndmål: Parkvägarna har god framkomlighet och det är enkelt och tryggt att cykla och promenera

 Uppfylls helt

Beskrivning

För att hålla en god framkomlighet rustas parkvägarna upp enligt plan. Förvaltningen bevakar implementeringen av stadens cykelplan inom stadsdelsområdet och kommer delta i stadens genomförande av gångplan för Stockholm och planera utifrån ett jämställdhetsperspektiv med särskild hänsyn till behoven hos barn, äldre och personer med funktionsnedsättningar. Förvaltningen kommer bistå trafikkontoret i arbetet med att skapa fullvärdiga cykelpendlingsstråk och bidra till att anpassa stadsmiljön så att konfliktytor mellan gående och cyklister minskar.

Förväntat resultat

- Framkomligheten på stadsdelsområdets parkvägar är god och lätt avhjälpta hinder åtgärdas kontinuerligt.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppnås. Bedömningen grundas på att aktiviteterna har genomförts enligt plan och att förväntat resultat uppnås.

Parkvägar har asfalterats under året för att förbättra tillgängligheten och framkomligheten. Förvaltningen har deltagit i ett remisseminarium om stadens nya cykelplan och i en workshop om stadens nya gångplan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Delta i genomförandet av stadens Gångplan	2019-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: Transporter inom nämndens verksamheter är hållbara

● Uppfylls helt

Beskrivning

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att nämndens verksamheter genomför sina resor och transporter i tjänsten på ett så hållbart sätt som möjligt. Medarbetare ska så långt det är möjligt gå, cykla eller åka kollektivt. Förvaltningen erbjuder tjänstecyklar och har enbart miljöklassade bilar. Förvaltningen planerar att införa stadens elektroniska körjournal under året för att än bättre kunna se över behovet av fordonsflottans storlek.

Förväntat resultat

- Resor, transporter och leveranser inom förvaltningen är hållbara.
- Minskade utsläpp av växthusgaser från nämndens transporter

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppnås. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås. Aktiviteten har inte kunnat genomföras under året på grund av anledningar utanför förvaltningens kontroll.

Förvaltningen erbjuder medarbetare SL-kort för kollektivt resande i tjänsten, har tjänstecyklar och enbart miljöklassade bilar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
! Implementera stadens elektroniska körjournal för förvaltningens fordonsflotta	2021-01-01	2021-12-31	
Analys Aktiviteten fortsätter 2022 då korrekt hantering av personuppgifter behöver säkerställas med leverantören.			

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

◆ Uppfylls delvis

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att nämndens verksamheter arbetar för att möjliggöra kultur- och fritidsaktiviteter för personer som annars har svårt att tillgodogöra sig dessa. Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls delvis. Ett nämndmål uppfylls helt och ett delvis. Bedömningen grundas på att det finns indikatorer som endast uppnås delvis. Pandemin har påverkat möjligheterna till måluppfyllelse.

Förvaltningen har fortsatt bedriva en aktiv och trygg fritidsverksamhet med besökarnas delaktighet och inflytande som grund i verksamheten. Barn och unga i verksamheten har varit delaktiga genom såväl urval av aktiviteter som utvärderingar samt gårdsråd. Under årets början var dock fritidsgårdarna stängda för fysiska träffar med anledning av pågående pandemi och rekommendationer från Folkhälsomyndigheten.

Sedan fritidsgårdarna öppnats upp på nytt för fysiska besök har tjejkvällar införts vid Skarpnäcks fritidsgård för att öka antalet flickor som besöker verksamheten. Verksamheten har därmed bidragit till mål 5 i Agenda 2030 som omfattar jämställdhet. Andelen flickor som besökt verksamheten har dock fortsatt varit lägre än andel pojkar under avläsningsperioden.

Fritidsgårdarna har arbetat för ökad trivsel, meningsfulla fritidsaktiviteter och sociala sammanhang, genom bland annat utformning av nya trivselregler. Satsningar som exempelvis tjejkvällar är en del av förvaltningens strategiska arbete med Jämställda fritidsgårdar och målsättningen om att öka upplevelsen av trygghet och att fler unga oavsett kön och bakgrund ska uppleva att fritidsgårdarna är till för dem.

En trygghetsmätning genomförs årligen på fritidsgårdarna i syfte att följa upplevelsen av trygghet hos besökarna samt uppmärksamma utvecklingsområden inom det pågående jämställdhetsarbetet. Mätningen visade att 95 procent av besökarna kände sig trygga.

Personalen inom verksamheten har under året genomgått en utbildning inom MVP (mentorer i våldsprevention) som utgår från ett normkritiskt förhållningssätt i sin roll som fritidsledare.

Lovaktiviteter har erbjudits till stadsdelsområdets barn och unga för att säkerställa att alla barn kan ta del oavsett förutsättningar. Aktiviteterna har varit kostnadsfria vilket bidrar till att uppnå minskad ojämlikhet i enlighet med mål 5 i Agenda 2030.

Förvaltningen har under året haft fortsatt fokus på att erbjuda aktiviteter i samverkan med lokalt föreningsliv i syfte att skapa intresse för idrotts- och fritidsaktiviteter hos barn inom föreningsliv. Förvaltningen har under året rekryterat två fritidslotsar som är en tillfällig satsning i syfte att fånga upp och lotsa unga som inte är föreningsaktiva. Satsningen har

genomförts då pandemin har medfört att färre unga, både flickor och pojkar har besökt fritidsgårdarna. Samarbetet mellan fritidsgårdarna och fritidslotsarna har varit av central betydelse. Resultat som förvaltningen kan se är att fritidslotsarna nått en ny större målgrupp flickor som tidigare inte varit i kontakt med verksamheten.

Förvaltningen har fortsatt arbeta för att Skarpnäcks kulturhus ska bli en självklar mötesplats för personer med funktionsnedsättning genom samverkan med bland annat föreningar, dagliga verksamheter och gruppboendestäder. I början av året var Skarpnäcks kulturhus helt stängt på grund av pandemin. Sedan februari har dock aktiviteter och evenemang riktade till barn och unga kunnat genomföras med anpassningar utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Bland annat har improvisationsteater bedrivits, lässtunder i samarbete med biblioteket samt cirkus- och teaterverksamhet i samarbete med Kulturskolan. Förvaltningen har även genomfört särskilda riktade kulturaktiviteter för nyanlända ungdomar.

Ett utvecklingsarbete som syftar till att skapa en plattform inom Skarpnäcks kulturhus har pågått under året. Målsättningen har varit att deltagarna ska få ökade kunskaper om demokratins byggstenar samt kring förutsättningar och former för ungas organisering idag. Under perioden har en modell för arbetet utformats och samverkansformer utarbetats.

Förvaltningens öppna verksamheter för äldre har under perioder varit helt eller delvis stängda för besök med anledning av pandemin. Under sommarperioden genomfördes majoriteten av aktiviteter utomhus. För att minska risken för smittspridning har aktiviteter varit bokningsbara med begränsat antal platser, där aktiviteter varit fullbokade har ytterligare aktiviteter lagts till. Bland annat har träningspass, föreläsningar, underhållning och stadsvandringar genomförts. Aktiviteter utvärderas tillsammans med deltagarna och resultatet ligger till grund för de aktiviteter som planeras framåt.

Den öppna mötesplatsen i Skarpnäck flyttade i november in i nya, mer tillgängliga lokaler på Skarpnäcks torg. I lokalerna finns också pensionärsorganisationerna representerade och erbjuder aktiviteter vilket medför att fler seniorer nås.

Före coronapandemin genomfördes ett riktat arbete för att nå fler män via de öppna verksamheterna, under pandemin har männens deltagande åter minskat vilket i utvärderingar visat sig höra samman med att männen främst efterfrågar de aktiviteter som sker inomhus, såsom pingis och biljard. Verksamheten har under hösten återstartat de aktiviteter som varit riktade till män.

Förvaltningens vård- och omsorgsboende har deltagit i aktiviteter inom ramen för Kulturförvaltningens projekt för att nå ut med kulturaktiviteter till vård- och omsorgsboende, aktiviteterna har främst genomförts under sommarperioden då dessa kunde hållas utomhus med fler deltagare.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden	78	81 %	74 %		67 %	67 %	2021

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	72 %	71 %	73 %	71 %	75 %	75 %	2021
Analys I förhållande till föregående mätning har nöjdheten hos barn och unga ökat något. Förvaltningen har under året erbjudit idrottsaktiviteter med anpassningar utifrån rådande rekommendationer gällande pandemin i form av bland annat Sportscomp, spontanfotboll m.m.							
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden	73 %	70 %	77 %	75,5 %	76 %	76 %	2021
Analys Resultaten visar att nöjdheten bland ungdomar har minskat i förhållande till föregående mätning. Detta bedöms vara en effekt av pandemin då evenemang har behövt anpassas alternativt ställas in. Barn i årskurs 5 är mer nöjda med tillgången till kulturaktiviteter än barn i årskurs 8.							
  Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	54 %	54 %	54 %	68 %	67 %	65 %	2021
Analys Årsmålet uppnås inte vilket sannolikt beror på restriktioner kopplat till pandemin. Barn i årskurs 5 deltar i högre utsträckning i föreningsliv än barn i årskurs 8.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kulturnämnden ska samverka med idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna inom ramen för fältassistenternas förebyggande arbete utveckla ett arbetssätt för att nå målgrupper som inte deltar i fritidsaktiviteter i lika hög utsträckning, vid behov i samverkan med arbetsmarknadsnämnden.	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: Barn, unga och vuxna har en inkluderande, aktiv och trygg fritid

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Förvaltningen erbjuder ett brett och varierat utbud av fritidsaktiviteter i samverkan med civilsamhälle och näringsliv. Fritidsgårdarnas verksamheter ska präglas av att vara en trygg, riskfri och drogfri mötesplats. Fritidsverksamhet utvecklas utifrån ett normkritiskt förhållningssätt för att motverka mönster som begränsar ungdomars utveckling och livsval. Verksamhetens utveckling sker jämställt och tillgängligt, samt i fortsatt samverkan med andra stadsdelsförvaltningar. Äldre erbjuds ett varierat utbud av aktiviteter genom förvaltningens aktivitetscenter och den öppna mötesplatsen för äldre. Barn, unga och äldre har inflytande och delaktighet i planering av verksamheternas innehåll.

Förväntat resultat

- Fler flickor, nyanlända barn och unga samt barn och unga med funktionsnedsättning ska delta i fritidsverksamhet.
- Fritidsgårdarna ska upplevas som trygga mötesplatser med fokus på delaktighet och inflytande.
- Äldre ges möjlighet till fysisk aktivitet i olika former på aktivitetscenter, öppna träffpunkter och vård- och omsorgsboende.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppfylls delvis då en av underliggande indikatorer inte uppfyllts helt. Under året har förvaltningen fortsatt arbeta enligt normkritiskt förhållningssätt samt utifrån strategin om Jämställda fritidsgårdar för att öka antalet flickor som besöker verksamheten. Effekterna av de satsningar som gjorts under året har begränsats med anledning av pågående pandemi.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel flickor som besöker verksamheterna	31,08 %			24,79 %	35 %		2021
Analys							
Under hösten har Björkhagens fritidsgård erbjudit aktiviteter riktade mot flickor en gång per vecka. Verksamheten har haft begränsade möjligheter till marknadsföring i skolor för att nå målgruppen med anledning av restriktioner kopplat till pandemin. Verksamheten har även begränsad möjlighet till marknadsföring på sociala medier på grund av GDPR vilket kan ha bidragit till att målgruppen inte kunnat nås. Det finns forskning som visar att unga vill veta vilka som arbetar på fritidsgården de besöker.							
  Andel unga som känner sig trygga på förvaltningens fritidsgårdar	95 %			95 %	91 %		2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen arbetar för att öka ungdomars intresse för demokrati och föreningsliv.	2021-01-01	2021-12-31	
 Förvaltningen inkluderar barn och unga med funktionsnedsättningar i stadens egna kultur-, idrotts- och fritidsaktiviteter.	2020-01-01	2021-12-31	
 Förvaltningen samverkar med kultur-, idrotts- och fritidsverksamheter i syfte att kunna erbjuda personer med funktionsnedsättning en aktiv fritid.	2020-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: Invånarna i Skarpnäck tar del av ett mångsidigt kulturutbud som utgår från delaktighet

● Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen samverkar med civilsamhälle och aktörer inom staden för att erbjuda mångsidig kultur. I Skarpnäcks kulturhus erbjuds lokaler och kurser för att möjliggöra eget kulturskapande och lokalt engagemang. Barn och äldre ges möjlighet till kulturskapande och kulturupplevelser genom mötesplatser, aktiviteter och verksamheter inom förskola och äldreomsorg. Det är prioriterat att nå de målgrupper som vanligtvis inte deltar i stadens kulturutbud. Genom uppföljning av föreningsstöden säkerställs att nämnden stödjer föreningar med demokratiska värderingar.

Förväntat resultat

- Invånare i alla åldrar, oavsett kön, etnisk bakgrund och funktionsförmåga använder Skarpnäcks kulturhus som en mötesplats för kultur och eget skapande.
- Inom förskolan, fritidsgårdar, aktivitetscenter och lokala mötesplatser för äldre ges möjlighet till kulturupplevelser och skapande verksamhet.
- Boende på vård- och omsorgsboenden får ökad tillgång till kulturupplevelser.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppnås. Bedömningen grundar sig på att förväntat resultat uppnås.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

● Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att följa Stockholms stads miljöprogram med underliggande handlingsplaner och rekommendationer. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med miljö- och klimatåtgärder i verksamheterna i syfte att bidra till en hållbar utveckling och till att uppfylla målen i Agenda 2030. Detta görs bland annat genom att arbeta för att öka resurshushållningen och minska energiförbrukning samt stärka den biologiska mångfalden och öka de ekologiska värdena. Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet uppnås. Bedömningen grundar sig i att målvärden för indikatorer och underliggande nämndmål uppnås. Den lokala miljö- och klimathandlingsplan har implementerats och kommunicerats under året.

Naturvård genomförs kontinuerligt i naturreservaten enligt gällande skötselplaner med syfte att vidareutveckla de ekologiska värdena. Intresset för odling är stort och förvaltningen har

under året tecknat flera nya brukaravtal med invånare som vill odla allt ifrån träd till ätbara växter i pallkragar. Utöver det har ett flertal invånare under året anslutit sig till någon av de elva odlingsgrupper inom stadsdelsområdet som är öppna för allmänheten. Detta bidrar till Agenda 2030:s mål om att skapa säkra och inkluderande grönområden för alla.

Nämnden har ansökt om och beviljats klimatinvesteringsmedel och medel för biologisk mångfald. De genomförda åtgärderna är kopplade till ökad miljö- och klimatnytta. I syfte att främja pollinatörers livsmiljöer har ängsytor anlagts på delar av Nytorps gärde i samverkan med det ideella nätverket Nypan Surrar. Medel för biologisk mångfald har bland annat använts till en utvärdering om de anlagda ängs- och slåtterytorna bidragit till biologisk mångfald som avsett. Utvärderingen har gett förvaltningen förslag på fortsatt skötsel och utveckling av parken.

Medel har även använts i upprustningen av kvartersparken Lagmansplan där bland annat perenna växter, biokol och ängsytor har anlagts. Upprustningen bevarar och förtydligar funktionalismens tankar samtidigt som områdets sociala och ekologiska värden höjs.

Sju förskolor med tillagningskök har försetts med odlingslådor med lättodlade ätbara perenner, att användas som närodlade kryddväxter i matlagningen och odlingarna har även kompletteras med insektshabitat. Syftet är att bidra till ekosystemtjänster genom att stärka den biologiska mångfalden och samtidigt arbeta pedagogiskt med odling. Dessa arbeten bidrar till mål 15 om ekosystem och biologisk mångfald i Agenda 2030 samt till målet om ett Stockholm med biologisk mångfald i väl fungerande och sammanhängande ekosystem i stadens miljöprogram.

Orhems fritidsträdgårdar är miljödiplomerade enligt Koloniträdgårdsförbundet och arbetar för att bli fossilfria genom att bland annat övergå till eldrivna handverktyg. Förvaltningen har med hjälp av klimatinvesteringsmedel beställt och bekostat dragning av el till deras laddningsstation. Fossilfri skötsel av fritidsträdgård är en innovativ lösning och ett steg i stadens arbete med fossilfritt Stockholm som ger minskad klimatpåverkan och buller och verkar för Miljöprogrammets etappmål Ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm 2040.

Förvaltningens förskolor har mätt sitt tallriks- och serveringssvinn med gott resultat i relation till målet. Syftet med mätningen och resultatet kommunicerades till vårdnadshavare via skolplattformen och till personal via köks- och miljöombuds nätverken. Nämndens egna innovativa indikator för matsvinn med årsmålet på mindre än 150 gram matsvinn/portion/vecka har uppnåtts. Förvaltningen delar sina resultat och analys med miljöförvaltningen och fortsätter bidra till arbetet med en stadsövergripande indikator för matsvinn i samverkan med andra förvaltningar.

Hemmet för gamla demens och somatik har under hösten gjort sin första matsvinnsmätning. Höstens mätning rapporterades som godkänt i relation till målet och mätningar kommer nu att göras två gånger per år. Mätningarna är en del i arbetet med att minska matsvinnet vilket bidrar till målet om hållbar konsumtion inom Agenda 2030 där en indikator är att matsvinnet i världen ska halveras.

Verksamheterna gör riktade inköp för att fortsatt kunna servera en stor andel ekologiska och klimatsmarta livsmedel som bidrar till goda förutsättningar för den biologiska mångfalden och

låga utsläpp av växthusgaser samt god hälsa. Enheterna har under året erbjudits en riktad utbildning i inköpssystemet för att enklare kunna göra kloka inköp. Medel för giftfri förskola har fördelats till verksamheterna som gjort miljövänliga inköp för att minska bullernivåerna och därmed förbättra arbetsmiljön. Förvaltningen har under året uppmärksammats av stadsledningskontoret för sina goda resultat och får representera goda exempel i en utbildningsinsats kopplat till Miljöprogrammet.

För att säkerställa att inga produkter som innehåller skadliga ämnen finns i verksamheterna fortsätter arbetet med Chemsoft kemikaliehanteringssystem. Kloka inköp är en viktig del i arbetet för att undvika skadliga ämnen. Arbetet bidrar till målet om ansvarsfull hantering av kemikalier och avfall inom Agenda 2030.

Förvaltningen fortsätter arbetet med resurseffektiv avfallshantering och energieffektivisering. Insamlingen av samtliga återvinningsfraktioner och matavfallsinsamlingen fortsätter att öka. Med målet att minska energianvändning i nämndens verksamheter har möjliga energibesparingsåtgärder på Kulturhuset utretts. Utifrån resultatet har förvaltningen ansökt om klimatinvesteringsmedel för att kunna genomföra åtgärderna under 2022.

Samverkan har skett med Stockholm vatten och avfall och Pop-Up återbruk har under året återkommit till Skarpnäcks gård och Bagarmossen. Omkring 4000 personer besökte Pop-Up och nästan 5000 byten skedde. Pop-Up återbruk är ett bra tillfälle att bidra till stadens påverkansarbete om en cirkulär ekonomi och förvaltningen har kommunicerat Pop-Up via sina sociala media och affischering.

Hållbarhetsforum 2021 planerades i form av ett samtal mellan Bagisodlarna som driver Skogsträdgården i Bagarmossen och projektledaren för Odlingsvärda fleråriga grönsaker för produktion. Samtalet genomfördes inte då Bagisodlarna önskade skjuta på eventet till 2022.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggarubedömningen (BVB) eller därmed jämförbara system	100 %			100 %	100 %	100 %	2021
  Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling	93 %			89 %	85 %	80 %	2021
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	58,67			59,26	60 %	60 %	2021
Analys							
Enheterna har under året erbjudits en riktad utbildning i inköpssystemet för att enklare kunna göra miljö- och klimatsmarta livsmedelsinköp och därigenom nå målvärdet för ekologisk andel.							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,3 kg CO2 per kg livsmedel			1,8 kg CO2 per kg livsmedel	1,8 kg CO2 per kg livsmedel	1,80 kg CO2 per kg livsmedel	2021
  Totalt köpt energi i stadens verksamheter	0,9 GWh			1 GWh	0,9 GWh	1945 GWh	2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, utbildningsnämnden, trafiknämnden, äldrenämnden, stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB implementera handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor	2021-01-01	2021-12-31	
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram en kravspecifikation för upphandling av naturskötsel	2021-01-01	2021-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska ta fram riktlinjer för mat och måltid i förskolan i enlighet med måltidsstrategin	2021-01-01	2021-12-31	
  Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med trafiknämnden och stadsdelsnämnderna samt i samråd med kommunstyrelsen klargöra ansvarsfrågan i avtal för olika typer av dagvatten- och vattenanläggningar	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: I Skarpnäck utvecklas parkernas, grönområdenas och naturreservatens ekologiska värden och de bidrar till att stabilisera nya klimatförutsättningar

 Uppfylls helt

Beskrivning

För att lindra konsekvenser av klimatförändringar planeras för mångfunktionella ytor vid utveckling av parker och bostadsnära natur genom att anlägga växtbäddar med biokol, plantera träd för skugga och minska den hårdgjorda ytan. Det gamla kulturlandskapet återskapas genom att utveckla slätterängar, ekmiljöer och spara död ved till faunadepåer. För att ytterligare stärka de ekologiska värdena i stadsdelsområdet samverkar förvaltningen med miljöförvaltningen i arbetet med stadsdelsvisa åtgärdsprogram och de lokala åtgärdsplanerna för Flatens naturreservat samt att stadsodling på parkmark fortfarande möjliggörs.

Förväntat resultat

- De ekologiska värdena utvecklas positivt.
- Upprustade parker har klimatanpassats.
- Den biologiska mångfalden har stärkts.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppnås. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås och att tre aktiviteter har genomförts enligt plan.

I naturreservaten har arbetet med att ta fram det gamla kulturlandskapet och återskapa öppna ängar som kan slå eller betas fortsatt. Död ved har placerats ut i samband med gallringar. Flera av förvaltningens perennplanteringar har under året inventerats inför kommande restaurering med växtlighet som ska bidra till ekosystemtjänster. Nämnden har ansökt om och beviljats klimatinvesteringsmedel, som använts till klimatanpassade växtbäddar i en kvarterspark. Växtbäddarna är mångfunktionella och bidrar till förbättrad dagvattenhantering samtidigt som de agerar kolsänka.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
❗ Förvaltningen främjar den biologiska mångfalden genom att restaurera och anlägga nya perenna växtbäddar	2021-01-01	2021-12-31	
Analys På grund av anledningar utanför stadsdelsförvaltningens kontroll har aktiviteten inte kunnat slutföras. Arbetet fortsätter 2022.			
✅ Förvaltningen tillgängliggör bostadsnära natur och stärker de ekologiska och biologiska värdena	2020-01-01	2021-12-31	
✅ Utreda vilka fritidsträdgårdar/koloniområden som är intresserade av el-servis för laddning av fossilfria arbetsmaskiner	2021-01-01	2021-12-31	
✅ Utvärdera om befintliga ängs- och slåtterytor bidragit till biologisk mångfald som avsett.	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: Nämndens verksamheter är energieffektiva och har en resurseffektiv avfallshantering

● Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen fortsätter arbeta med resurseffektiva kretslopp utifrån EU:s avfallshierarki genom förbättrad återvinning av material och energi, samt återbruk via Stocket. Förvaltningen gör satsningar under året för att säkerställa att fler verksamheter har tillgång till matavfallsinsamling och minskar matsvinnet. En nära samverkan med Stockholm vatten och avfall sker för att medborgarna ska få utökade möjligheter till Pop-up återbruk och mobila återvinningscentraler. Arbetet med ökad energieffektivitet och minskade utsläpp fortsätter genom nedsäkring och utbyten av energikrävande vitvaror.

Förväntat resultat

- Resurseffektiva kretslopp i förvaltningen fortsätter att förbättras
- Energiförbrukningen fortsätter att minska i förvaltningens verksamheter
- Matsvinnet minskar

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppnås. Bedömningen grundas på att aktiviteterna har

genomförts enligt plan och att förväntat resultat uppnås.

Förvaltningen fortsätter arbetet med resurseffektiv avfallshantering och energieffektivisering. Insamlingen av samtliga återvinningsfraktioner och matavfallsinsamlingen fortsätter att utökas. Under hösten skedde en rondering med hämtning av farligt avfall och kemikalier från verksamheterna. Praktikanter från KY-högskolan med inriktning energispecialist har utrett möjliga energibesparingsåtgärder på Kulturhuset i Skarpnäck. Utifrån deras resultat har förvaltningen ansökt om klimatinvesteringsmedel för att kunna genomföra åtgärderna under 2022. Avdelningen för äldreomsorg samt förskola har mätt matsvinn i syfte att minska det. Båda avdelningarna nådde sina respektive mål och arbetet fortsätter 2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Mängd matsvinn i förvaltningens förskolor (gram/portion/vecka <)	150 g				150 g		2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Inventera och planera för minskad energianvändning i nämndens verksamheter och stadsmiljö	2021-01-01	2021-12-31	
 Inventera verksamheters möjlighet till material och energiåtervinning inklusive matavfall	2021-01-01	2021-12-31	
 Verka för fler placeringar av Pop-up återbruk och mobil ÅVC	2021-01-01	2021-12-31	
 Vidta åtgärder för att minska mängden matsvinn i förvaltningens verksamheter	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: Nämndens verksamheter är miljö- och klimatsmarta

 Uppfylls helt

Beskrivning

Stadsdelsförvaltningen genomför åtgärder för att bidra till en hållbar utveckling för alla brukare och medarbetare och implementerar den lokala miljö- och klimathandlingsplanen. Verksamheter som köper in livsmedel och måltider ska arbeta med uppdragen i stadens Strategi för god, hälsosam och klimatsmart mat som bland annat innebär säker mat, minskat matsvinn, öka de ekologiska och klimatsmarta livsmedlen och en god matro. Medarbetare ska göra kemikaliesmarta val vid inköp av kemikalier och förbrukningsmateriel och minska användningen av plast och engångsartiklar. Förskolan bedriver ett aktivt arbete med att genomföra vägledningen för kemikaliesmart förskola. Mängden skadliga kemikalier i lekturstning, markarbeten och produkter ska fasas ut.

Förväntat resultat

- Medarbetarna har kännedom om den lokala miljö- och klimathandlingsplanen och tillräckliga kunskaper för att kunna fatta miljö- och klimatsmarta beslut.
- Förvaltningens enheter har en hög andel ekologisk och klimatsmart mat

- Verksamheterna gör kemikaliesmarta inköp och minskar användningen av plast och engångsartiklar
- Verksamheterna har en god arbetsmiljö med låga bullernivåer

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppnås. Bedömningen grundas på att aktiviteterna har genomförts enligt plan och att förväntat resultat uppnås.

Den lokala miljö- och klimathandlingsplan har implementerats och kommunicerats till medarbetare inom avdelningarna. Utbildningsinsatser har varit i form av anpassade presentationer och föreläsningar.

Verksamheterna gör riktade inköp för att fortsatt kunna servera en stor andel ekologiska och klimatsmarta livsmedel samt säkerställa att inga produkter som innehåller skadliga ämnen finns i verksamheterna. Enheterna har under året erbjudits en utbildning i inköpssystemet för att enklare kunna göra kloka inköp. Medel för giftfri förskola har fördelats till verksamheterna som gjort miljövänliga inköp för att minska bullernivåerna och därmed förbättra arbetsmiljön.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel ekologiska livsmedel i förvaltningens förskolor	67,1 %			66,18 %	67 %		2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Implementera Skarpnäcks lokala Miljö- och klimathandlingsplan	2021-01-01	2021-12-31	
 Inventera offentliga lekplatser i parkmiljö och på förskolor avseende skadliga ämnen i lekutrustning och markarbete.	2021-01-01	2021-12-31	
 Utbilda i och implementera verktyget Hantera Livs för att minska livsmedelskonsumtionen negativa miljö - och klimatpåverkan	2021-01-01	2021-12-31	

KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet uppnås under året. Bedömningen grundas på att alla verksamhetsområdesmålen kopplat till inriktningsmålet uppnås helt. Samtliga nämndmål har uppnåtts under året. Förvaltningen redovisar ett ekonomiskt överskott om 19,8 mnkr efter resultatöverföring.

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom en effektiv ekonomistyrning och ett proaktivt arbete med åtgärder vid avvikelser, samt genom att använda resurser för att skapa resultat och positiva effekter för stadsdelsområdets invånare. Pandemin har påverkat förvaltningens ekonomi i fortsatt hög grad vilket har gjort det ekonomiska läget under året svårbedömt. Statliga ersättningar för merkostnader till följd av pandemin har varit avgörande för årets resultat. För att ha en långsiktig ekonomisk balans behöver förvaltningen fortsätta

arbetet med att prioritera och effektivisera verksamheter.

Pandemin har fortsatt att påverka förvaltningens sjukfrånvaro negativt, framför allt den kortare frånvaron. Riktlinjer för att minska smittspridning har gjort att sjukfrånvaroperioderna är fler och längre. I flera verksamheter fortsätter pandemin att medföra ökande bemanningsbehov, behov av ny kunskap och anpassningar av arbetssätt. Förvaltningen har klarat kompetensförsörjningen och har fortlöpande anpassat verksamhet och arbetssätt för att möta de utmaningar som följt av pandemin. Arbetet med ett aktivt medarbetarskap och närvarande ledarskap har varit framgångsrikt.

Under året har digitala arbetssätt och arbetsmetoder vidareutvecklats, bland annat har en stor andel möten skett genom digitala verktyg. Utvecklingen är påskyndad av pandemin, och det har visat på nya möjligheter med digitala sätt att mötas och bidra till lärande. Även i verksamheterna har digitala lösningar använts, exempelvis har äldre fått hjälp med digitala inköp och öppna förskolan har erbjudit digitala träffar.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

● Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom en effektiv ekonomistyrning och ett proaktivt arbete med åtgärder vid avvikelser, samt genom att använda resurser för att skapa resultat och positiva effekter för stadsdelsområdets invånare. Målet och underliggande nämndmål uppnås helt.

Den pågående pandemin har, precis som föregående år, påverkat förvaltningens ekonomi i hög grad och har gjort det ekonomiska läget svårbedömt. Statliga ersättningar har stor inverkan på årets resultat, och är till stora delar av tillfällig karaktär som kommer att bortfalla under 2022.

Förvaltningen har även det här året sett lägre efterfrågan och därmed lägre kostnader för placeringar inom vård- och omsorgsboende i äldreomsorgen. Dessa faktorer har haft en avgörande inverkan på förutsättningarna att klara årets resultat.

De största ekonomiska utmaningarna under året har funnits inom verksamheterna för ekonomiskt bistånd, samt stöd och service för personer med funktionsnedsättning. Det redovisade underskottet inom verksamheten för förskola beror på förgävesprojekteringar och utökade kostnader för nya projekterade förskolor samt utökat underhåll på förskolorna.

För att ha en långsiktig ekonomisk balans behöver förvaltningen fortsätta arbetet med att prioritera och effektivisera verksamheter.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	98,3 %			100 %	100 %	100 %	VB 2021
Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	97,9 %			99,3 %	100 %	100 %	VB 2021
Nämndens prognossäkerhet T2	-1 %			-1 %	+/-1 %	+/- 1 %	2021

Nämndmål: Nämndens resurser används väl med fokus på resultat för invånare i Skarpnäck

Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen följer stadens system för uppföljning med fokus på måluppfyllelse av kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena samt förvaltningens budget. Förvaltningens budget följs upp månadsvis med prognos på helårsutfall. Förvaltningen strävar efter att varje verksamhetsområde bär sina kostnader utifrån tilldelade medel, men omfördelar medel för att enheter ska få rimliga förutsättningar att uppfylla målen. Åtgärder vidtas vid avvikelser. Alla verksamheter arbetar kontinuerligt med utveckling och effektivisering för att uppnå bästa möjliga resultat för stadsdelsområdets invånare.

Förväntat resultat

- Förvaltningen har en budget i balans och uppfyller målen i stadsdelsnämndens verksamhetsplan
- Förvaltningens prognossäkerhet är god
- Invånarna får största möjliga nytta för sina skattepengar.
- Ekonomiska resurser fördelas lika, och i enlighet med den enskildes behov, mellan män och kvinnor, flickor och pojkar.

Analys

Nämndmålet uppfylls genom att nämndens totala kostnader ryms inom budget och att målet för prognossäkerhet nås.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppnås trots att

några av indikatorernas resultat inte är i nivå med nämndens mål. Pandemin har påverkat sjukfrånvaron negativt, vilket också påverkar indikatorn Bra arbetsgivarindex. Förvaltningen har dock klarat kompetensförsörjningen och anpassat verksamhet och arbets sätt för att upprätthålla service och kvalitet till olika målgrupper.

Närvarande ledarskap

Pandemin har påverkat verksamheterna och krävt anpassningar, flexibilitet och uthållighet, men har också stärkt samarbeten, bidragit till lärande och stolthet över arbetsinsats och verksamhet. Arbetet med aktivt medarbetarskap och närvarande ledarskapet har bidragit till goda resultat. Stadens utvärderingar av arbetet under pandemin lyfter ledarskapets betydelse och lärdomar har tillvaratagits i förvaltningens arbete. Arbetsgivarpolitiken bidrar till mål 3, 5 och 8 i Agenda 2030 som handlar om god hälsa och välbefinnande, jämställdhet och goda arbetsvillkor.

Det närvarande ledarskapet har stärkts genom kollegiala samtal mellan chefer i olika verksamheter för att dela erfarenheter, möjligheter och utmaningar. En idébank för fortsatt inspiration och stöd har tagit form. Förvaltningen har börjat använda stadens nya chefsprofil och en ledarskapsmodell baserad på forskning. De ger en tydlig styrning och ett bra stöd i kompetensförsörjning och utveckling av ledarskapet. Cheferna har också läst en bok för fördjupning och därefter haft seminarium med paneldiskussion med författaren och forskaren. Lönekriterier för chefer har tagits fram för att fortsätta att stärka och stödja ledarskapet.

Aktivt medarbetarskap och främjande arbetsmiljö

Förvaltningen har erbjudit trygga anställningar med heltid som norm. Andelen ofrivilliga deltid har minskat genom ett aktivt arbete inom framför allt äldreomsorgen. Ett nytt schema- och bemanningssystem har införts inom äldreomsorg och kultur och fritid som ger stöd i arbetet.

Årets medarbetarenkät hade en hög svarsfrekvens, 85 procent att jämföra med 76 procent förra året. Resultatet är också högre än förra året, 82 att jämföra med 78. Resultaten har förbättrats för enkätens samtliga tre områden; ledarskap, motivation och styrning. Det gäller för både medarbetare och chefer. Generellt är kvinnor mer nöjda än män.

Arbetet med aktivt medarbetarskap har fortsatt utifrån en särskild metodik där böcker, filmer och övningar diskuteras i arbetsgruppen för att stärka faktorer som bidrar till engagemang, arbetsglädje och en god social och organisatorisk arbetsmiljö.

Efter att staden sett över samverkanssystemet med de fackliga förbunden har förvaltningen tillsammans med de lokala fackliga organisationerna reviderat de lokala strukturerna till stöd för arbetet. Syftet har varit att stärka medarbetares förutsättningar för delaktighet och dialog om verksamhetsutveckling och arbetsmiljöfrågor.

Arbetsmiljöarbetet har varit aktivt med kontinuerliga riskbedömningar och arbetet har stärkts genom flera insatser. Nya avtal för företagshälsovård, krisstöd, utredning av kränkande särbehandling och en digital arbetsmiljöhandbok har lanserats. Chefers kunskap om kränkande särbehandling har stärkts och en handlingsplan för lika rättigheter och möjligheter på jobbet har utarbetats.

Under perioder har de funktioner i förvaltningen som kan arbeta hemifrån uppmanats att göra det för att följa rekommendationerna i samhället. En digital utbildning med stöd och tips för arbetsmiljön och arbetsvardagen vid hemarbete har tagits fram i samarbete med företagshälsovården.

Sjukfrånvaron i förvaltningen har påverkats av pandemin och når inte målvärdet för året. Det är sjukfrånvaron upp till 14 dagar, samt den mellan 15-90 dagar som är förhöjd.

Välfärdsteknik och digitala arbetssätt

Nämndens möten har till största delen genomförts som så kallade hybridmöten, där en del ledamöter deltagit i sammanträdet fysiskt och en del deltagit digitalt. Medborgare har kunnat ta del av nämndens möten genom webbsändning och de har kunnat skicka in sina frågor inför sammanträdet. Pensionärsrådet har genomfört sina sammanträden digitalt under nästan hela året, vilket har varit en förutsättning för att kunna genomföra dem.

Förvaltningen har arbetat med att stärka arbetet med personuppgiftsbehandlingar i verksamheterna. Personuppgiftsredogörare har utsetts för alla verksamheter. De har fått utbildning och stöd i nya digitala arbetssätt i stadens system för personuppgiftshantering.

Förskolorna använder sig av en digital inläsningstjänst där barnen erbjuds litteratur på olika språk. Öppna förskolan har erbjudit digitala träffar med sångstund, samtal och information samt digitala tematräffar i samarbete med barnavårdscentral. Äldreomsorgen har använt sig av digitala arbetssätt och välfärdsteknik under året vilket beskrivs närmre under punkt 1.5.

Internationella sammanhang och samverkansytor

Förvaltningen har under året inte haft några internationella samverkansytor, utan har i första hand fokuserat på kärnverksamheterna och på att hantera konsekvenserna av pandemin.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex 	82	82	82	78	80	82	2021
  Andel av personalkostnader inom socialtjänstens myndighetsutövning som är för externa konsulter	1,43 %			2,36 %	4 %	Tas fram av nämnd	VB 2021
  Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	100 %			100 %	90 %	90%	2021
  Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts	100 %			100 %	90 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	2021
  Index Bra arbetsgivare	78			78	80	84	2021
Analys							
Resultatet ligger på samma nivå som förra året och når inte målet. Indexet bygger på resultat i medarbetarenkäten och personalstatistik och består av tre delar; rekommendera arbetsgivare, jämställdhet samt attraktiv arbetsgivare. Rekommendera arbetsgivare har gått upp i årets mätning. Det är medarbetares upplevelse av att de har en bra arbetssituation som förbättrats och att medarbetare i större grad upplever att det som beslutats genomförs på arbetsplatsen.							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Delindex jämställdhet och attraktiv arbetsgivare har gått ner något. Inom delindex jämställdhet har skillnaderna mellan män och kvinnors långtidssjukfrånvaro ökat, vilket påverkar indexet negativt. Delindex attraktiv arbetsgivare påverkas av den förhöjda sjukfrånvaron under pandemin.							
  Sjukfrånvaro 	9,4 %	7,6 %	9,8 %	10,4 %	9 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2021
Analys Den totala sjukfrånvaron är förhöjd utifrån påverkan av pandemin under året och når inte målvärdet. Kvinnor har liksom innan pandemin högre sjukfrånvaro än män.							
  Sjukfrånvaro dag 1-14 	3,8 %	3,4 %	3,8 %	3,8 %	3,5 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2021
Analys Den korta sjukfrånvaron, upp till 14 dagar, är påverkad av pandemin och når inte målvärdet. Kvinnor har liksom innan pandemin högre sjukfrånvaro än män.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska ansvara för förvaltningen av Esset med stöd av arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, äldrenämnden, överförmyndarnämnden och stadsdelsnämnderna	2021-01-01	2021-12-31	
Analys Projektet har under året bytt inriktning till att istället omfatta en modernisering av nuvarande sociala system. Förvaltningen inväntar vidare instruktion från kommunstyrelsen.			
  Servicenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och i samråd med arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, äldrenämnden, överförmyndarnämnden och stadsdelsnämnderna etablera en support- och förvaltningsorganisation för Esset för att från och med 2022 kunna leverera full support	2021-01-01	2021-12-31	
Analys Förvaltningen inväntar instruktioner från servicenämnden för att kunna påbörja arbetet under 2022.			

Nämndmål: Skarpnäck har en inkluderande och hälsofrämjande arbetsmiljö som präglas av ett engagerat och närvarande ledarskap

 Uppfylls helt

Beskrivning

Ett engagerat och närvarande ledarskap bidrar till en hälsofrämjande och tillitsfull arbetsmiljö. Ledarskapet stärks genom förvaltningens och stadens olika utvecklingsinsatser. Förvaltningen har ett systematiskt arbetsmiljöarbete med välkända rutiner som förebygger sjukfrånvaro.

Kompetensförsörjningen planeras på kortare och längre sikt. Förvaltningen arbetar för att erbjuda trygga anställningar. Chefer och medarbetare bidrar till en innovationskultur där de tillsammans utvecklar idéer och goda exempel som bidrar till verksamhetens kvalitet och mål.

Förväntat resultat

- Index bra arbetsgivare ökar
- Andelen allmänna visstidsanställningar och ofrivilliga deltider minskar
- Ledarskapsindex ökar

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppnås. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås och att aktiviteterna har genomförts.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Ledarskapsindex	81	83	81	77	80		2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Delta i stadens nya chefsförsörjningsprogram	2021-01-01	2021-12-31	
 Lansera en digital arbetsmiljöhandbok som stöd för både medarbetare, chefer och skyddsombud	2021-01-01	2021-12-31	
 Stärka det närvarande ledarskapet	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: Skarpnäcks medarbetare utövar ett aktivt medarbetarskap

 Uppfylls helt

Beskrivning

Det aktiva medarbetarskapet ger förutsättningar att aktivt utveckla och omsätta idéer till konkreta verksamhetsförbättringar, med möjligheter till internt och externt samarbete. Därmed kan medarbetare och chefer arbeta tillsammans för att uppnå verksamhetens mål för stadens invånare. Att ha möjlighet att påverka sitt arbete skapar arbetsglädje och en bättre social och organisatorisk arbetsmiljö.

Förväntat resultat

- Medarbetare upplever att de har en bra arbetssituation
- Medarbetare är aktiva och bidrar med förslag och idéer för verksamhetsutveckling

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppnås. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås och att aktiviteterna har genomförts.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Medarbetarna har en bra arbetssituation	71 %	75 %	70 %	65 %	67 %		2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Införa stadens nya schema - och bemanningssystem	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Stärka det aktiva medarbetarskapet	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: Valfärdsteknik och digitala arbetssätt effektiviserar och utvecklar förvaltningens verksamheter

● Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningens verksamheter har en digital mognad och kompetens där man ser att digitalisering är en del av verksamhetsutvecklingen. Digitalisering är ett hjälpmedel för att lösa konkreta utmaningar för invånarna och inom verksamheterna. Digitala arbetssätt ökar effektiviteten inom verksamheterna och bidrar på det sättet till att klara välfärdens kvalitet och kompetensförsörjningen. Genom dialog med invånarna och omvärldsbevakning utvecklar förvaltningen användandet av digitalisering och välfärdsteknik.

Införandet av Esset innebär krav på förändrings- och utvecklingsarbete inom en stor del av förvaltningens verksamheter och förväntas leda till effektivisering och ökad möjlighet till systematisk uppföljning av socialtjänstens verksamheter.

Förväntat resultat

- Genom innovation och förnyelse kring digitalisering och ny teknik erbjuder förvaltningen samhällstjänster med hög kvalitet och effektivitet.
- Personer som har hemtjänst har möjlighet att få inköp genom digitala lösningar
- Varje avdelning genererar idéer och förslag på digitala arbetssätt och användning av välfärdsteknik utifrån faktiska problem och analyser om var digitala lösningar och arbetssätt gör störst nytta.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppnås. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås och att aktiviteterna har genomförts.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förvaltningen skapar en flexibel lokal supportorganisation för att möta medarbetarnas behov av användarstöd och utbildning i Esset	2021-01-01	2021-12-31	
Analys Förvaltningen inväntar instruktioner med anledning av förändringar i projektet Modernisering av sociala system och avvaktar med att ta ställning till om supportorganisationen behöver ses över för att möta eventuella behov av användarstöd och utbildning.			
✓ Förvaltningen utvecklar arbetssätt som främjar digitalt innanförskap	2021-01-01	2021-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Genomför utbildningsinsatser för att öka användandet av digitala verktyg inför att förvaltningen tar Esset i bruk	2021-01-01	2021-12-31	
Analys Utbildningsinsatser har genomförts inom förvaltningen för att öka användandet av digitala verktyg oavsett projektets förändrade inriktning.			
✓ Kartlägger behov av åtgärder för att höja förvaltningens IT-mognad	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Utförarverksamheterna införskaffar nödvändig teknisk utrustning för digitala möten	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Utveckla rutiner och kunskap kring hantering av personuppgifter i verksamheterna	2021-01-01	2021-12-31	

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Den pågående pandemin har påverkat förvaltningens ekonomi i hög grad även detta pandemins andra år och gjort det ekonomiska läget under året svårbedömt. Den situation förvaltningen befinner sig i har fortsatt medföra förändringar i intäkts- och kostnadsnivåer som inte påminner om ett normalt år.

Vartefter de ekonomiska prognoserna under året visat på stigande överskott, har förvaltningen tagit aktiva beslut om utökade åtgärder och satsningar för att möta verksamhetens behov och för att förbättra de ekonomiska förutsättningarna inför kommande år.

Nämnden redovisar ett överskott om 25,1 mnkr och i bokslutet ett överskott om 19,8 mnkr efter resultatöverföring.

Mnkr	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse 2021	Bokslut 2020	Avvikelse 2020
Anslag för nämndens verksamhet (netto)	1 176,2	1 151,1	25,1	1 138,6	7,7
Intäkter	-167,8	-183,4	15,6	-188,2	2,6
Kostnader	1 344,0	1 334,5	9,5	1 326,8	5,1
Avvikelse före resultatdispositioner			25,1		7,7
Resultatenheterna överskott från 2020			10,2		2,6
Resultatenheterna överskott till 2022			-15,5		-10,2
Avvikelse efter resultatdispositioner			19,8		0,1

I föreliggande bokslut redovisas ett överskott om 25,1 mnkr före resultatöverföring och ett överskott om 19,8 mnkr efter resultatöverföring. I bokslutet för 2020 redovisades ett överskott om 7,7 mnkr före resultatöverföring och ett överskott om 0,1 mnkr efter resultatöverföring.

Mnkr	Budget (kostnader)	Budget (intäkter)	Budget (netto)	Bokslut före resultatöverföringar	Bokslut efter resultatöverföringar	Avvikelse 2021 efter resultatöverföringar	Avvikelse 2020 efter resultatöverföringar
Nämnd och administration	40,7	0,0	40,7	38,5	38,5	2,2	2,9
Individ- och familjeomsorg	178,6	-44,3	134,3	117,0	117,0	17,3	-16,8
varav socialpsykiatri	41,4	-8,7	32,7	33,4	33,4	-0,7	0,8
varav vuxen	22,3	-1,4	20,9	21,7	21,7	-0,8	-4,6
varav barn och ungdom	91,1	-10,4	80,7	72,0	72,0	8,7	-15,0
varav flykting	23,8	-23,8	0,0	-7,7	-7,7	7,7	2,0
Stadsmiljöverksamhet	17,4	-3,5	13,9	18,0	18,0	-4,1	-1,1
avskrivningar	8,7	0,0	8,7	8,3	8,3	0,4	1,6
internräntor	0,4	0,0	0,4	0,5	0,5	-0,1	0,4
Förskoleverksamhet	273,2	-22,4	250,8	252,9	258,2	-7,4	-0,2
Äldreomsorg	409,5	-54,7	354,8	333,3	333,3	21,5	19,5
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	301,8	-22,2	279,6	286,5	286,5	-6,9	-1,2
Barn, kultur och fritid	25,6	-5,8	19,8	20,1	20,1	-0,3	0,8
Arbetsmarknadsåtgärder	13,3	-3,5	9,8	6,9	6,9	2,9	-0,2
Ekonomiskt bistånd	74,8	-11,4	63,4	69,1	69,1	-5,7	-5,6
varav handläggare	20,9	0,0	20,9	23,1	23,1	-2,2	-1,9
Övrig verksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	1 344,0	-167,8	1 176,2	1 151,1	1 156,4	19,8	0,1

Nämnd- och förvaltningsadministration

Verksamhetsområdet redovisar ett överskott om 2,2 mnkr för året. En del av överskottet utgörs av en del av förvaltningens reserv för oförutsedda kostnader inom nämndens budget. Prognosen innehåller även poster för att kostnadseffektivisera och förbättra budgetförutsättningarna inför kommande år.

Bokslut 2021 i förhållande till tertialrapport 2

I förhållande till prognosen i tertialrapport 2 visar bokslutet på ett bättre resultat om 1,5 mnkr, främst på grund av att lokalrelaterade kostnader blivit lägre än väntat.

Bokslut 2021 i förhållande till tertialrapport 1

I förhållande till prognosen i tertialrapport 1 visar bokslutet på ett försämrat resultat om 0,7 mnkr vilket beror på kostnader för att kostnadseffektivisera och förbättra budgetförutsättningarna inför kommande år.

Bokslut 2021 i förhållande till bokslut 2020

I förhållande till år 2020 har nettokostnaderna ökat med 3,1 mnkr. Ökningen beror på pandemirelaterade kostnader för bevakning och städning i förvaltningskontoret, samt att kostnader för att kostnadseffektivisera och förbättra budgetförutsättningarna inför kommande år tillkommit.

Individ- och familjeomsorg, inklusive socialpsykiatri

Verksamhetsområdet för Individ- och familjeomsorg redovisar ett överskott om 17,3 mnkr. De främsta förklaringarna till storleken på överskottet återfinns inom verksamheten för barn och ungdom, samt inom verksamheten för flyktingmottagande.

Verksamheten för socialpsykiatri redovisar ett underskott om 0,7 mnkr vilket beror på ökade personalkostnader.

Verksamheten för vuxna redovisar ett underskott om 0,8 mnkr vilket är hänförligt till fler placeringar än budgeterat inom missbruksvård inkl. LVM (tvångsvård).

Verksamheten för barn och ungdom redovisar ett överskott om 8,7 mnkr. Kostnader för barn och ungdom som behöver ett så omfattande stöd att det medför behov av placering har legat under budgeterade nivåer under året. Utöver detta har verksamheten haft ökade intäkter i form av bidrag som finansierar delar av verksamhetens personalkostnader som arbetar i projekt. Denna post motsvarar 2,8 mnkr. I budgeten för verksamheten för barn och ungdom ligger också 4 mnkr av förvaltningens reserv för oförutsedda kostnader inom nämndens budget, vilket är ytterligare en stor förklaringspost till överskottet.

Verksamheten för flyktingmottagande redovisar ett överskott om 7,7 mnkr. Överskottet har sin främsta grund i förändrade ekonomiska redovisningsregler för generalschablonen, som är ett statsbidrag för flyktingmottagande. Relaterade kostnader återfinns inom ett flertal socialtjänstområden, huvudsakligen försörjningsstöd, barn och ungdom samt verksamhet enligt LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade).

Bokslut 2021 i förhållande till tertialrapport 2

I förhållande till prognosen i tertialrapport 2 visar bokslutet för verksamhetsområdet ett förbättrat resultat om 5,1 mnkr. Utöver ovan nämnda orsaker har försiktighet iakttagits vid prognosen, vilket innebär att placeringskostnader som legat på stabila nivåer i vissa fall överskattats.

Bokslut 2021 i förhållande till tertialrapport 1

I förhållande till prognosen i tertialrapport 1 visar bokslutet för verksamhetsområdet ett förbättrat resultat om 15,2 mnkr. Detta förklaras av att placeringskostnaderna inom barn och ungdom legat på lägre nivåer än vad som prognostiserades vid tertialrapport 1, samt på

försiktighet i prognosläggning både för ersättning för flyktingmottagande och för placeringskostnader inom barn och ungdom.

Bokslut 2021 i förhållande till bokslut 2020

Vid en jämförelse med bokslutet 2020 har verksamhetsområdet en minskad nettokostnad om 20,6 mnkr. Det är verksamheten för barn och ungdom som står för den största minskningen, vilken förklaras av minskade placeringskostnader, utnyttjad reserv samt ersättning för personalkostnader i projekt. Resterande del av minskningen återfinns inom verksamheten för flyktingmottagande och beror på förändrade redovisningsprinciper för bokföring av statsbidraget generalschablonen.

Ekonomiskt bistånd

Verksamhetsområdet redovisar ett underskott om 5,7 mnkr. Redovisat underskott härrör framför allt till ett högt antal hushåll samt en hög kostnadsnivå för försörjningsstöd men innehåller även minskade intäkter från Migrationsverket. Kostnader för ekonomiskt bistånd täcks delvis av ersättningar från Migrationsverket i form av generalschablon och återsökningar. Återsökningar från Migrationsverket som rör verksamhetsområdet minskar i en snabbare takt än väntat, vilket bidrar till underskottet. Under årets sista kvartal finns dock en minskning av antal hushåll med ekonomiskt bistånd vilket beror på att fler hushåll lyckats nå självförsörjning.

Bokslut 2021 i förhållande till tertialrapport 2

I förhållande till prognosen i tertialrapport 2 visar bokslutet en förbättring med 1,2 mnkr.

Bokslut 2021 i förhållande till tertialrapport 1

I förhållande till prognosen i tertialrapport 1 visar bokslutet en försämring med 2,0 mnkr. Det beror främst på att kostnaderna under sommarmånaderna inte minskade i prognostiserad takt. Minskningen kom istället senare under kvartal fyra.

Bokslut 2021 i förhållande till bokslut 2020

I förhållande till år 2020 har nettokostnaderna ökat med 0,4 mnkr. Detta beror på minskade intäkter från Migrationsverket.

Arbetsmarknadsåtgärder

Verksamhetsområdet redovisar ett överskott om 2,9 mnkr. Överskottet beror främst på statlig ersättning för reducerat personalförsäkringspålägg för unga (feriearbetare) men till en del också på att något färre OSA- och Stockholmsjobb än budgeterat kunnat verkställas.

Bokslut 2021 i förhållande till tertialrapport 2

I förhållande till prognosen i tertialrapport 2 visar bokslutet ett förbättrat resultat om 1,8 mnkr. Antalet arbetsmarknadsinsatser blev något lägre under hösten än vad som tidigare varit beräknat.

Bokslut 2021 i förhållande till tertialrapport 1

I förhållande till prognosen i tertialrapport 1 visar bokslutet på ett förbättrat resultat om 2,9

mnkr. Både ett minskat antal arbetsmarknadsinsatser samt statlig ersättning bidrar till förbättringen.

Bokslut 2021 i förhållande till bokslut 2020

I förhållande till år 2020 har nettokostnaderna minskat med 3,5 mnkr. Minskningen beror på statliga ersättningar samt lägre antal OSA- och Stockholmsjobb.

Stadsmiljö

Verksamhetsområdet redovisar ett underskott om 4,1 mnkr. Underskottet beror på utökade kostnader för renhållning, underhåll och reparationer av utemiljöer, på grund av att fler har vistats i utemiljöerna sedan pandemiutbrottet. De utökade åtgärderna och satsningarna har kunnat genomföras då förvaltningen har prognostiserat ett överskott för året.

Bokslut 2021 i förhållande till tertialrapport 2

I förhållande till prognosen i tertialrapport 2 visar bokslutet ett försämrat resultat om 2,1 mnkr. Fler åtgärder och satsningar har kunnat genomföras då förvaltningen har prognostiserat ett överskott för året.

Bokslut 2021 i förhållande till tertialrapport 1

I förhållande till prognosen i tertialrapport 1 visar bokslutet ett försämrat resultat om 2,1 mnkr. Se förklaringar ovan.

Bokslut 2021 i förhållande till bokslut 2020

I förhållande till år 2020 har nettokostnaderna ökat med 3,7 mnkr. Ökningen beror på högre kostnader för renhållning, underhåll och reparation.

Förskoleverksamhet

Verksamhetsområdet redovisar ett underskott före resultatöverföring om 2,1 mnkr. Efter resultatöverföring redovisas ett underskott om 7,4 mnkr. Underskottet beror på förgävesprojektering av Horisontvägen, Majbaggen och Bergholmsbacken västra och utökat underhåll och reparation på befintliga förskolor. Tidigarelagd underhåll och reparationer utöver plan har genomförts då förvaltningen har prognostiserat ett överskott.

Resultatenheterna redovisar ett överskott om 5,3 mnkr som analyseras under rubriken ”Resultatenheter”. Under året har förvaltningen valt att följa försiktighetsprincipen och därför inte redovisat resultatenheternas överskott i prognoserna.

Barn i förskolan följer den prognos som fastställdes i verksamhetsplan 2021. Prognosen enligt Sweco är att barn i åldern 1-5 år blir färre de kommande åren.

Antal barn enligt prestationsavläsning

månad	allmän förskola	Yngre barn	Äldre barn	summa
Januari	0	679	1 096	1 775
Februari	0	690	1 093	1 783
Mars	0	695	1 088	1 783
April	0	706	1 087	1 793
Maj	0	710	1 083	1 793
Juni	0	698	1 042	1 740
Juli	0	684	965	1 649
Augusti	0	930	744	1 674
September	0	942	747	1 689
Oktober	0	948	742	1 690
November	0	960	741	1 701
December	0	955	740	1 695
snitt	0	800	931	1 730

Bokslut 2021 i förhållande till tertialrapport 2

Vid en jämförelse med tertialrapport 2 redovisar verksamheten ett förbättrat resultat med 1,1 mnkr. Under det sista tertialet har resultatenheter förbättrat resultatet med 5,3 mnkr vilket härrör främst till statlig ersättning för sjuklönekostnader. Övergripande förskoleverksamhet har ett underskott om 4,2 mnkr. Kostnad för förgävesprojektering för Majbaggen och Bergholmsbacken västra tillkom under året, samt utökat underhåll och reparation på befintliga förskolor.

Bokslut 2021 i förhållande till tertialrapport 1

I förhållande till tertialrapport 1 visar verksamheten ett försämrat resultat om 2,1 mnkr. Resultatenheterna förbättrar resultatet med 5,3 mnkr, vilket härrör främst till statlig ersättning för sjuklönekostnader samt fler barn än prognosen i tertialrapport 1. Övergripande förskoleverksamhet har försämrats med 7,4 mnkr, vilket härrör till kostnader för förgävesprojektering, samt utökat underhåll.

Bokslut 2021 i förhållande till bokslut 2020

Vid en jämförelse med bokslutet 2020 har nettokostnaden ökat med 6,7 mnkr. Detta förklaras främst med förgävesprojektering av Horisontvägen, Majbaggen och Bergholmsbacken västra och utökat underhåll och reparation på befintliga förskolor, samt färre barn i förskolan och därmed lägre personal- och lokalkostnader. Det är 30 barn färre i snitt för året jämfört med 2020. Inskrivna barn i december är 36 färre än jämfört med 2020.

Äldreomsorg

Verksamhetsområde äldreomsorg redovisar ett överskott om 21,5 mnkr. Beställarverksamheten visar ett överskott och delar av utförarverksamheterna ett underskott.

Beställarverksamhetens överskott förklaras framför allt av mindre köp än budgeterat av platser inom vård- och omsorgsboende. Antalet belagda platser har dock ökat sedan årets början. Ökningar av övriga insatser så som hemtjänst, dagverksamhet och boendestöd ingår också i det ekonomiska resultatet.

Hemtjänstens har fortsatt ge hjälp åt misstänkt och konstaterat smittade hela året enligt beslut av stadens krisledningsnämnd. Förstärkningsteamet har inneburit en ökad kostnad för verksamheterna utöver kostnader för ordinarie bemanning.

Hemtjänstenheterna har arbetat aktivt med att förbättra personalplanering och att öka utförda timmar hos kund.

Hemmet för gamla somatik hade lägre beläggning än budgeterat under första kvartalet men därefter har efterfrågan ökat. Enheten har haft en höjd grundbemanning för att möta behov av kohortvård och avdelad personal mellan avdelningar vilket lett till ökade kostnader.

I budgeten för verksamheten för äldreomsorg ligger 4 mnkr av förvaltningens reserv för oförutsedda kostnader inom nämndens budget, vilket är en ytterligare förklaringspost till överskottet för verksamhetsområdet.

Bokslut 2021 i förhållande till tertialrapport 2

I förhållande till prognosen i tertialrapport 2 visar bokslutet på ett förbättrat resultat om 5,9 mnkr. Detta förklaras främst av att efterfrågan på platser på vård- och omsorgsboende har varit svårprognostiserat.

Bokslut 2021 i förhållande till tertialrapport 1

I förhållande till prognosen i tertialrapport 1 visar bokslutet på ett förbättrat resultat om 12,1 mnkr. Detta förklaras främst av att efterfrågan på platser på vård- och omsorgsboende har varit svårprognostiserat.

Bokslut 2021 i förhållande till bokslut 2020

I förhållande till år 2020 har nettokostnaderna ökat med 10,8 mnkr. Detta beror på ökade personalkostnader inom hemtjänsten och hos Hemmet för gamla. Denna ökning uppvägs till viss del av minskade kostnader för vård- och omsorgsboende hos beställaren.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamhetsområdet redovisar ett underskott om 6,9 mnkr.

Bakgrunden till underskottet är ett ökat behov av hemtjänstinsatser, höga kostnader för turbundna resor, personlig assistans samt korttidsboende enligt socialtjänstlagen.

Budgettilldelning för verksamhetsområdet baseras till stor del på två tidpunkter för mätning av antal brukare inom LSS. Under året har placeringar som genererar hög budgettilldelning avslutats nära in på dessa tidpunkter och tillkommit efter tidpunkterna för mätning. Detta är en bidragande faktor till underskottet.

Bokslut 2021 i förhållande till tertialrapport 2

I förhållande till prognosen i tertialrapport 2 visar bokslutet ett försämrat resultat om 1,9 mnkr vilket förklaras av ökade nivåer av hemtjänst och turbundna resor.

Bokslut 2021 i förhållande till tertialrapport 1

I förhållande till prognosen i tertialrapport 1 visar bokslutet ett försämrat resultat om 5,6 mnkr. Detta beror delvis på att kostnader för turbundna resor stigit under året, samt på att kostsamma placeringar tillkommit under den senare delen av året.

Bokslut 2021 i förhållande till bokslut 2020

I förhållande till år 2020 har nettokostnaderna ökat med 6,6 mnkr. Det förklaras främst av uppräknings av ersättningar till utförare inom verksamhetsområdet.

Barn, kultur och fritid

Verksamhetsområdet redovisar ett underskott om 0,3 mnkr. Underskottet beror på en satsning på uppsökande fritidsledare som "lotsar" unga till föreningslivet i området. En effekt av den rådande pandemin har lett till minskade fritidsaktiviteter för unga i stadsdelsområdet.

Bokslut 2021 i förhållande till tertialrapport 2

I förhållande till tertialrapport 2 visar bokslutet ett försämrat resultat med 0,3 mnkr vilket förklaras av att under hösten har Kulturhuset kunnat genomföra viss del av ordinarie verksamheter.

Bokslut 2021 i förhållande till tertialrapport 1

I förhållande till prognosen i tertialrapport 1 visar bokslutet på ett förbättrat resultat om 0,6 mnkr vilket förklaras av att verksamhetsområdet fått statliga medel som finansierar en del av kostnaden för satsningen på uppsökande fritidsledare.

Bokslut 2021 i förhållande till bokslut 2020

I förhållande till år 2020 har nettokostnaderna ökat med 2,6 mnkr. Det beror framförallt på att ordinarie verksamhet började återgå till det normala under tidiga hösten för Kulturhuset.

Jämförelse T1, T2 och bokslut 2021 (totalt för förvaltningen)

Period	Netto
T1	+6,5
T2	+12,5
Bokslut	+19,8

Tertialrapport 2

I tertialrapport 2 prognostiserades ett överskott om 12,5 mnkr efter resultatöverföringar. Bokslutet 2021 redovisar ett överskott om 19,5 mnkr efter resultatöverföringar. Förändringar mot tertialrapport 2 beskrivs och analyseras under respektive verksamhetsområde ovan.

Tertialrapport 1

I tertialrapport 1 prognostiserades ett överskott om 6,5 mnkr efter resultatöverföringar. Bokslutet 2021 redovisar ett överskott om 19,5 mnkr efter resultatöverföringar. Förändringar mot tertialrapport 1 beskrivs och analyseras under respektive verksamhetsområde ovan.

Bokslut 2021 i förhållande till bokslut 2020

Bokslutet 2021 redovisar ett överskott om 19,5 mnkr efter resultatöverföringar. I bokslutet 2020 redovisades ett överskott om 0,1 mnkr efter resultatöverföring. Förändringar mot bokslut 2020 beskrivs och analyseras under respektive verksamhetsområde ovan.

Kostnader och intäkter i bokslut 2021 i jämförelse med bokslut 2020

Utveckling, mnkr	VB 2021	VB 2020	Förändring	Förändring
Personalkostnader	480,5	471,5	-9,0	-1,9%
Lokalkostnader	101,0	102,2	1,2	1,2%
Köp av verksamhet	554,3	561,4	7,1	1,3%
Övriga kostnader	198,5	191,7	-6,8	-3,4%
Intäkter	-183,2	-188,2	5,0	2,7%
Totalt:	1 151,1	1 138,6	-12,5	-1,1%

Personalkostnader

Kostnadsutvecklingen för förvaltningen avseende personalkostnader har mellan åren ökat med 1,9 procent, 9,0 mnkr. Den huvudsakliga orsaken till kostnadsökningen är årliga löneöversynen. Löner för månadsavlönad personal och övertidsersättning har ökat, sjuklöner har minskat jämfört med 2020. Det finns tydliga pandemieffekter i utfallen.

Lokalkostnader

Kostnaderna har minskat med 1,2 procent, 1,2 mnkr i förhållande till år 2020. Framför allt beror det på återställningen/ombyggnationen av Hemmet för gamla som genomfördes 2020, då en förskola flyttade ut ur lokalen och dagliga verksamheten flyttade in.

Köp av verksamhet

Kostnaderna för köp av verksamhet har minskat med 1,3 procent, 7,1 mnkr. Framför allt inom verksamhetsområdet äldreomsorg och individ och familjeomsorg har kostnaderna minskat, vilket förklaras av minskade kostnader för vård- och omsorgsboende, barn och unga och flykting.

Övriga kostnader

Övriga kostnader har ökat med 3,4 procent, 6,8 mnkr. Ökning beror dels på kostnader avseende förgävesprojektering för kommande förskolor. Det beror även på att antal resor med taxi som brukare gjort till daglig verksamhet 2021 har gradvis återgått till normalläge efter minskningen i 2020 pga pandemin. En annan del av ökningen beror på ökade driftkostnader pga. satsning på reparationer och underhåll inom stadsmiljö.

Intäkter

Intäkterna har minskat med 2,7 procent, motsvarande 5,0 mnkr, i förhållande till år 2020. Minskningen beror främst på lägre ersättning från Migrationsverket samt på lägre statlig sjuklöneersättning än föregående år.

Resultatenheter

Resultatenhetens namn	Resultatenheternas bruttobudget 2021	Varav 5 % av resultatenheternas bruttobudget 2021	Resultatöverföring från 2020 Överskott (-) Underskott (+)	Resultat 2021 Överskott (-) Underskott (+)	Har beslutet uppkommit av resultatenhetens eget handlande? JA / NEJ	Resultatöverföring till 2022 (max 10 %) Överskott (+) Underskott (-)
Hammarby/Björkhagens förskolor	50 909	2 545,5	-2 258	-1 069	JA	3 327,0
Kärrtorps förskolor	60 304	3 015,2	-2 966	-3 015	JA	5 981,0
Bagarmossens förskolor	70 681	3 534,1	-1 541	-2 483	JA	4 024,0
Skarpnäcksfältets förskolor	49 383	2 469,2	-3 441	1 287	JA	2 154,0
Summa resultatenheter	231 277,0		-10 206,0	-5 280,0		15 486,0

Hammarby/Björkhagens förskolor

Enheten redovisar ett överskott om 1 069 tkr för årets verksamhet. Inklusivt 2020 års resultatfond redovisas ett överskott om 3 327 tkr som överförs till 2022. Den främsta orsaken till enhetens överskott beror på ersättning för sjuklönekostnader.

Kärrtorps förskolor

Enheten redovisar ett överskott om 3 015 tkr för årets verksamhet. Inklusivt 2020 års resultatfond redovisas ett överskott om 5 981 tkr som överförs till 2022. Den främsta orsaken till enhetens överskott beror på ersättning för sjuklönekostnader.

Bagarmossens förskolor

Enheten redovisar ett överskott om 2 483 tkr för årets verksamhet. Inklusivt 2020 års resultatfond redovisas ett överskott om 4 024 tkr som överförs till 2022. Överskottet beror främst på ersättning för sjuklönekostnader.

Skarpnäcksfältets förskolor

Enheten redovisar ett underskott om 1 287 tkr för årets verksamhet. Inklusivt 2020 års resultatfond redovisas ett överskott om 2 154 tkr som överförs till 2022. Underskottet beror främst på minskat barnantal.

Investeringar

Mnkr, netto	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse 2021	Avvikelse mellan prognos T2 och bokslut 2021
Parkinvesteringar	4,0	0,7	-3,3	3,3
Parkreinvesteringar	1,5	1,5	0,0	0,0
Nycklade medel Stadsmiljö	5,5	5,5	-0,1	0,1
Klimatinvesteringar	1,0	0,9	-0,1	0,1
Trygghetsinvesteringar	0,7	0,5	-0,2	0,2
Övriga investeringsmedel	2,9	2,9	0,0	0,0
Maskiner & inventarier	1,6	1,6	0,0	0,0
Totalt investeringar	17,2	13,6	-3,7	3,7

Investeringar på parkmark

Upprustningen av kvartersparken Lagmansplan i Skarpnäcks gård, som förvaltningen genomför i samarbete med trafikkontoret, är påbörjad och arbetet är försenat och kommer att slutföras under 2022. För att förbättra tillgängligheten har parkvägar asfalterats under hösten. Förvaltningen tilldelades medel för trygghetskapande åtgärder i den fysiska miljön. Under hösten har insatser genomförts för att öka tryggheten i Matparken i Skarpnäck. De åtgärder som utförts är nya belysningsstolpar i den del av parken som saknar belysning, utbyte av grusbelagd gångväg till asfalt samt översyn av befintliga träd och buskar. På Skarpnäcksfältet har förvaltningen anlagt en beachvolleyboll- och en beachhandbollsplan.

Övriga investeringar

Investeringsprojekt Stockholm vid vatten är ett arbete som pågår tillsammans med fastighetskontoret för att utveckla Flaten som mötesplats under 2021. Bland annat pågår ett projekt för att bygga en bastu på platsen.

Investeringsprojektet Naturreservat: Naturvård genomförs kontinuerligt vid Orhem i Flatens naturreservat enligt gällande skötselplaner med syfte att vidareutveckla de ekologiska värdena. Under hösten har förvaltningen påbörjat arbetet med att utveckla Ekudden, en del av Flatens naturreservat, till en attraktiv målpunkt. Stigsystemet kompletterades och förtydligades, ett antal platser för vistelse och vila skapades samt skyltning av stigar och kulturhistoriska platser utfördes.

Biologisk mångfald: Medel för biologisk mångfald har bland annat använts till plantering och växtbäddar av biokol i kvartersparken Lagmansplan.

Klimatinvesteringar

Klimatinvesteringsmedel: Förvaltningen har gjort investeringar i laddstationer för eldrivna handverktyg vid Orhems fritidsträdgårdar. Resterande medel har använts till biokolsbäddar i samband med upprustningen av Lagmansplan.

Ombudgeteringar

Upprustningen av kvartersparken Lagmansplan i Skarpnäcks gård, som förvaltningen genomför i samarbete med trafikkontoret, har blivit försenad. Upprustningen skulle ha blivit klar vid årets slut men på grund av anledningar som legat utanför stadsdelsförvaltningens kontroll kommer den att stå klar först under 2022. Stadsdelsnämnden ansöker därför om en ombudgetering om 2,8 mnkr av de investeringsmedel som nämnden tilldelats under 2021 avseende upprustning av Lagmansplan.

Medel för lokaländamål

Förskolor

För 2021 utgår ett bidrag för lokaler inom förskolan med hög hyra. Bidraget utgår med 80 procent av den del av hyran som ligger mellan 1 802 kr - 2 500 kr/kvm och 40 procent för den del av hyran som överskrider 2 500 kr/kvm. För hyresnivåer över 3 000 kr/kvm och år utgår bidrag motsvarande 1/3 av 40 procent av hyreskostnaden. Bidrag utgår för högst 10 kvm per inskrivet Stockholmsbarn. Bidraget fördelas via budgetjustering. För 2021 har nämnden fått 2 mnkr i bidrag.

Gruppbostad

Staden har särskilda stimulansbidrag som nämnden kan söka för utbyggnad av särskilda boenden. Bidragen till nämnderna finansieras med i bokslut avsatta medel och fördelas via budgetjustering. Stadsdelsnämnden har sökt bidrag för merkostnader för ny gruppboadsplats LSS på Fogdevägen 112. Bidraget utgår med 250 kronor per dygn. Bidraget till nämnden under 2021 blev 0,5 mnkr.

Analys av balansräkning

Stadsdelsnämnden fastställer att kostnader och intäkter som överstiger 50 tkr ska periodiseras.

Förvaltningens balansomslutning har minskat med 10,2 mnkr.

Endast större avvikelser kommenteras.

TILLGÅNGAR

Tillgångar, mnkr	31/12 2020	31/12 2021	Förändring
Anläggningstillgångar	110,1	113,3	3,1
Kundfordringar	14,8	12,3	-2,4
Diverse kortfristiga fordringar	7,3	1,9	-5,4
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	30,8	25,5	-5,3
Kassa och bank	0,6	0,5	-0,1
Summa tillgångar	163,7	153,5	-10,2

Anläggningstillgångar har ökat med 3,1 mnkr. Ökningen är till följd av investeringar gjorda

enligt plan.

Kundfordringar har minskat med 2,4 mnkr. Under 2020 fakturerade förvaltningen stadsledningskontoret för statsbidrag för ökade kostnader till följd av pandemin.

Diverse kortfristiga fordringar har minskat med 5,4 mnkr. Minskningen beror på sjuklöneersättning december 2020 med anledning av pandemin samt lägre intäkter från Migrationsverket 2021.

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter har minskat med 5,3 mnkr. Förändringen beror på uppbokning 2020 av ansökan för statsbidrag för ökade kostnader till följd av pandemin.

SKULDER och EGET KAPITAL

Skulder och eget kapital, mnkr	31/12 2020	31/12 2021	Förändring
Eget kapital	-48,5	-49,5	-1,0
Långfristiga skulder	-1,0	-1,0	0,0
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	-0,6	-0,4	0,2
Leverantörsskulder	-74,0	-73,3	0,7
Övriga kortfristiga skulder	-17,2	-5,3	12,0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-22,3	-24,0	-1,7
Summa skulder och eget kapital	-163,7	-153,5	10,2

Eget kapital har ökat med 1,0 mnkr. Ökningen är i förhållande till övriga förändringar i balansräkningen. Förvaltningen har ökat resultatfonderna med 5,3 mnkr.

Övriga kortfristiga skulder har minskat med 12,0 mnkr. Minskningen beror på förändrade redovisningsprinciper avseende periodisering av generalschablon samt lägre generalschablon.

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter har ökat med 1,7 mnkr. Ökningen beror på att sjuklöner för personlig assistans periodiserades inte 2020. Det har även gjorts periodisering mot trafikkontoret 2021.

Alla ovanstående avvikelser får anses vara av naturlig variation.

Särskilda redovisningar

Agenda 2030

Nämndens kärnverksamheter bidrar till att uppfylla ett stort antal av de globala målen i Agenda 2030, vilket har beskrivits under respektive verksamhetsmål. Inför 2021 planerade förvaltningen olika aktiviteter för att stärka arbetet med Agenda 2030 i sitt i analys- och utvecklingsarbete, bland annat har ett chefsforum på tema Agenda 2030 hållits med

uppföljningen under hösten. Den interna och externa kommunikationen har utvecklats för att synliggöra hur nämndens verksamheter bidrar till arbetet med att uppnå de globala målen inklusive principen om att *ingen ska lämnas utanför*. Arbetet fortgår under 2022.

Jämställdhet

Förvaltningen bidrar till stadens *Program för ett jämställt Stockholm 2018–2022* bland annat genom att systematiskt analysera könsuppdelade resultat och vidta åtgärder om omotiverade skillnader mellan könen identifieras, vilket beskrivs närmare under relevanta mål. Alla enheter har i arbetet med sina verksamhetsberättelser för 2021 haft i uppdrag att analysera sina resultat utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Analysen ska utgöra en grund för arbetet med verksamhetsplan där enheterna ska beskriva hur de planerar att fortsätta arbeta med jämställdhetsintegrering under 2022. Förvaltningen arbetar också med jämställdhet inom arbetsgivarfrågorna.

Barns rättigheter

Förvaltningens arbete med att säkerställa barns rättigheter har fortgått under året i enlighet med stadens *Program för barnets rättigheter och inflytande 2018-2022*. I oktober arrangerade förvaltningen "Barndagen" för tredje gången, på grund av pandemin hölls evenemanget digitalt. Medarbetare inom socialtjänst, förebyggandeenheter, förskola, skola, ungdomsmottagning, polis med flera deltog. Syftet med en barndag är att skapa möjlighet till gemensam kunskapsinhämtning och lärande av varandra över verksamhetsgränser. Årets tema var barns och ungas sexuella utsatthet.

Förvaltningens barnrättsambassadörer uppmärksammade socialförvaltningens årliga barnrättsvecka bland annat genom två barnrättsbord i förvaltningshuset där medarbetare kunde ta del av stödmaterial i arbetet med barns rättigheter. Barnrättsambassadörerna har fortsatt det stödjande arbetet med barnkonsekvensanalyser gentemot berörda enheter. Ekonomiskt bistånd har under året genomfört en fördjupad kartläggning av vuxna med barn som har flera kontakter i socialtjänsten. Denna kartläggning har synliggjort behovet av att öka samverkan inom förvaltningen gällande barn i ekonomisk utsatthet.

Inom socialtjänstens vuxenutredningar såväl som barnutredningar ställs frågor kring föräldraskap och barnens situation. Metoder och processer för samverkan mellan barn- och vuxenhandläggare har tagits fram under året både vad gäller ekonomiskt bistånd och våld i nära relation.

Förvaltningen deltar i pilotstudien av BRA-samtal (Barns rätt som anhöriga) för barn i osäkra boendeförhållanden, som görs i samarbete med forskare vid Ersta Sköndal Bräcke Högskola och Stiftelsen Allmänna barnhuset. Då det skett en minskning av barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden inom stadsdelsområdet har underlaget varit otillräckligt. Målgruppen kommer därför att utökas till barn vars förälder haft långvarigt ekonomiskt bistånd.

Förskolan arbetar på många olika sätt för barn att ska kunna uttrycka sina tankar och idéer, bli lyssnade till och få mer utrymme och inflytande i vardagen. Genom att stötta barns både verbala och icke verbala kommunikation synliggörs barns olika perspektiv och åsikter. Flera enheter vittnar om att det lett till kritiskt tänkande och acceptans för olikheter mellan barn. Flera medarbetare har gått utbildning i TAKK, tecken som alternativ och kompletterande

kommunikation, vilket gynnar varje barns språk- och identitetsutveckling. Varje förskoleenhet har barnombud som verkar för att barnperspektivet stärks och beaktas i arbetet. Ombuden ska också vara en stödfunktion vid misstanke om att barn far illa.

Förvaltningens fritidsverksamhet bedrivs med besökarnas delaktighet och inflytande som grund. Barn och unga i verksamheten är delaktiga genom såväl urval av aktiviteter som utvärderingar och gårdsråd. Förvaltningens bedriver ett strategiskt arbete med Jämställda fritidsgårdar, med målsättningen att öka upplevelsen av trygghet och att fler unga oavsett kön och bakgrund ska uppleva att fritidsgårdarna är till för dem. Detta beskrivs närmare under mål 2.4.

Förvaltningen har tagit tillvara barns önskemål och idéer gällande stadsmiljö genom de synpunkter som inkommit till förvaltningen i samband med parkupprutningar. Barn har på så sätt fått inflytande och varit delaktiga i beslut som rör barn och stadsplanering. Barns önskemål har även tagits tillvara vid projektering av ny förskola och i arbetet med att skapa ängsmark på Nytorps gårde. Ängsmarken, som också kallas "Humleparken", bidrar till att öka barns möjligheter att upptäcka djur och natur i sin närmiljö.

Nationella minoriteter

Förvaltningen anordnar årligen olika aktiviteter för finskspråkiga seniorer på öppna mötesplatser tillsammans med stadsdelsförvaltningarna Enskede-Årsta-Vantör och Farsta. Dessa har till stor del behövt ställas in under året med anledning av pandemin. Promenader med finsktalande volontärer har dock kunnat genomföras. Samverkansmöte mellan kontaktpersoner för nationella minoriteter i sydost och föreningen Tornedalingarna har genomförts i syfte att inventera behov.

Beställarenheten äldre har tagit fram frågor utformade för att undersöka individens behov av insatser på minoritetsspråk. Frågorna ställs av biståndshandläggare i samband med ansökan om insatser. En liten andel äldre har ansökt om insatser på finska vilket har tillgodosetts i befintliga verksamheter inom staden. Beställarenheten äldre har även utsett en handläggare till enhetens spjutspets inom området. Denne har i uppdrag att stärka enhetens kompetens om nationella minoriteter och har under året deltagit i flera föreläsningar.

Om ett barn talar eller har anknytning till ett nationellt minoritetsspråk har det rätt till förstärkt språkstöd inom utbildningen. Stockholms stad är förvaltningsområde för finska, meänkieli och samiska. Det innebär att barn har rätt till förskoleplats där hela eller en väsentlig del av utbildningen, bedrivs på något av dessa språk. Förskolans pedagoger strävar efter att tillämpa ett interkulturellt förhållningssätt i arbetet tillsammans med barnen. Verksamheten arbetar med olika språk, fast det kanske inte finns ett barn i gruppen som talar språket för närvarande. Under året har bland annat bopaketet på minoritets språk köpts in och delats ut inom nämndens förskolor. Under året har endast finskspråkig förskola efterfrågats av vårdnadshavare och inte på övriga nationella minoritetsspråk. Inom en av nämndens förskolor finns en finskspråkig avdelning med plats för 19 barn. Alla vårdnadshavare som önskat plats inom verksamheten för sitt barn har erhållit ett platserbudande.

Inom avdelningen för individ- och familjestöd har ett antal medarbetare deltagit i stadens föreläsning "Romani Tjej" för att stärka sina kunskaper om romsk inkludering, med särskilt

fokus på romska kvinnors och flickors livssituation och villkor inom staden.

Konsekvenser av covid-19-pandemin

Förvaltningens arbete med konsekvenser av pandemin

Pandemin har fortsatt påverkat verksamheter och ekonomi. Det har inneburit utmaningar på olika sätt med nya riktlinjer och rutiner att förhålla sig till, samt behov av anpassningar. Behovet av information och kommunikation har ökat, både inom organisationen och externt mot invånare, brukare och anhöriga. Förvaltningen har förmedlat myndigheters budskap och har arbetat med flera interna och externa kommunikationskanaler då läget förändrats. Behovet av personal har ökat inom flera verksamheter utifrån att sjukfrånvaron är förhöjd, samt behov av anpassningar och förstärkningar för att möta olika behov. Arbetsmiljöarbetet har varit prioriterat med fokus på riskbedömningar i ett nära samarbete med de fackliga förbunden. Förvaltningen har arbetat med närvarande ledarskap och aktivt medarbetarskap för att möta nya behov och ny kunskap på ett flexibelt sätt. Arbetsätt och samarbeten har utvecklats och digitala verktyg använts i högre utsträckning, både inom förvaltningens, nämndens och rådens arbete.

Äldreomsorg Verksamhet

Pandemin har inneburit stora konsekvenser för äldreomsorgen. Verksamheterna har prioriterat kärnverksamheten och gjort nödvändiga omprioriteringar, situationen har ställt stora krav på såväl chefer som medarbetare. Utförarverksamheterna har arbetat med en förhöjd grundbemanning för att minska sårbarhet och ge goda förutsättningar att omgående upprätta kohortvård med god kvalitet samt för att hålla en hög kontinuitet.

Verksamheterna arbetar strukturerat med riskanalyser på individ- och verksamhetsnivå inom ramen för verksamheternas ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Bedömningen efter utvärderingar är att arbetet i stort har fungerat väl. Rutiner har implementerats snabbt och nya behov som inneburit löpande kompetensutveckling och uppföljning på medarbetarnivå har snabbt kunnat tillmötesgå.

Efterfrågan på vård- och omsorgsboende är fortsatt lägre än normalt även om en försiktig ökning skett under året. Beläggningen på förvaltningens vård- och omsorgsboenden i egen regi är hög. Enheterna arbetar fortsatt aktivt med säkra besök som samtidigt möjliggör självbestämmande och utrymme för boende och anhöriga att planera för samvaro.

Hemtjänstinsatserna har ökat under pandemin men inte i motsvarande nivå som förändringarna inom vård- och omsorgsboende. Förstärkningsteamet i hemtjänsten är aktivt och insatsen aktiveras vid behov.

Förvaltningen och verksamheterna har löpande följt upp följsamheten till basala hygienrutiner och klädregler genom egenkontroller och nationella kvalitetsregister. Följsamheten är vid mätning hög. Användning av skyddsutrustning i äldreomsorgens verksamheter följs upp genom egenkontroller, arbetet följs noga tillsammans med huvudskyddsombud.

Ekonomi

Antalet placeringar på vård- och omsorgsboende är fortsatt lägre än normalt vilket medfört lägre kostnader jämfört med budget. Efterfrågan ökar långsamt från låga nivåer men det är svårt att göra en långsiktig prognos över när, och i vilken takt, återgång till tidigare nivåer kommer att ske.

Kostnaderna för hemtjänstinsatser har ökat kopplat till kvarboende i ordinärt boende, ökningen består både av antal individer och antal snittimmar.

Merkostnader sedan pandemiutbrottet kvarstår i form av utökad bemanning till viss del. Förvaltningen följer uppsatt beredskapsplan för hälso- och sjukvård, vilket innebär att vid varje misstänkt fall av smitta har kohortvård använts till dess att provsvar kommit. Det har vid varje enskilt tillfälle inneburit en bemanningsökning. Den ökade sjukfrånvaron har inneburit behov av ökad rekrytering och introduktion vilket medför ökade kostnader. Förvaltningen ser kraftigt ökade kostnader för förbrukningsmaterial efter det att beställningar åter görs hos ordinarie leverantörer.

Individ- och familjestöd

Verksamhet

Socialtjänstens myndighetsfunktioner kan inte stänga verksamheten vid en eventuell klustersmitta utan förvaltningen måste arbeta målmedvetet, smittsäkert och mycket hemifrån för att säkerställa frisk personal som kan vara i tjänst. Behov av fysiska möten med klienter har funnits dagligen och har föregåtts av riskbedömningar och smittskyddsåtgärder för att kunna genomföras.

Inom området våld i nära relation har förvaltningen sett en mycket markant ökning av ärendemängden sedan pandemins andra våg och under året har förvaltningens relationsvåldsteam haft utökad bemanning. Det höga inflödet av relationsvåld har också fått till följd att familjevåld ökat något som utredningsorsak inom barn och unga och även allvarlig omsorgsbrist av andra skäl men totalt sett har inte ärendemängden ökat inom området.

Öppenvårdsinsatser liksom öppna gruppaktiviteter har till övervägande del kunnat genomföras med storleks- och lokalanpassningar under året. Öppenvård för vuxna missbruk har till följd av mindre grupper fått något längre kötid i perioder. Verksamheten har erbjudit digitala lösningar för viss behandling som fungerat för målgruppen.

Genomförande och uppföljning av övriga insatser för brukare inom funktionsnedsättningsområdet har varit försvårat till följd av behov av att förhålla sig till smittorisker. Under hösten och fram till den förvärrade lägesbilden i december har en stegvis återställning till ordinarie arbetssätt för uppföljning med fysiska möten ägt rum utöver planering för att långsiktigt komma ikapp med arbetet. Förvaltningen har under större delen av pandemin sett en kraftig ökning av behovet av hemtjänstinsatser. En försiktig indikation att behovet minskar har synts under årets sista månader.

Ekonomiskt bistånd har en ansökningsprocess som i hög utsträckning är analog och administrativt alltmer omfattande vilket blivit extra kännbart under pandemin. Det medför att

det blir tidskrävande att förbereda för arbete hemifrån för medarbetare men avsaknaden av digitala lösningar för ansökningsunderlag har också varit svår för brukare. Färre personer än förväntat kan avslutas till självförsörjning bland dem som behöver längre och intensivare arbetsmarknadsinsatser. Andelen personer med långvarigt bidragsberoende har ökat inom målgruppen som mottar ekonomiskt bistånd.

Ekonomi

Kostnader för ekonomiskt bistånd, skyddat boende, hemtjänst och placeringskostnader för barn och unga respektive vuxna i missbruk har alla påverkats under pandemin. Förvaltningen har arbetat prioriterat med smittsäkra fysiska möten för att personer som har placeringar ska få stöd och insatser på en nivå som är bättre anpassad för deras aktuella behov.

Förskola

Verksamhet

Inom förskolans verksamhet har personalens frånvaro varit högre än vanligt. Förskolorna har hanterat frånvaron genom att anställa vikarier samt ökat samarbetet mellan avdelningar och förskolor. Vid enstaka tillfällen har vårdnadshavare ombetts hämta sina barn tidigare från förskolan alternativt stanna hemma.

Vanligtvis bedrivs utbildningen både inom –och utomhus. I syfte att minska smittspridning har barnen i hög utsträckning vistats utomhus på förskolegårdar, parker och i naturen. Det har bidragit till utveckling av arbetssätt för att tillgodose barnens rätt till undervisning och utbildning.

Fortbildning och olika stadsdelsövergripande nätverk har i stor utsträckning skett digitalt, likaså föräldramöten och utvecklingssamtal. En positiv effekt har varit hög närvaro på föräldramöten.

Inskolningen av nya barn har påverkats av pandemin och rutiner har utarbetats för hur man på bästa sätt ska ta emot nya barn och vårdnadshavare. Målet har varit att skapa en så säker och trygg introduktion som möjligt.

Öppna förskolan och introduktionsförskolan har anpassat sin verksamhet till att i så stor utsträckning som möjligt bedrivs utomhus. I vissa fall har vårdnadshavare och barn erbjudits verksamhet inomhus.

Ekonomi

Förvaltningen har under året haft ökade kostnader för sjukfrånvaro och vikarieanskaffning inom verksamhetsområdet. Till stor del har detta kompenserats genom statliga ersättningar för sjuklönekostnader.

Barn, kultur och fritid

Verksamhet

Fritidsgårdarna och sociala insatsgruppen bedriver sin verksamhet i stort sett enligt plan med undantaget att aktiviteter med ungdomar bedrivs utomhus i större utsträckning.

Skarpnäcks kulturhus har kunnat återinföra sina ordinarie öppettider och anpassar aktiviteter

efter rådande rekommendationer samt fortsätter utveckla digitala alternativ.

Lovaktiviteter för barn och ungdomar har kunnat genomföras enligt årets planering med anpassningar utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer.

Ekonomi

Kulturhuset i Skarpnäck har haft ett fortsatt intäktsbortfall. Det vägs som tidigare upp av minskade vikariekostnader.

Stadsmiljö

Verksamhet

Den pågående pandemin medför att fler vistas i parker och grönområden.

Förvaltningen har intensifierat städningen av välbesökta platser och placerat ut bänkar och bord.

Ekonomi

Med anledning av att fler vistas i utemiljöerna ökar kostnaderna för renhållning väsentligt, då tätare städning av välbesökta platser beställs. Även kostnader för underhåll och reparationer påverkas. Fler bänkar har köps in och placerats ut. Det finns anledning att tro att det fortsätter att komma önskemål från invånarna om utvecklingsmöjligheter i våra parker och grönområden.

Bedömning av nämndens interna kontroll

 Tillräcklig

Analys

Skarpnäcks stadsdelsnämnd bedömer att den interna kontrollen under år 2021 varit tillräcklig.

Nämndens uppföljning av den interna kontrollen bygger dels på det arbete som följts upp inom ramen för väsentlighets- och riskanalys (VoR) och plan för intern kontroll. Utöver det används underlag från uppföljning av verksamheter internt och externt, uppföljning av avtal med aktörer som bedriver verksamhet på entreprenadavtal och det operativa arbetet inom förvaltningen.

Planen för intern kontroll är upprättad utifrån väsentlighets- och riskanalysen. Nämndens arbete med intern kontroll är integrerat i verksamheternas löpande arbete, uppföljningen genomförs på enhets-, avdelnings- och förvaltningsnivå. Uppföljning och analys av åtgärder i väsentlighets- och riskanalys har genomförts i enlighet med anvisningar tillsammans med uppföljning och analys av kontrollaktiviteter i plan för intern kontroll.

Nämnden har efter avslutad uppföljning noterat en större avvikelse avseende arbetssätt sociala insatsgruppen. En översyn har genomförts av handläggningen inom sociala insatsgruppen, som visar att det inte funnits följsamhet till gällande vägledning och rutiner då det bland annat framkommer en avsaknad av brukardelaktighet, grundläggande dokumentation samt uppföljning. Bland åtgärder rekommenderades främst utformning av kvalitets- och

ledningssystem för verksamheten. Upprättande av kvalitets- och ledningssystem påbörjades under året, arbetet kommer fortgå under 2022 på enhetsnivå med stöd från samordnande funktioner inom förvaltningen. Under året har genomgång av styrdokument, revidering av rutiner och implementering av avvikelshantering prioriterats. Under hösten har organisationen setts över, från och med 2022 samlas den operativa styrgruppen för arbetet med sociala insatsgruppen under samma avdelning. Organisationsförändringen förväntas ge en mer samlad uppföljning av verksamheten.

Nämnden har efter avslutad uppföljning även noterat mindre avvikelser avseende följande arbetsätt:

- Säkerställa att medarbetare med inköpsansvar känner till ingångna avtal
- Öka förvaltningens kunskap inom informationssäkerhet

Rutiner finns för att säkerställa att medarbetare med inköpsansvar känner till ingångna avtal. Stickprovskontroll och analys av underlag från Agresso ställd mot ingångna avtal som förvaltningen ska upphandla från har genomförts under året. Systematisk uppföljning med de enheter som handlat utanför avtal har dock inte genomförts. Arbetet kommer vidareutvecklas under 2022.

För att öka förvaltningens kunskap inom informationssäkerhet har andel medarbetare som under det gångna verksamhetsåret genomgått stadens obligatoriska e-utbildning om informationssäkerhet och dataskydd följts upp. Förvaltningens IT-strateg har regelbundet tagit fram statistik ur system där antalet genomförda utbildningar registrerats och genom vilket andelen som genomfört utbildningen tagits fram. Statistiken har skickats ut till enheterna med påminnelser om att genomföra utbildningen för samtliga medarbetare under 2021. Eftersom flera medarbetare inte har en egen arbetsdator har genomförandet av utbildningen försvårats, ett flertal enheter har istället genomfört utbildningen gemensamt i samband med arbetsplatsträffar. Av de medarbetare som har egen arbetsdator hade 70 procent genomfört utbildningen vid 2021 års utgång. Fortsatt uppföljning kommer att ske under 2022 för att tillse att nya medarbetare och de som ännu inte genomfört utbildningen gör det.

Nämndens delegationsordning har reviderats enligt plan.

Systematiskt kvalitetsarbete

Förvaltningen arbetar strukturerat med systematiskt kvalitetsarbete, under året har arbetet med att stärka chefernas analys- och uppföljningsförmåga fortsatt i mindre skala, arbetet har påverkats av pandemin. Samtidigt har pandemin bidragit till att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet på många områden, exempelvis utveckling av digitala arbetsätt samt av arbetet med riskanalyser, egenkontroller och rutiner som bidragit till att förhindra smittspridning och hantera konsekvenser av pandemin.

Förvaltningsledningen har genomfört utvecklingsdialoger med samtliga enhetschefer som fick presentera verksamheternas resultat. Detta bidrar till att stärka förvaltningens arbete med ständiga förbättringar, liksom verksamheternas innovationsförmåga. Två enheter har deltagit i stadens kvalitetsutmärkelse.

Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete

Förvaltningen har under 2021 fortsatt arbetet med att digitalisera ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete enligt SOSFS 2011:9, som gäller för socialtjänst och äldreomsorg, i ILS-webb. Arbetet har omfattat processkartläggning och revidering av rutiner.

Ett utvecklingsarbete pågår även kring systematisk hantering av avvikelser, synpunkter och klagomål samt lex Sarah-rapportering, vilket beskrivs närmare nedan. Förvaltningen har utvecklat sina rutiner för hantering, analys och återkoppling av invånarnas synpunkter och klagomål, samt av avvikelser som inträffar i verksamheterna. Utvecklingsarbetet syftar till att förebygga och rätta till fel och brister för att utveckla och förbättra verksamheten i ett övergripande perspektiv.

Lex Sarah och lex Maria-rapportering samt hantering och rapportering av avvikelser

Under 2021 har 48 rapporter inkommit, vilket är en ökning med 19 jämfört med föregående år. Nio ärenden är fortfarande under utredning. Beslut om att anmäla till inspektionen för vård- och omsorg (IVO) har fattats i fem utredningar: tre avser egen regi, en avser entreprenad driven verksamhet och en avser privat driven verksamhet inom LOV. Av dessa har fyra rapporterats som påtaglig risk för allvarligt missförhållande och en som ett allvarligt missförhållande.

15 rapporter har gällt en påtaglig risk för missförhållande/påtaglig risk för allvarligt missförhållande och 18 rapporter har gällt ett missförhållande/allvarligt missförhållande. I sex ärenden har bedömningen varit att händelsen inte är ett missförhållande eller en risk för missförhållande, samtliga av dessa är rapporterade från entreprenadverksamheter. Förvaltningen har fört dialog med utföraren kring dessa då förvaltningen i samtliga fall inte delar utförarens bedömning. Förvaltningen har också mottagit ett antal rapporter från de entreprenad drivna verksamheterna där händelsen rör en avvikelse enligt hälso- och sjukvårdslagen, dessa har rapporterats enligt lex Sarah då utföraren upplever svårigheter att kommunicera med LSS-hälsan kring avvikelser. Förvaltningen anser att detta indikerar ett behov av att tydliggöra LSS-hälsans ansvar för hälso- och sjukvårdsinsatser.

Antalet rapporterade missförhållanden från förvaltningens egna verksamheter varierar mellan enheterna, från inga till sju rapporter där utförarverksamheterna har rapporterat i större utsträckning jämfört med myndighetsutövande enheter. Det finns ett fortsatt behov av att öka kompetensen och stärka arbetssätt som främjar systematiskt kvalitetsarbete. Däremot har rapporteringen ökat inom kategorierna missförhållande/risk för missförhållande inom myndighetsutövande enheter, vilket har varit ett fokusområde under 2021.

Utvecklingsarbetet kring ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete har fortlöpt under året. Vidareutvecklingen av hantering av avvikelser, synpunkter och klagomål har även det fortsatt under året och följts upp inom ramen för internkontroll. Utvecklingsarbetet bedöms ha bidragit till att verksamheterna i större utsträckning rapporterar missförhållanden. Arbetssättet har medfört en förbättrad struktur och samsyn. Vidare har processen tydliggjorts vilket gjort det enklare att bedöma allvarlighetsgraden i avvikelser, detta torde ha bidragit till att antal lex Sarah-rapporter har ökat. Även antal anmälningar till IVO har ökat jämfört med föregående år. Under året har inga händelser rapporterats enligt lex Maria.

Förvaltningens lex Sarah-ansvariga har månadsvisa ärendedragningar tillsammans med lex Sarah-utredare och MAS där årets samtliga inkomna lex Sarah systematiskt går igenom och följs upp. Diskussion förs kring beslut, ställningstaganden och åtgärder i syfte att utveckla och stärka förvaltningens övergripande arbete kring missförhållanden.

Jämställdhetsanalys lex Sarah-rapporter

Av de inkomna rapporter som rör en enskild brukare avser 13 kvinnor och 22 män. I de ärenden där kön inte finns angivet beror det på att rapporten rör flera brukare. Förvaltningen ser att män i större utsträckning är berörda av missförhållande eller risk för missförhållande där händelsen gäller konflikter mellan brukare eller där en brukare har ett utåtagerande beteende mot en eller flera andra brukare eller personal. Förvaltningen för dialog med utförare kring bemötande och förhållningssätt av personer med psykisk ohälsa samt en dialog inom förvaltningen kring behovet av fler specialiserade gruppboheter med kompetens att möta individer med omfattande psykisk ohälsa.

Synpunkter och klagomål

Sammanlagt har förvaltningen registrerat 1296 synpunkter under året, varav 370 klagomål, 82 beröm, 79 idéer och förslag, 499 felanmälningar och 266 frågor.

Synpunkten gäller	Antal	Varav				
		Klagomål	Beröm	Idé/förslag	Felanmälan	Fråga
Tillgänglighet	17	11	3	3		
Bemötande	47	27	20	0		
Kompetens	33	14	19	0		
Kontinuitet	1	1	0	0		
Information	47	26	15	6		
Handläggning	28	28	0	0		
Insatsens innehåll/fysisk miljö	33	25	7	1		
Annat	48	40	6	2		
Stadsmiljö	1042	198	12	67	499	266
Totalt	1296	370	82	79	499	266

Antalet registrerade synpunkter och klagomål inom förvaltningen har ökat markant sedan föregående år då 920 synpunkter och klagomål registrerades, den största ökningen är inom stadsmiljö där Tyck till-appen har fått stor spridning bland medborgarna. Registrerade synpunkter och klagomål inom stadsmiljö utgör 80 procent av de totalt inkomna synpunkterna år 2021 jämfört med 77 procent 2020. Det ökade antalet registreringar bedöms vara en följd av att förvaltningen utvecklat rutiner och system för att lämna och rapportera synpunkter och klagomål. Det finns dock fortfarande behov av att utveckla arbetet med hantering och analys av synpunkter och klagomål, vilket är en del av utvecklingsarbetet gällande avvikelshantering som kommer att fortsätta under 2022.

Avdelningen för förskola och fritid har mottagit sammanlagt 95 klagomål, beröm och förslag under året. Av dessa var 42 klagomål, 45 beröm och 8 förslag.

Inom enheten prevention, fritid och kultur har klagomål, beröm och synpunkter (totalt 31) avsett det trygghetsskapande arbetet med ungdomar som vistats kvällstid i utemiljö. Bland annat öppen droghandel i Bagarmossen samt oroligheter vid torgplatser. Inkomna klagomål har bemötts och åtgärdats exempelvis i form av ökad personalnärvaro på kvällstid samt genom att skapa bättre belysning på oroliga platser. Avseende de beröm som inkommit har dessa gällt främst genomförande av sportscamp samt hur verksamheten bemött besökarna.

Resterande inkomna klagomål, beröm och synpunkter har rört nämndens förskolor (totalt 64). Både beröm och klagomål har i viss utsträckning rört förändringar som uppstått utifrån pandemin. Verksamheten har fått beröm för hantering av utmaningar men samtidigt fått klagomål gällande krav om symptomfria barn inom förskolan.

Avdelningen för äldreomsorg har mottagit 87 synpunkter varav 66 klagomål, 16 beröm och fem idéer/förslag, detta innebär en ökning jämfört med föregående år vilket beror på ett ökat fokus och informationsinsatser till brukare och närstående om möjligheten att lämna klagomål och synpunkter. De klagomål som inkommit rör främst insatsens innehåll/fysisk miljö, tillgänglighet och klagomål i kategorin annat. Kategorin annat omfattar bland annat klagomål på matlådor i hemtjänsten och nattpatrull som är en underleverantör. Beröm som registrerats inom avdelningen gäller främst bemötande, väl utförda serviceinsatser och omvårdnad i livets slut. Idéer och förslag som inkommit är få och rör tillgänglighet eller insatsens innehåll/fysisk miljö. Inkomna synpunkter har handlagts skyndsamt av verksamheterna och diskuterats både på enhets- och avdelningsnivå för att sprida exempel på förbättringsåtgärder. Det övergripande arbetet med att systematisera och utveckla kvalitetsarbetet har omfattat hanteringen av synpunkter, utvecklingen har medfört att det systematiska kvalitetsarbetet ger verksamheterna ett bättre stöd i att utveckla verksamheten.

Avdelningen för individ- och familjestöd har tagit emot 66 synpunkter varav 58 klagomål och åtta beröm, en markant ökning från föregående år. Klagomålen rör främst bemötande (29 procent) och handläggning (38 procent). Avdelningens verksamhet består till mycket stor del av handläggning vilket medför ett angeläget behov av underkategorier för en mer kvalitativ analys. Inkomna synpunkter hanteras enskilt och övergripande analys och erfarenhetsutbyte sker såväl på enhets- som på avdelningsnivå. Såväl beröm som klagomål handlar ofta om tillgång till information och behov av att få svar på frågor i eget eller närståendes ärende.

Förvaltningen har totalt under året tagit emot 1042 synpunkter rörande stadsmiljö, vilka registreras i synpunktportalen enligt stadens anvisningar. Huvuddelen av synpunkterna kommer in via stadens tyck till-app eller tyck till-funktion på stadens hemsida. 48 procent av synpunkterna inom stadsmiljö är felanmälningar och 19 procent är klagomål. De flesta synpunkter har handlat om nedfallna eller skadade träd, lekredskap i park, buskar, parkunderhåll, nedskräpning och gräsklippning.

Ekonomiavdelningen och Avdelningen för HR och kansli har registrerat sju synpunkter och klagomål under året, varav sex klagomål och ett beröm. Berömmet avser medarbetares tillgänglighet. Klagomålen gäller bemötande/kompetens hos vakten i receptionen, stängda

automater i receptionen orsakat av pandemin, samt att det inte är möjligt att betala för kopiering i receptionen med betalkort eller via Swish.

Samarbeten med akademien

Förvaltningen har ett pågående samarbete med forskare vid Ersta Sköndal Bräcke högskola kring ett pilotprojekt för att utvärdera Bra-samtal med barn över sju år som bor i osäkra boendeförhållanden. Pandemin har medfört att samtalen har fått skjutas upp varmed studiens tidsplan är försenad. Under hösten har BRA-samtalen kunnat återupptas, ett flertal familjer har erbjudits och några har tackat ja. För att säkerställa tillräckligt antal deltagande familjer i studien har förvaltningen tillsammans med högskolan utökat målgruppen för studien som kommer att fortsätta under 2022.

Förvaltningen deltar i ett forskningssamarbete, DISVO, mellan Stockholms stad, Region Stockholm och Stockholms universitet som syftar till att förbättra datautbytet mellan regionen och stadens äldreomsorg.

Under året har totalt 63 högskolestudenter från olika lärosäten genomfört verksamhetsförlagd utbildning, VFU, inom förvaltningens verksamheter. Förvaltningen samverkar med universitet och utbildningsanordnare för att säkra kompetensutveckling och för att följa utvecklingen inom utbildningarna, för att bättre kunna möta studenters behov vid verksamhetsförlagd utbildning.

Utveckling av verksamheternas innovationskapacitet

Förvaltningen stödjer en verksamhetskultur som uppmuntrar innovation och nytänkande. Genom samverkan och dialog, inom förvaltningen, inom staden, med andra aktörer och inte minst med invånare och brukare, tar verksamheterna del av nya arbetssätt, goda exempel och erfarenheter som bidrar till utveckling. Förvaltningsledningen har fortsatt kartläggningsarbetet kring innovationsförmåga utifrån de åtta innovationsledningsprinciperna och detta har presenterats på chefsforum. Arbetet har inkluderat intern kommunikation kring struktur och strategisk inriktning samt att fortsatt öka förmågan att genomföra analyser.

Den pågående pandemin har bidragit till att stärka verksamheternas innovationskapacitet, framför allt när det gäller digitala arbetssätt. Till exempel har utförarverksamheterna inom äldreomsorgen använt digital teknik, dels för att stimulera enskilda individer och dels för att kommunicera med de äldre och deras närstående.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Maria Mathiasson Laxvik, Stadsdelsdirektör	2022-01-20